

PROTECȚIA CONSUMATORULUI DE CULTURĂ

Supliment Laboremus

Nr.1/ 2025, Arad

„Omul se împlinește ca ființă umană cu totul numai în și prin cultură... Mentea umană este o apariție creată și afirmată în relația creier-cultură”. (Edgar Morin)

Redactori:

Prof. dr. Diana Achim, director

Prof. dr. Janina Flueraș

Prof. Oana Olariu

Maria Miușescu, clasa a XI-a F filologie, președinte al Consiliului Școlar al Elevilor

Nr.1/ 2025- Arad

Editura Mirador

ISSN 3061-3949 ISSN-L 3061-3949

Cuprins

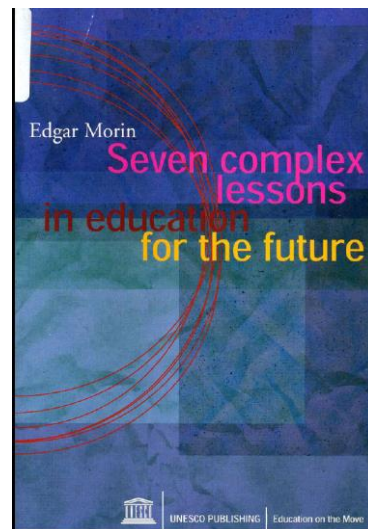
1. Om. Destin. Cultură (editorial)
2. Porți deschise spre „Moise Nicoară”
3. A construi omul deplin prin pluri – și transdisciplinaritate
Obiectul estetic între „istoria mică” și „istoria mare”
Despre *Baltagul* – mai altfel
Dialog între arte
Eminescu – de la text la spectacol
Studiile de caz – de la istorie și lingvistică la benzi desenate
Personalități cu preocupări științifice și artistice
4. Lectura care ne clădește ființa
Lansare de carte și masă rotundă la „Moise Nicoară”
Cărți scrise de absolvenții noștri
Lecturiada elevilor
Despre literatură și viață – întâlnire cu scriitorii
5. Reflecții despre lumea de ieri și lumea de azi
„Război și pace în lumea contemporană”
Unirea Principatelor
Ziua Patrimoniului Imaterial
Festivalul de film documentar
A plonja în istorie... de-a dreptul!
6. „Moise Nicoară” în context european
Din nou despre Euroweek
Ziua Europeană a limbilor străine
Plurilingvism european
Ziua Internațională a Francofoniei
Ziua Mondială a Educației sărbătorită cu anticipație
7. *Săptămâna altfel* e chiar... altfel!
Exerciții de respirat... arta și natura
Între lumi paralele – lumea de azi și lumea de demult
Să nu-ți uiți rădăcinile!
„Pământ, aer, verde”
Aradul are istoria lui
A învăța diferența dintre *a auzi* și *a asculta*
Noaptea Cercetătorilor Europeni
Arta care vindecă
8. Spectacolul – formă completă și complexă de exprimare
Tineri, neliniștiți și ... talentați sau despre Balul Bobocilor la „Moise”
Halloween cu povești de groază, concurs de costume și probe de improvizație
De 8 Martie
Show Your Talent 2025
9. În prag de Sărbători
Târgul de Crăciun
Sarbarea de crăciun
La colindat
Carte de colinde
10. Creații ale elevilor

Om. Destin. Cultură

- editorial -

„Problema înțelegerii a devenit crucială pentru ființe umane. Acesta este motivul pentru care ar trebui să fie una dintre finalitățile educației în viitor.” (Edgar Morin)

„Șapte lecții complexe despre educația viitorului” este o lucrare apărută sub egida UNESCO în anul 1999, care l-a invitat pe unul dintre cei mai mari gânditori contemporani să se exprime cu privire la fundamentele educației viitorului, educație gândită în termenii paradigmei complexității. Regândirea fundamentelor educației de către UNESCO s-a realizat în cadrul unui proiect transdisciplinar intitulat „Educația pentru un viitor sustenabil”.

Cartea lui Edgar Morin (netradusă, după știința noastră cel puțin, în limba română), reprezintă una dintre cele mai pertinente eforturi de a regândi educația ca proces destinat omului de azi. Dacă, în genere, eforturile politicilor educaționale naționale configurează educația după principii „locale”, Edgar Morin gândește omul ca ființă complexă, având deopotrivă un destin individual și unul planetar. Prin urmare criteriile regândirii educației trebuie să vizeze nu doar inserția socială sau dobândirea de informații, respectiv de competențe pentru pregătirea profesională, ci omul regândit din perspectiva fundamentelor sale antropologice, psihologice, sociale și cosmice. Mai jos un mic extras din această carte reper pentru educație:

„Facem parte din destinul cosmic. Dar suntem atât ființe cosmice, cât și terestre...”

Ne naștem din cosmos, din natură, din viață, dar umanitatea noastră, cultura noastră, mintea noastră, conștiința noastră ne-au făcut străini de acest cosmos care ne rămâne în mod secret intim... Gândul nostru, însăși conștiința prin care cunoaștem această lume fizică, ne duce până departe de ea. Însuși faptul că noi considerăm universul ca fiind rațional și științific ne separă de el. Am evoluat dincolo de lumea fizică, vie. Și în acest dincolo, omenirea își întinde aripile.

Ca un punct dintr-o hologramă, ne purtăm singularitatea în interior; purtăm toată umanitatea, toată viața și aproape tot cosmosul cu misterul său care zace adânc în inima naturii umane. Omul este o ființă complet biologică, dar dacă nu ar dispune pe deplin de cultură, ar fi una dintre primatele de cel mai jos rang. Cultura acumulează ceea ce se păstrează, se transmite și se învață, inclusiv standardele și principiile de achiziție.

Suntem dezvoltarea unei forme de viață născute din pântecul Pământului și hrănită de Pământ. Și acum, din secolul al XX-lea, toate ființele umane au aceleași probleme de bază de viață și moarte, toate sunt conectate în aceeași comunitate planetară, împărțind o soartă comună.

Trebuie să învățăm să plasăm pe întreaga planetă acest „a fi acolo”. A învăța să fii acolo înseamnă să înveți să trăiești, să împarți cu alții, să comunici, să împărtășești. Aceste lucruri obișnuiau să fie învățate numai în și de către culturile singulare.

De acum înainte trebuie să învățăm să fim, să trăim, să împărtășim, să comunicăm, să comunicăm ca oameni ai Planetei Pământ. Nu pentru a fi într-o singură cultură, ci și pentru a fi oameni ai Pământului.”

Prof. dr. Janina Flueraș

(Foto realizate de prof. dr. Diana Achim: sculpturi de Nicăpetre, Centru Cultural „Nicăpetre”, în cadrul Muzeului Brăilei „Carol I”)

Porți deschise spre „Moise Nicoară”

Cuvânt la deschiderea evenimentului –

Maria Miulescu, clasa a XI-a F

Stimați profesori, dragi părinți și colegi,
dragii viitori colegi,

Mă numesc Maria Miulescu, sunt elevă în clasa a XI-a F (profil uman-filologie), ocup funcția de președinte al Consiliului Școlar al Elevilor și mă simt onorată că am ocazia de a vă adresa câteva cuvinte cu ocazia Zilei Porților Deschise. Și nu vă spun acest lucru la modul oficial — chiar sunt foarte bucuroasă că sunt aici astăzi, pentru că e una dintre zilele mele preferate din tot anul!

Prima dată când am călcat pragul acestei instituții eram în clasa a IV-a. Fusesem invitată, de către profesoara mea de pian, să cânt la pian chiar aici, pe scena din Sala Festivă, în cadrul unui eveniment. Am venit cu mama, care nu e din Arad și care nu cunoștea prea bine școlile din oraș.

Când am intrat în Sala Festivă, mama mi-a spus să îmi ridic privirea spre tavan. Am rămas, amândouă, fascinate de frumusețea acestei săli. Țin minte că aveam de interpretat un menuet de Johann Sebastian Bach și că eram foarte emoționată, dar, în loc să mă mai uit peste partitură în timp ce elevii intrau în sală, ochii mei au rămas blocați asupra detaliilor tavanului. Nu îmi venea să cred că poate exista ceva atât de frumos.

Când s-a făcut mai liniște, am auzit-o pe mama șoptindu-mi: „Auzi, Maria, ce zici să vii aici la școală de la anul?”. Până să răspund, eram deja chemată pe scenă. La aplauze, m-am uitat prin sală: elevii nu păreau plictisiți de muzica despre care toți prietenii mei îmi spuneau că e învechită. Mă priveau cu o expresie ce ducea mai mult a curiozitate. M-am simțit de parcă

eram și eu una dintre ei. M-am simțit parte din ceva mai mare. Când m-am întors la loc, eram deja hotărâtă: aici voiam să merg la școală.

Poate că am fost invitată la întâmplare. Poate că, dacă mama nu s-ar fi uitat la tavan, eu nici n-aș fi aici acum. Dar, cu siguranță, nu voi uita niciodată ziua în care am intrat pentru prima dată în această școală și, dacă și pentru voi este prima dată, vă garantez că nici voi nu veți uita!

Pentru mine, Colegiul Național „Moise Nicoară” e mai mult decât o simplă clădire; e a doua mea casă, a doua mea familie. Oricine mă cunoaște câtuși de puțin, știe cât de mult îndrăgesc această școală. Dar nu numai că este locul meu preferat. Aici mă întâlnesc și cu persoanele care m-au format: colegi și profesori deopotrivă.

Pe de o parte, elevii se remarcă prin pasiunea lor față de diferite materii și subiecte, însă, pe lângă acest aspect, sunt oameni extrem de interesați, de complecși, cu o dorință de cunoaștere ieșită din comun, persoane pe cât se poate de diferite, și totuși unite prin valorile comune ale colegiului: bunătatea, curajul, autodisciplina, responsabilitatea, perseverența, judecata înțeleaptă, integritatea și respectul.

Ceea ce nu se prea spune despre noi este că știm să găsim echilibrul între seriozitate și distracție. Multitudinea de activități extrașcolare, precum diferitele cluburi și cercuri de robotică, teatru, muzică, astronomie, lectură și așa mai departe, ne încurajează să legăm prietenii. Da, învățăm, dar da, avem timp să ne și distrăm! Dacă vă regăsiți în această descriere sau dacă ați dori să fiți înconjurați de astfel de colegi, atunci vă recomand cu drag „Moise Nicoară”. Eu mă simt pe cât se poate de mândră să reprezint astfel de oameni.

Pe de altă parte, profesorii de aici sunt mereu dornici să pregătească lecții atractive, să ofere clarificări, cu răbdare, dacă este nevoie, și să pregătească elevii doritori pentru diferite concursuri și olimpiade școlare. În cei șapte ani de când sunt „moisistă”, am râs, am plâns, am primit sfaturi și am luat decizii importante — toate acestea cu sprijinul și îndrumarea

profesorilor mei. Dar cea mai importantă lecție pe care am învățat-o de la dumnealor este aceea de a fi om.

Consider că este nevoie atât de elevi implicați, cât și de profesori pasionați, pentru a ajunge la performanță și excelență. Aceasta este „rețeta secretă” a succesului de care se bucură școala noastră. Dacă doriți să vedeți această rețetă pusă în aplicare, vă invit să vizitați, pe rând, fiecare sală de clasă pregătită. Vă invit, de asemenea, în sala 82, unde am pregătit, alături de colegii mei din Consiliul Școlar al Elevilor, un videoclip de prezentare

și mai multe activități interactive.

Fiind în clasa a XI-a, sunt aproape la sfârșitul parcursului meu prin Colegiul Național „Moise Nicoară”. Această școală mi-a deschis calea spre foarte multe oportunități referitoare la viitorul meu și, cu toate acestea, parcă n-aș mai vrea să plec. Aici am învățat să am încredere în mine, să lucrez în echipă, să cer ajutor, să îmi asum responsabilități, să-mi cunosc vocea și să am curajul să o folosesc.

Mulțumesc mult pentru atenție și sper să vă văd pe cât mai mulți dintre voi, pe holuri, la toamnă!

Fotografii realizate de elevii: Hoară Rareș Mihai (X C), Popa Arthur (XI C), Bran Alisa Damaris (VI A), Celmare Thea (VI A), Ciul Tudor (X C), Vesa Debora Sara (X D), Albert Anahazi (IX D), Roventa Raluca (VI A), Barna Noris (XI D).

A construi omul deplin prin pluri – și transdisciplinaritate

Obiectul estetic între „istoria mică” și „istoria mare”

(coordonator: prof. Camelia Circa-Chirilă)

Elevii clasei a IX-a filologie ai Colegiului Național „Moise Nicoară” au fost provocați de doamnele prof. Camelia Circa-Chirilă și prof. Melinda Humm cu o activitate pluridisciplinară. Ideea, preluată dintr-o activitate propusă anul acesta la Cluj-Napoca în cadrul „Lecturiadei elevilor”, a fost adaptată la orele de „Introducere în estetică” (curs opțional specific profilului) și de Istorie.

Astfel, fiecare elev a adus de acasă câte un obiect de familie, vechi, dar considerat în egală măsură obiect estetic. Sala de clasă s-a

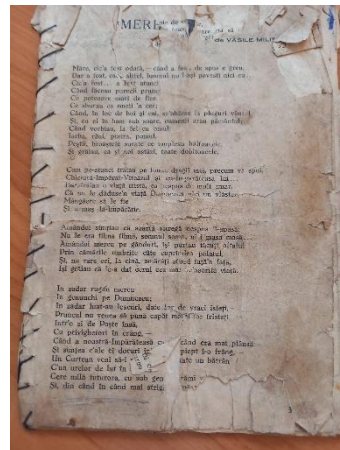
transformat într-un veritabil muzeu. Fiecare elev și-a etichetat obiectul și l-a prezentat. La ora de „Introducere în estetică”, elevii au insistat pe „istoria mică”, de familie, a obiectului ales și pe valoarea lui estetică, iar la ora de Istorie, au încercat să-i descopere locul în „istoria mare” (când și unde a apărut etc).

Aparate de radio, albume cu timbre, costume populare, bijuterii, rame foto, cărți vechi, cusături și alte obiecte de suflet au fost însoțite de istorisiri despre bunici, străbunici sau stră-străbunici, care s-au încheiat, de cele mai multe ori, cu fraza: „Acum acest

obiect îmi aparține, iar eu îl voi dăruia copiilor mei, într-o zi.”

Dincolo de miza didactică (exersarea discursului oral, prezentarea în scris a unui obiect, argumentarea valenței estetice, căutarea unor informații și date istorice referitoare la anumite obiecte etc), activitatea a presupus realizarea unei expoziții itinerante cu veritabile obiecte de colecție, dar și formarea unor valori și atitudini.

Căci a prețui istoria familiei și istoria colectivă e o necesitate. Iar atmosfera caldă, plină de emoție, dată de sensibilitatea din poveștile elevilor, a fost de neegalat.

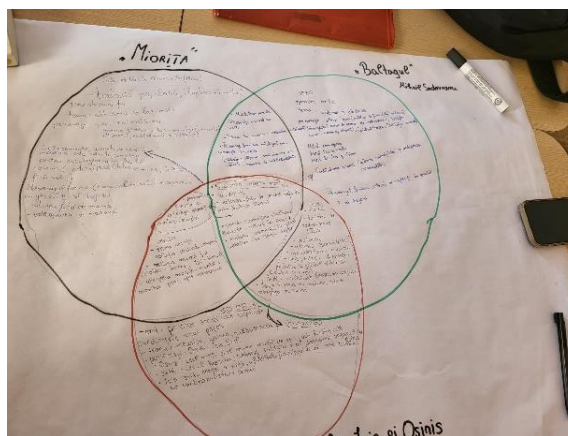
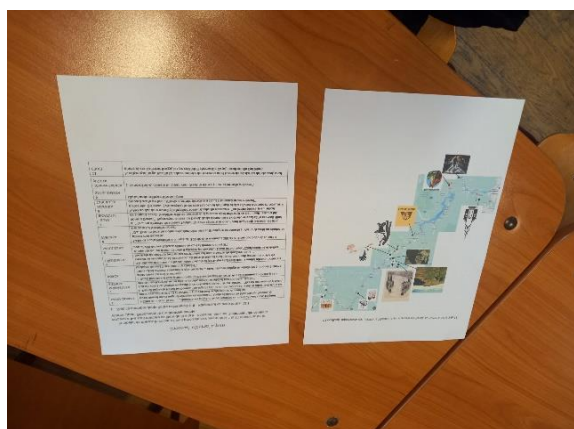
Despre *Baltagul* – mai altfel

Orele de literatură sunt pentru elevii școlii noastre experiențe de învățare autentică, în care lectura atentă, gândirea critică, reflexivitatea și aplicarea formează nu doar buni cititori, ci și oameni mai buni. Astfel, elevii din clasa a X-a de la profilul uman-filologie au studiat romanul „Baltagul” de Mihail Sadoveanu într-o manieră inedită, perspectiva pluridisciplinară oferindu-le contexte variate de explorare a lumii ficționale, de interogativitate și de fixare conceptuală.

Problematica romanului a fost abordată în câteva ore, desfășurate sub formă de team-teaching, prin activități creative susținute de către doamnele profesoare Camelia Circa- Chirilă și Oana Olariu, alături de domnul profesor Radu Bereteu. Câteva discuții introductive au avut loc în cadrul opționalului de Cultură și mitologie, a urmat analiza textului în orele de Limba și literatura română, iar partea aplicativă s-a concretizat în ateliere de lectură, de scriere argumentativă, dar și de explorare real-ficțională în ora de Geografie. Momentul de lectură critică, prin așezarea dincolo de romanesc, s-a fixat printr-un proces literar,

mult așteptat de către elevi.

Dialog între arte

La clasa a IX-a, unde la limba și literatura română programa disciplinei este gândită relaxat, axându-se teme, dar și pe aspecte generale de estetică, elevii au primit ca „temă de casă” încercarea de a transpune în limbaj plastic prima strofă a poeziei lui Nicoale Labiș, *Moartea căprioarei*. Activitatea, propusă de prof. dr. Janina Flueraș, a avut ca scop nu

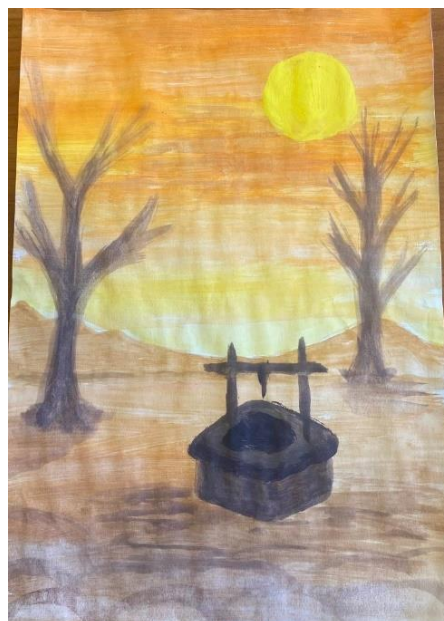
doar înțelegerea semnificației imaginilor artistice literare, ci și găsirea unor echivalente plastice ale acestora.

Elevii au avut de prezentat în fața colegilor lor imaginile construite, explicând semnificațiile felului în care și-au gândit compoziția plastică. În această activitate au fost implicați elevii claselor IX B și IX D, din creațiile cărora am exemplificat prin imaginile de mai jos.

„Seceta a ucis orice boare de vânt.
Soarele s-a topit și a curs pe pământ.
A rămas cerul fierbinte și gol.
Ciuturile scot din fântână nămol.
Peste păduri tot mai des focuri, focuri
Dansează sălbătice, satanice jocuri.”

(Desene: dreapta sus – Paula Ionică, IX B; dreapta jos: Ștefania Bar, IX D)

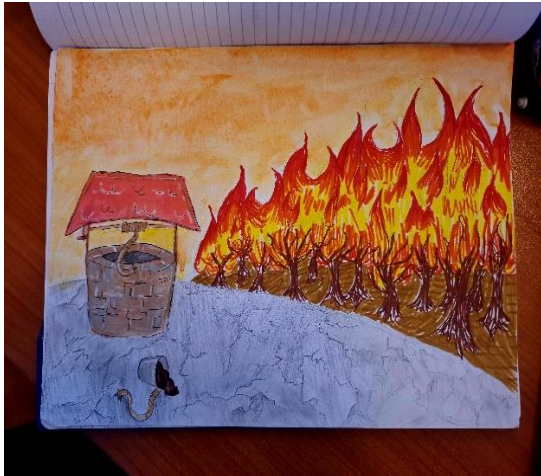

Adina Dudaș, IX D

Andra Peștean, IX D

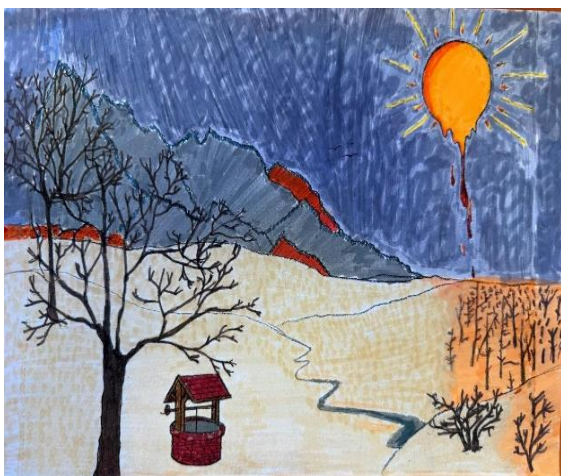

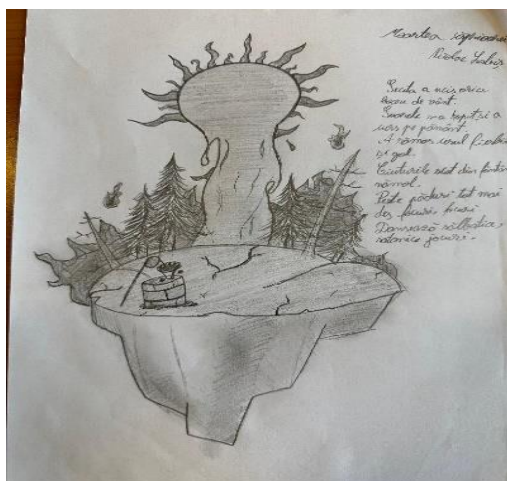
Matilda Apopei, IX B

David Gîrgar, IX D

Mihai Bradin, IX D

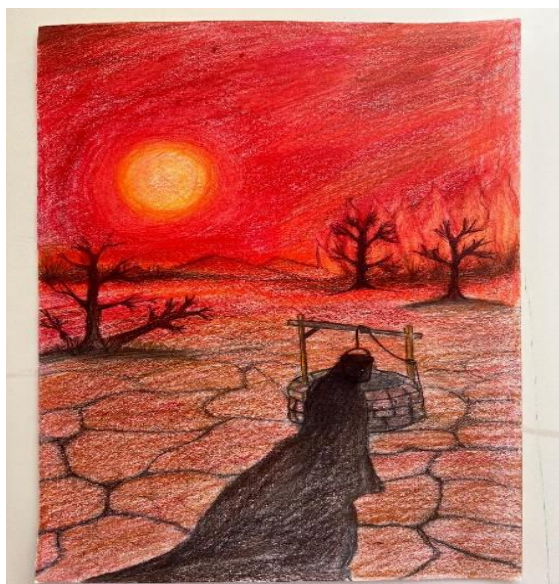

Iasmina Hodăjeu, IX D

Alexandra Pește, IX D

Patricia Moț, IX B

Bianca Mareș, IX B

Briana Popian, IX D

Sara Belei, IX D

Ana Maria Peia, IX D

Ștefania Bostan, IX D

Lara Toth, IX D

Eminescu – de la text la spectacol

La sărbătoarea Zilei Naționale a Culturii Române și a nașterii poetului național Mihai Eminescu, elevii clasei a XI-a uman filologie, îndrumați de prof. dr. Diana Șimonca Oprița, au pregătit un moment artistic, care i-a avut ca spectatori pe profesorii Colegiului Național „Moise Nicoară”.

Pe scena sălii festive s-au recitat poezii, s-au citit texte de publicistică mai puțin cunoscute, s-au interpretat cântece, toate evocând un om deplin al culturii noastre – Eminescu – patriot, îndrăgostit de țara sa și de Veronica, publicist pasionat și acid, în fine, „poet în toată puterea cuvântului”.

Tinerii au reușit să emoționeze prin candoarea și sinceritatea acestui act artistic.

Studiile de caz – de la istorie și lingvistică la benzi desenate

Anul acesta la orele de limba română, întrucât materia dezvoltă istoria literaturii române, am fost provocați să realizăm o serie de proiecte, fiecare dintre ele dezvoltând o perioadă a acesteia. Fiecare proiect trebuia să fie compus din trei părți: un studiu amănunțit de cel puțin 30 de pagini care să dezvolte subiectul, un suport PowerPoint folosit în timpul prezentării și un produs alternativ, care putea consta într-un desen, un filmuleț, o bandă desenată, un afiș, un infografic sau, practic, orice altceva avea legătură cu subiectul. Fiecare proiect trebuia realizat de o echipă de câte trei elevi, iar cum noi eram, la acel moment, 23 de elevi în clasă, eu am fost repartizat în două echipe.

Cele două teme abordate au fost „Latinitate și dacism” și „Conștiința istorică românească”, ambele având evidente conotații istorice. Am decis ca produsele alternative să surprindă decursul istoriei și relațiile internaționale ale vremurilor respective într-o manieră amuzantă și ușor de înțeles de către colegii mai puțin pasionați de subiect. De asemenea, nu doream ca produsul să fie unul obișnuit și ușor de ignorat. Astfel, am ajuns la concluzia că varianta potrivită o reprezenta o bandă desenată. Totuși, aici intervenea o problemă: talentul meu la desen lipsește cu desăvârșire.

Soluția a venit, în mod ciudat, datorită unei serii de meme de pe internet pe care le-am descoperit vara trecută, populare acum câțiva ani, numite „Polandballs”. Ele presupun ilustrarea relațiilor dintre țările lumii, fie ele din prezent sau din trecut, prin intermediul unor figuri, de cele mai multe ori sferice, colorate conform drapelelor naționale.

Astfel, pentru primul proiect am ales să ilustrez etnogeneza românească prin intermediul interacțiunii dintre „bilele” Dacia, Roma, Germania și cea reprezentând popoarele slave. Dat fiind faptul că în alfabetul romanilor se folosea același simbol pentru literele „U” și „V”, am decis să folosesc acest aspect în replicile Romei. De asemenea, cu toate că reprezintă un element anacronic, slavul vorbește folosind alfabetul chirilic. Nu în ultimul rând, respectând elementul satiric al memelor originale, am încercat să ironizez stereotipurile referitoare la anumite națiuni, cum ar fi celebra ignoranță a americanilor.

Cea de-a doua bandă desenată se apropie, din punctul meu de vedere, mai mult de cele originale, întrucât pune mai puțin accent pe descrierea evenimentului istoric, concentrându-se mai degrabă asupra ridiculizării situației. Astfel, întrucât tema proiectului era conștiința națională și istoria simbolurilor naționale ale României, am decis să ilustrez unirea din 1859 prin încercarea Moldovei și a Țării Românești de a găsi un nume și un steag potrivite pentru noul stat, mai multe puteri ale lumii, existente sau nu la vremea aceea, venind cu propuneri. O

temă recurentă în benzile desenate de tip „Polandballs”, anume dorința Poloniei de a reveni la gloria trecută Polono-Lituaniei, este de asemenea prezentă.

Sper ca benzile mele desenate să își fi atins scopul, cu toate că, privind în retrospectivă, realizez că umorul lor este unul adresat mai degrabă celor deja pasionați de istorie și de relații internaționale. Totuși, dacă am reușit să smulg măcar un zâmbet sau dacă i se pare cuiva puțin mai clară etnogeneza poporului român, eu mă declar mulțumit.

(Sebastian Popa, clasa a XI-a A)

Cândva în secolul I î. Hr.

101 d. Hr.

Mai târziu...

102

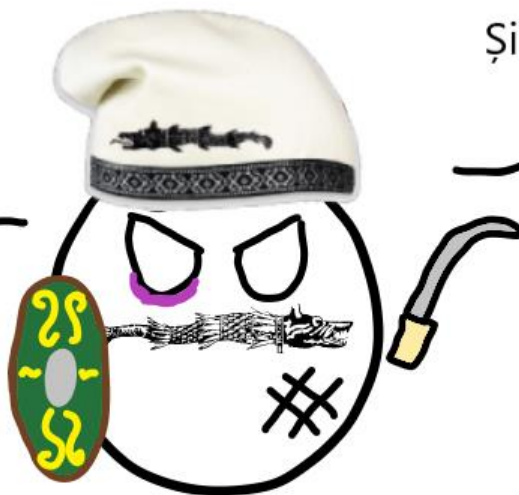
Acum că te-am învins,
trebuie să îți distrug
cetățile și să îmi plătești
un tribut anual în aur.

Bine, bine...

Nu îmi spune
romanul ăla ce să
fac!

Și îmi vreau aurul
înapoi!

105

Roma invicta!

Dacia liberă!

Acum că dacii au fost înfrânți definitiv, voi înființa aici o provincie.

Îi voi spune Dacia Felix

viezure
melis
brânză
caseum
barză
ciconia

Ave!

150 de

ani

mai

târziu

Ce bună e pax romana!

Guten Tag

Dacia liberă!

Ev trebuie să plec...

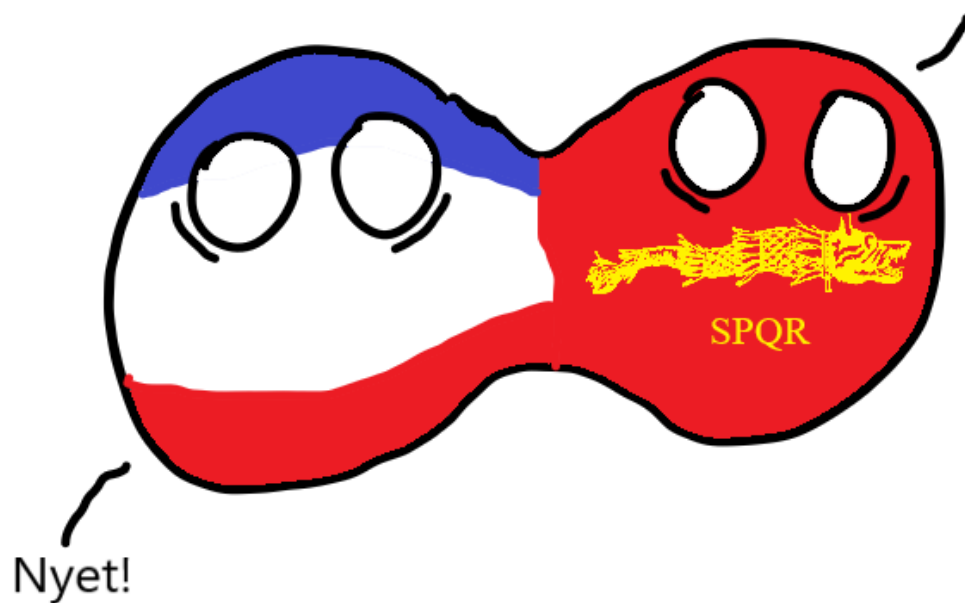

Secolul IV

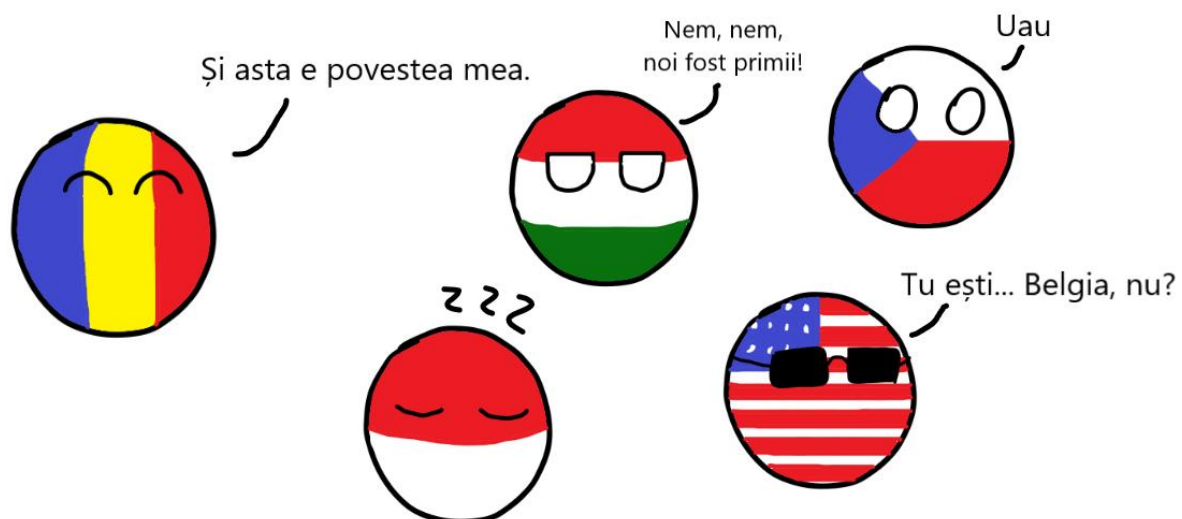

Ce se întâmplă??

PUF

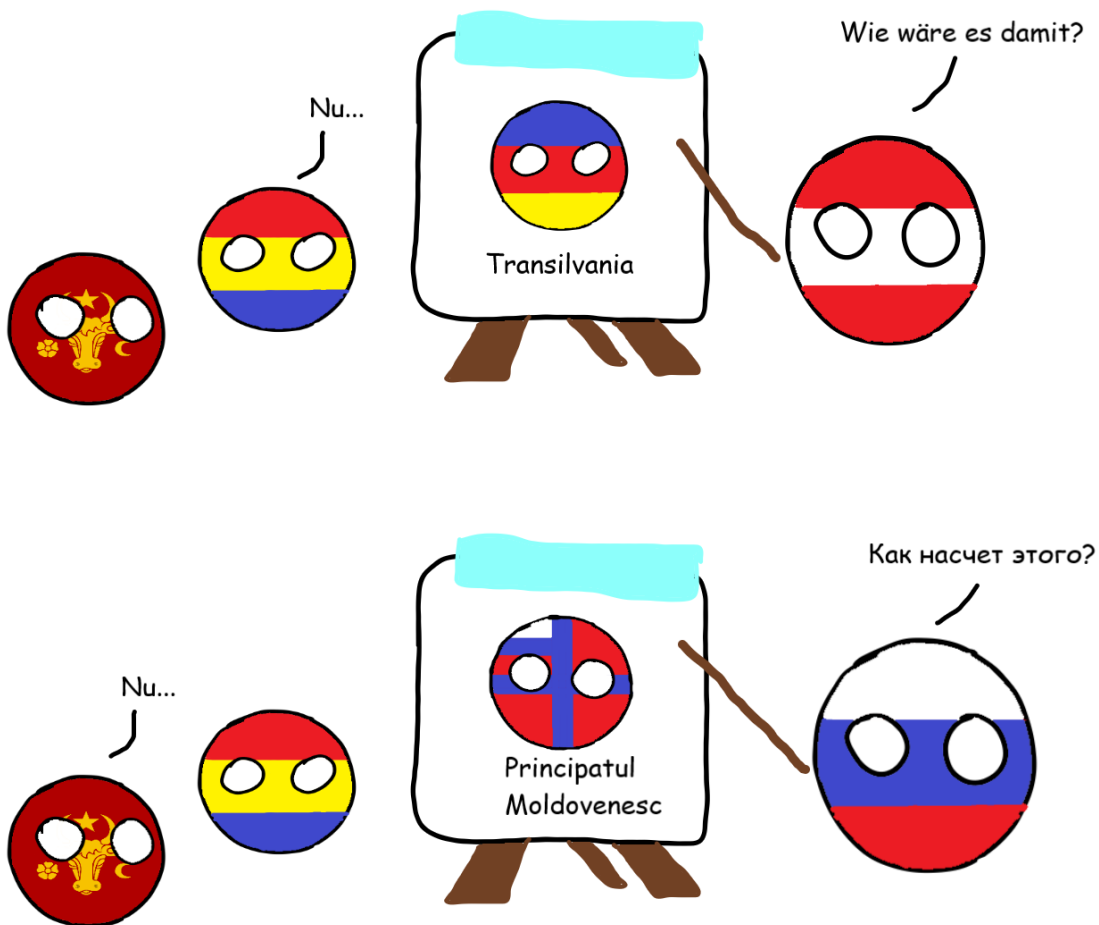

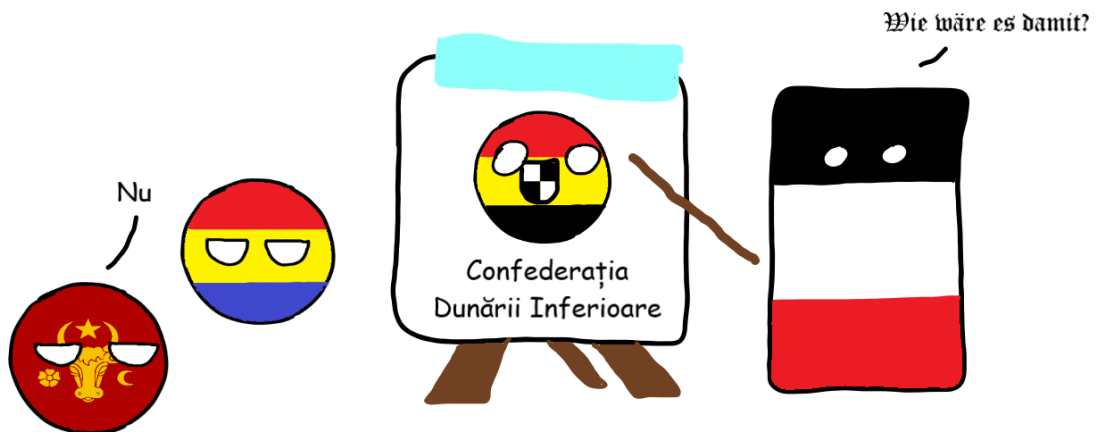
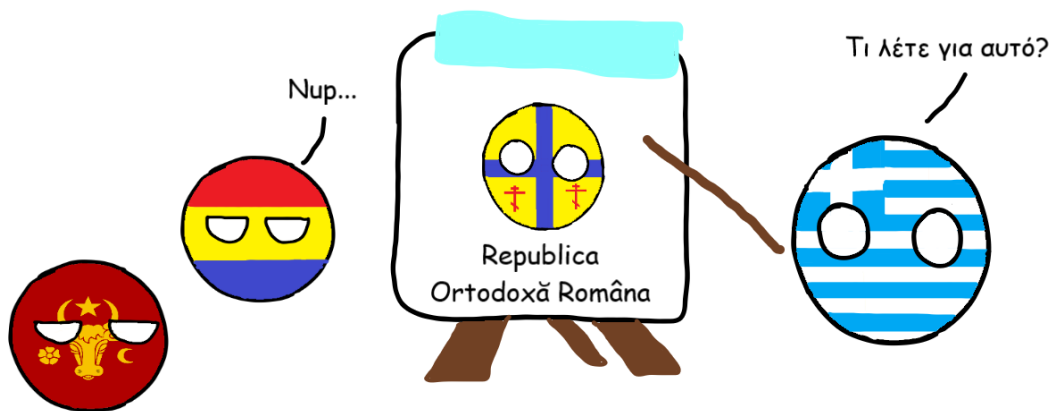

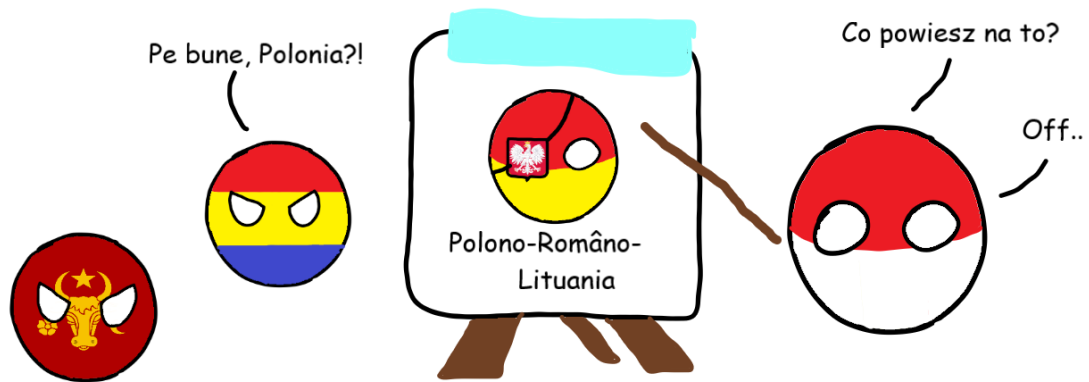
Principatele Unite

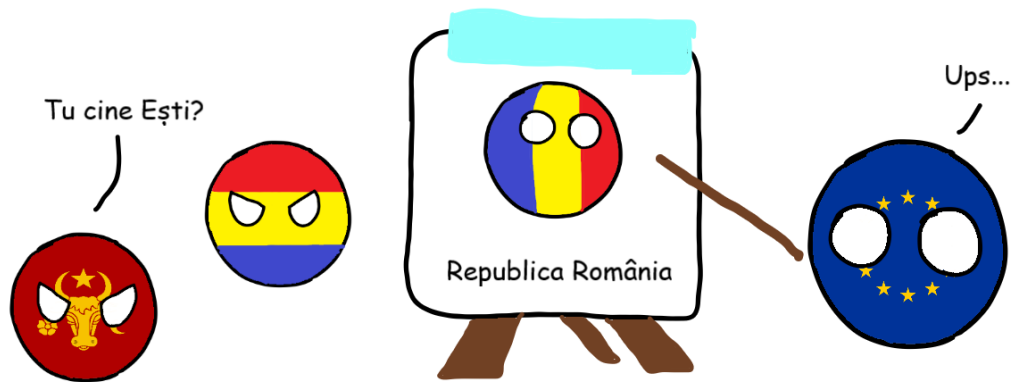
caută

un steag

Personalități cu preocupări științifice și artistice

proiect la clasele a IX-a

(coordonator: prof. dr. Janina Flueraș)

După cum se știe, programa clasei a IX-a de limba și literatura română este extrem de generoasă și variată sub raport tematic și al unităților de învățare. Ea reprezintă puntea dintre gimnaziu și liceu, trecere care este nu întotdeauna ușoară. De aceea multe dintre activitățile cu elevii clasei a IX-a le-am gândit ca mici provocări, care să-i ajute pe elevi să realizeze acest salt, dar mai ales să gândească „în afara cutiei” disciplinei. Activitățile provocatoare au fost menite să deschidă mintea spre corelațiile pluridisciplinare, dar și spre trăirea, revelatorie, de tip transdisciplinar, a sentimentului unității lumii și a cunoașterii.

Astfel, în cadrul acestui proiect elevii au avut de realizat o mică activitate de cercetare legată de personalitățile cu preocupări atât în domeniul științific, cât și în cel artistic, pe care le-au prezentat apoi în fața clasei ca exercițiu de exprimare orală,

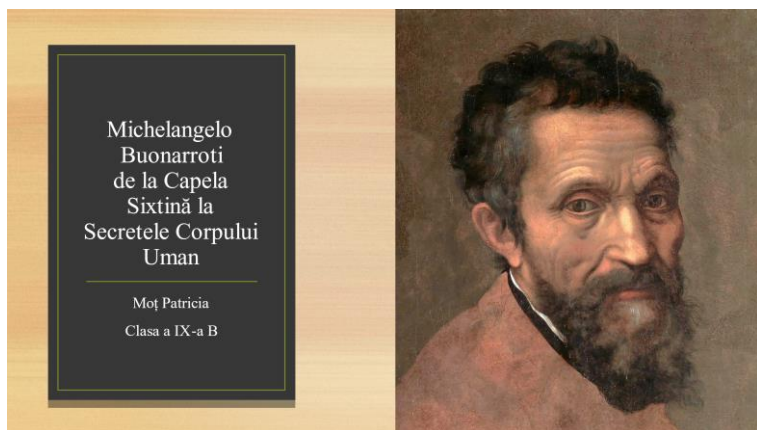

dar și de dialog și de reflecție. Feedback-urile elevilor clasei a IX-a B înregistrate în urma acestei activități vorbesc de la sine.

„În cadrul acestui proiect, noi am îmbinat cunoștințe din două laturi atât de diferite ale lumii, dar care, în cele din urmă, s-au dovedit a fi dependente una de cealaltă. Realizarea acestui proiect a fost, pentru mine, o activitate foarte interesantă. La început credeam că arta și știința nu au nicio legătură una cu alta, însă în timpul în care am căutat informații am început să înțeleg că cele două se ajută una pe alta și se completează reciproc.

De exemplu, personalitatea pe care am ales-o a fost biologul Ernst Haeckel care desena diverse specii de animale pentru a le înțelege mai bine. Așadar proiectul m-a ajutat să înțeleg care este legătura între aceste două aspecte foarte diferite ale lumii.” (Sonia Sfărăilă)

„În opinia mea, acest proiect a fost benefic pentru toți cei care au participat la discuțiile de la clasă, deoarece am învățat lucruri noi, îmbogățindu-ne astfel cultura generală. Un lucru important pe care l-am înțeles a fost importanța de a combina știința cu arta, pentru că aceasta reprezintă un mod de a înțelege lumea în ambele feluri, noi devenind astfel o persoană completă. Activitatea de prezentare a proiectelor a fost interesantă, informativă, captivantă,

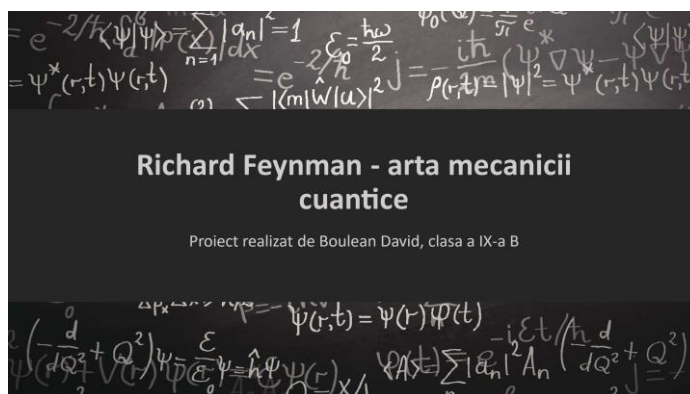
interactivă și distractivă în același timp. Sunt de părere că ar trebui să facem mai des astfel de activități la toate materiile, nu doar la limba și literatura română.” (Andrei Sulek)

„Această activitate a fost cea mai interesantă provocare a anului de până acum. Realizarea acestui proiect mi-a ridicat semne de întrebare și curiozități legat de felul în care transdisciplinaritatea poate avea un rol esențial în definirea vieții oamenilor. Realizarea acestui proiect m-a făcut să privesc într-un mod nou cum preocupările noastre atât de diferite pot fi valorificate în același timp, prin intermediul transdisciplinarității.” (David-Luca Pășcuțiu)

„Munca la acest proiect nu doar că mi-a schimbat stilul de lucru, de la o prezentare plictisitoare la una interesantă, dar m-a făcut să înțeleg ce înseamnă să fii cu adevărat dedicat, căci o dorință fără perseverență rămâne doar o fantezie în care te poți cufunda. Experiența de artist și de om de știință a lui H... m-a învățat că orice dorință (dacă de la bun început nu e absurdă, imposibil de realizat) poate deveni realitate dacă te dedici ei cu adevărat. (Bogdan Antonie)

„Din punctul de vedere al prezentatorului de proiect, cel mai dificil lucru nu este crearea proiectului, ci prezentarea sa. De aceea, întrucât aceasta e prima oară când suntem implicați într-o astfel de activitate, unii prezentatori nu au încă încredere în ei înșiși, de aceea au nevoie de mult exercițiu. Din punctul de vedere al privitorului, se pot observa plusurile și minusurile prezentatorului, calitatea proiectului, dar în același timp, datorită diversității temelor abordate de prezentatori, poți afla multe lucruri din diverse domenii, lucru care te poate avantaja pe viitor. Pentru unii activitatea poate părea plictisitoare, dar pe cât de atent ești, pe atât îți va crește interesul față de subiect.” (David Anca)

„Proiectele prezentate m-au ajutat nu doar să învăț lucruri noi, ci m-au făcut să înțeleg că toate materiile se completează reciproc și sunt importante. Toate proiectele la a căror prezentare am asistat au subliniat

ideea că știința și arta sunt complementare. Am ajuns astfel la concluzia că omul nu trebuie să se axeze doar pe un domeniu, ci să învețe câte ceva din fiecare.” (Călin Bercea)

„Realizarea acestui proiect mi-a oferit ocazia de a explora în profunzime legătura dintre știință și artă prin prisma unei personalități. A fost un pic provocator, dar și plăcut să caut informații și să le organizez într-un mod clar. De asemenea, mi-am dezvoltat abilitatea de a structura un proiect astfel încât să fie ușor de înțeles.” (Maksym Klepar)

„Crearea și prezentarea acestui proiect la limba română a fost o activitate unică, interesantă, utilă și, pentru mine personal, nemaîntâlnită până acum. De asemenea, mi-a făcut o mare plăcere să lucrez la un proiect despre oameni importanți din istorie, care erau pasionați atât de știință, cât și de artă.

Lucrând la proiect am avut parte de uimire la aflarea anumitor informații și de satisfacție când găseam o imagine care se potrivea contextului fiecărui slide. Totodată, crearea proiectului mi-a îmbunătățit abilitățile de a lucra pe o aplicație specifică acestor tipuri de teme.

Pe de altă parte, prezentarea proiectelor a fost o experiență minunată, din toate punctele de vedere. Dacă pe parcursul lucrării la proiectul personal am aflat informații despre o singură personalitate importantă în știință și în artă, atunci când am ascultat prezentările colegilor am aflat mult mai multe lucruri.” (Daniela Matei)

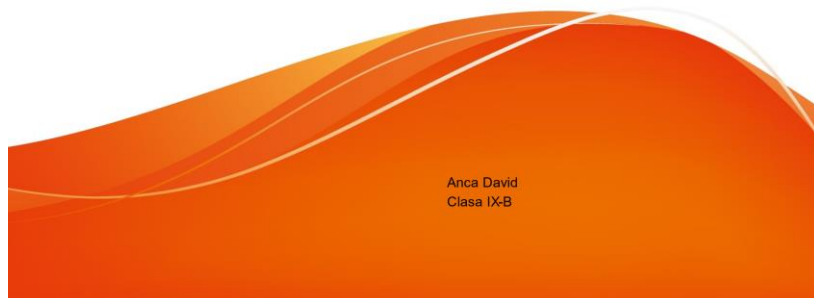
„Tema proiectului a fost interesantă și a reușit să ne deschidă tuturor orizonturile spre cunoașterea unor personalități cu adevărat talentate. Realizând acest proiect am călătorit prin domeniul muzicii și al biologiei, dat fiind că personalitatea aleasă de mine a fost Dexter Hollard, solistul unei trupe care a bătut recorduri mondiale în anii 90.

Am rămas cu o lecție de viață importantă: aceea că trebuie să muncești dacă îți dorești cu adevărat ceva. Apoi m-a impresionat cu câtă pasiune și dedicare au prezentat colegii mei proiectele în fața clasei. Documentarea pe baza unor teme pe care le-am putut alege noi ne-a întărit dragostea pentru știință și artă. Fiind o clasă cu profil real, pasiunea pentru cunoaștere ne-a cucerit, lăsând asupra noastră o amprentă definitivă, pe care timpul nu o va schimba.

Astfel, chiar și după ce clopoțelul a sunat, am continuat să mă gândesc la personalități mari în lumea științei și a muzicii, precum Brian May, Feynman și Brian Cox. În concluzie, proiectul și tema aleasă mi s-au părut fascinante, ambele având un mare potențial pentru multă cultură și cunoaștere.” (Bianca Mareș)

„Pentru realizarea acestui proiect am citit mai multe articole despre Bertrand Russell și am răsfoit câteva cărți scrise de el, găsite în biblioteca părinților. Inițial, eu auzisem de Russell doar de la matematică, dar lucrând la acest proiect am descoperit

Integrarea cunoștințelor științifice în artă --Albrecht Dürer--

că acesta a fost și un artist pasionat de teatru și literatură. De aceea am numit proiectul *Bertrand Russell – arta matematicii sau matematica artei*?

Motivul pentru care l-am ales pe Bertrand Russell a fost, pe lângă cunoștințele pe care le aveam despre *paradoxul mulțimii tuturor mulțimilor* (pe care el l-a formulat în 1902), un citat care mi s-a imprimat în minte și care m-a pus pe gânduri: *The whole problem with the world is that fools are always certain of themselves, and wiser people so full of doubts.*

Astfel, în timpul cât am lucrat la proiect am avut foarte multe momente în care am stat și m-am gândit la lume, la oameni și la toate lucrurile bune sau rele care se întâmplă.

Realizarea acestui proiect a fost o experiență care mi-a schimbat gândirea legat de cariera pe care o voi alege în viitor. Singura legătură pe care o cunoșteam între artă și știință până atunci era cea între dans, matematică și fizică, deoarece era singura pe care am trăit-o. Acum însă realizez că între toate domeniile artei, respectiv ale științei există lucruri care, dacă sunt îmbinate, ne ajută să le înțelegem mai bine pe amândouă.” (Alina-Ioana Mnerie)

„Am observat faptul că acest proiect a avut ținta să ne învețe un lucru deosebit, acesta fiind importanța transdisciplinarității. Din multiplele activități atât în domeniul științific, cât și în cel artistic al personalităților abordate, am observat că nu te poți dezvolta cu adevărat dacă studiezi un singur domeniu de viață. Dacă te specializezi doar pe un singur subiect, vei fi probabil cel mai capabil în subiectul respectiv, însă nu vei cunoaște aspecte și din alte domenii, lucru care s-ar putea să-ți aducă dezavantaje în viață.” (Eric Dehelean)

„Mie mi-a plăcut să lucrez la acest proiect deoarece subiectul ales mă pasionează. De aceea căutarea informațiilor nu mi s-a părut o povară și chiar m-am bucurat de acest proces. Subiectul a fost fascinant mai ales prin faptul că mi-a dovedit că și cei mai mari oameni de știință au considerat arta importantă în viața lor. Acest lucru mi-a schimbat perspectiva asupra felului în care îmi voi organiza prioritățile, deoarece, în ultimul timp, am început să las la o parte aspectul artistic în activitățile mele.” (David Boulean)

„Acest proiect mi s-a părut foarte interesant. Consider că ideea de a primi o astfel de temă a fost unică, demonstrându-ne că până și oamenii de știință au o latură artistică sau jucăușă.

Am învățat faptul că, pentru a putea gândi aceste lucruri științifice, trebuie să existe și o parte de imaginație.

După părerea mea, în școli ar trebui incluse mai mult proiecte de acest gen, pentru că elevii ar putea învăța mai ușor și mai rapid.” (Alexandru-Mihai Vigh)

„Pasiunea sa pentru artă (a lui Ernst Haeckel – n.n.), pe care nu voia nicicum să o abandoneze, m-a inspirat foarte tare, deoarece, la rândul meu, am o aplecare spre artă. Nu consideram că le puteam face pe ambele odată, așa că mi-am lăsat deoparte hobby-ul. Totuși, Ernst Haeckel mi-a dovedit că te poți axa și pe studii și pe hobby-uri în același timp. Pot spune așadar că acest proiect m-a ajutat enorm din punctul de vedere al dezvoltării proprii. (Paula Ionică)

„Pentru mine munca la acest proiect a reprezentat o formă de relaxare. Personalitatea aleasă de mine a fost Brian May, chitaristul celebrei trupe de rock, Queen. Documentarea pentru proiect a fost de-a dreptul fascinantă. Deși am citit mai multe articole pentru a avea mai multe puncte de vedere, nu am considerat acest lucru o sarcină de la școală sau o muncă, ci pur și simplu îmi doream să aflu cât mai multe lucruri, așa că, înainte să-mi dau seama trecuseră câteva ore.

Când a venit momentul să alcătuiesc prezentarea, aveam atât de multe idei și lucruri pe care voiam să le împăășesc cu restul colegilor, încât am încercat să le scriu pe toate de teamă că, în momentul prezentării nu mi le voi mai aminti.

Cred că acest proiect mi-a schimbat modul de gândire și m-a făcut să realizez că putem avea parte de toate pasiunile noastre dacă ne dorim asta, indiferent de cât de diferite sunt acestea.” (Roxana Ruscher)

„Acest proiect a părut ușor de realizat la prima vedere, însă atunci când m-am apucat de elaborarea lui mi-am dat seama că nu e deloc așa, deoarece trebuia să fiu atentă la fiecare detaliu: fontul, culoarea, designul silde-urilor etc. Toate trebuiau să fie alese cu atenție încât să poată reprezenta personalitatea aleasă de noi. Astfel am realizat cât de greu este de realizat un proiect important și de calitate, dar simt că el m-a ajutat mult în pregătirea viitoarelor prezentări de aici înainte.” (Maria Rădac)

„Proiectele pe care le promisem înainte la școală erau plictisitoare, iar la finalul zilei nu rămâneam cu nimic din ele. În schimb, această temă mi-a lansat o provocare care pe mine m-a stimulat să realizez acest proiect din pasiunea mea pentru artă și știință. Cel mai dificil lucru a fost să aleg personalitatea pe care o voi prezenta. Acest proiect a fost deosebit deoarece

m-a făcut să trăiesc efectiv odată cu personalitatea care a făcut descoperirile. Și asta atât de mult, încât am avut eu însumi sentimentul că sunt pe cale să fac o descoperire științifică.

La final, acest proiect a fost pentru mine o experiență pe care consider că fiecare elev ar trebui să o aibă.” (Alexandru Ghingaz)

„Proiectul meu a fost dedicat lui Santiago Ramon y Cajal, așa că l-am intitulat *Santiago Ramon y Cajal: anatomia neuronilor de la știință la artă*. Consider că acest proiect a fost o experiență educativă interesantă, dar și un lucru nou pentru mine. Am descoperit cum arta și știința se pot completa, două domenii care par atât de diferite și fără puncte comune. Prin documentarea făcută am putut vedea exemple de ilustrații și opere (desene) care reprezentau anumite concepte științifice.

Acest proiect mi-a schimbat perspectiva asupra artei, făcându-mă să înțeleg că ea poate juca un rol important în cadrul științei, și nu este doar un mod de a evada din realitate sau de a exprima sentimente.” (Alexandra Mitrache)

„Lucrând la acest proiect despre îmbinarea dintre știință și artă am descoperit importanța conexiunii dintre creativitate și cunoaștere. Michelangelo nu s-a bazat doar pe talent, ci și pe studiul corpului uman, iar acest lucru l-a ajutat să creeze arta admirată de întreaga lume. Totodată am înțeles cât de important este să fii curios și să înveți mereu lucruri noi, indiferent de domeniu. Cel mai mult m-a impresionat munca uriașă pe care Michelangelo a depus-o pentru fiecare operă realizată. El nu a renunțat niciodată la dorința de a găsi perfecțiunea.

De asemenea, am învățat multe lucruri din proiectele prezentate de colegii mei, ceea ce m-a făcut să-mi dau seama cât de important este să ne împărtășim cunoștințele și să învățăm unii de la alții. (Patricia Moț)

Lectura care ne clădește ființa

Lansare de carte și masă rotundă la „Moise Nicoară”

Seria evenimentelor culturale din acest an școlar a debutat cu un eveniment de înaltă ținută academică, în deschiderea căruia a vorbit directorul colegiului, prof. dr. Diana Achim, justificând dorința școlii de a organiza un asemenea eveniment (și) pentru elevi. Este vorba de o lansare de carte, respectiv a volumului „Filosofie românească în spațiul arădean”, coordonat de prof. univ. dr. Ioan Biriș și de prof. dr. Maria Sinaci. La organizarea acestui eveniment,

colegiului nostru i s-au alăturat Asociația „Susținem excelența”, Societatea arădeană de Filosofie și Fundația „Moise Nicoară”, Arad.

Elevii prezenți (majoritatea din clasele de filologie) au avut ocazia să cunoască personalități ale vieții culturale arădene, precum: prof. univ. dr. Ioan Biriș – inițial profesor al colegiului și mai apoi cadru universitar al Universității de Vest din Timișoara,

autor de cărți și articole în domeniul filosofiei, sociologiei etc., precum și pe autorii volumului colectiv prezentați publicului – cadre didactice din domeniul universitar și preuniversitar.

Personalitatea Profesorului Ioan Biriș a fost conturată prin cuvintele prof. univ. dr. Lizica Mihuț, președintele Asociației „Susținem excelența”. Prezentarea coordonatorilor, precum și cea a autorilor care au colaborat la scrierea volumului a fost realizată de prof. dr. Cosmin Colțun, iar prezentarea cărții – de către prof. Lucian Ardelean.

Acest eveniment se înscrie, pe de o parte, în linia tradiției școlii noastre, aceea a promovării culturii și a valorilor, iar pe de altă parte are menirea de a pregăti terenul viitorilor studenți prin intermediul unor întâlniri memorabile, în cadrul cărora elevii au posibilitatea să intre în contact cu personalități din mediul academic.

După lansarea de carte a urmat o masă rotundă cu tema „Avem nevoie de filosofie, astăzi?”, discuția fiind moderată de prof. dr. Janina Flueraș. O parte dintre autorii volumului colectiv au intrat în dialog cu elevii interesați de lumea filosofiei. Aceștia au lansat întrebări, au exprimat nedumeriri sau au dat glas frământărilor interioare care ilustrează efortul adolescentin de a înțelege lumea.

Astfel, masa rotundă a constituit o concretizare a unui alt deziderat al colegiului nostru: crearea de contexte care dau elevilor ocazia de a afla răspunsuri la marile întrebări – acelea de care au nevoie nu doar pentru dezvoltarea lor profesională, ci și pentru înțelegerea lumii și împlinirea umană.

Cu siguranță asemenea activități pot depăși, câteodată, nivelul de înțelegere al elevilor. Dar ele sunt, tocmai prin aceasta, provocări – adică exerciții pregătitoare pentru marile și adevăratele provocări: ale meseriei, dar mai ales cele ale vieții.

Iată câteva dintre opiniile elevilor:

„Întâlnirea cu autorii volumului a avut un caracter puternic revelator asupra unor subiecte de interes general din lumea filosofiei, dar și un adevărat caracter inițiativ în lumea complexă și adesea puțin înțeleasă a filozofiei.” (Cezar Bîgu, clasa a XII-a B)

„Participarea la aceasta activitate mi-a oferit oportunitatea excelentă de a explora idei complexe și diverse perspective asupra existenței, eticii sau cunoașterii. Discuțiile au fost provocatoare, stimulând gândirea critică și aprofundând înțelegerea conceptelor abstracte. Interacțiunea directă a fost valoroasă, oferind răspunsuri personalizate și lămuriri directe.” (Lucian Șiclovan, clasa a XII-a B)

„Din punctul meu de vedere, această activitate a fost una necesară, deoarece a răspuns la multe întrebări despre filosofie la care nu aş fi găsit un răspuns altfel. Mi-a plăcut faptul că activitatea a avut invitați din toate domeniile și că fiecare a adus un răspuns diferit întrebărilor, din perspectiva specializării lor.” (Adrian Muntoiu, clasa a XII-aB)

„Filozofia mi s-a părut a fi un subiect imposibil de pătruns pentru un elev de clasa a XI-a, însă evenimentul de joi mi-a schimbat această opinie. Discuția a atins teme din cele mai variate, de la legătura dintre evoluția

societății și etica în viața omului, până la subiecte neobișnuite, cum ar fi telepatia. Pe parcursul întregii experiențe am dobândit o curiozitate tot mai arzătoare de a aprofunda subiectul filozofiei. Pe lângă asta, am aflat și răspunsul la întrebarea propusă la începutul discuției: Avem nevoie de filozofie? Domnul profesor Ioan Biriș și colegii săi consideră că filozofia este o parte esențială a vieții, ajutându-ne să răspundem la marile întrebări existențiale. Totodată, este extrem de practică, dezvoltându-ne gândirea critică și capacitatea de a analiza concepte abstracte. Sper ca această experiență să fie doar începutul unei călătorii mai profunde în lumea fascinantă a filozofiei. (Alexandru Săcui, clasa a XI-a F)

„Acest eveniment a fost o oportunitate extraordinară de a explora și de a înțelege conceptele de bază ale filozofiei. Prezentarea a fost foarte bine structurată de către domnul profesor doctor Ioan Biriș. Una dintre întrebările care pe mine mă frământa a fost dacă există un sens obiectiv al vieții sau fiecare suntem responsabili să ne găsim propriul sens? Consider că în timpul discuțiilor din cadrul mesei rotunde am primit un răspuns mai mult decât satisfăcător legat de ființa umană și de rolul societății în dezvoltarea personală. Atmosfera a fost deschisă și stimulativă, iar locația – magica sală de cursuri 69 – a fost aranjată în așa fel încât să putem avea cu toții un dialog deschis și sincer, fapt care a

completat această experiență fabuloasă! Consider că acest eveniment a fost o ocazie perfectă de a-mi deschide orizontul spre filozofie. (Eric Ardelean, clasa a XII-a F)

Cărți scrise de absolvenții noștri

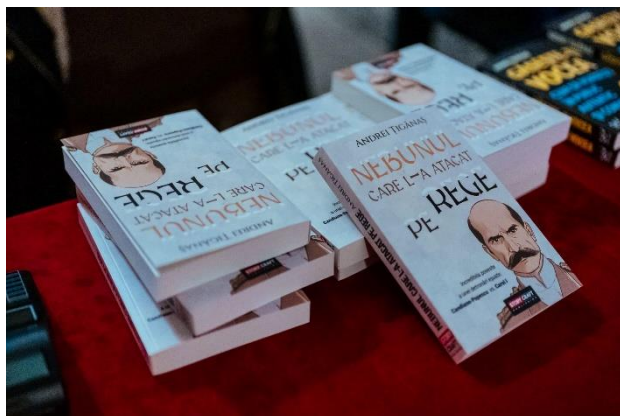

Alt eveniment cultural deosebit a avut loc în Sala Festivă a Colegiului Național „Moise Nicoară”. Un fost elev al acestui liceu, Andrei Țigănaș (promoția 2004), și-a lansat, în prezența unui public numeros, două cărți: *„Găsește-ți vocea. Cum să vorbești în public autentic și convingător”* și *„Nebunul care l-a atacat pe rege”*.

„Găsește-ți vocea. Cum să vorbești în public autentic și convingător” este o carte în care autorul valorifică experiența personală de 20 de ani de carieră în jurnalism radio - TV, cercetare, pedagogie, marketing și, cel mai important, „sculptatul vocilor”.

Cea de-a doua carte, *„Nebunul care l-a atacat pe rege”*, este o ficțiune istorică în centrul căreia stă un eveniment controversat de la finalul secolului al XIX-lea: „Ridicola republică de la Ploiești.”

Cărțile au fost prezentate publicului atât de autor, cât și de Daniel Zărnescu, editor și fondator al editurii StoryCraft Publishing, venit din București, prin discursuri absolut convingătoare și pline de profunzime. Evenimentul a fost moderat de jurnalistul Sorin Ghilea, care a reușit să creeze o atmosferă destinsă și interactivă. La final, autorul a oferit cărți, dedicații și autografe.

Succesul literar al unui fost elev de la „Moise Nicoară” este un exemplu simplu și concret al impactului pe care atmosfera din acest liceu, eforturile reunite ale profesorilor și spiritul de performanță îl au asupra absolvenților școlii noastre. (Foto: Marcel Poncu, Petruț Marincat)

Lecturiada elevilor 2024

De la etapa națională a Concursului Național Interdisciplinar „Lecturiada elevilor 2024. Nevoia de mirare și întrebare”, ediția a XV-a, desfășurat la Cluj-Napoca, în perioada 2-6 septembrie, Cercul transdisciplinar de lectură de la Colegiul Național „Moise Nicoară” s-a întors cu Premiul al II-lea. De asemenea, s-au obținut și premii individuale: Maria Miuțescu, din clasa a X-a Filologie - Premiul al II-lea și Premiu Special, iar elevele Andra Ardelean și Vanessa Moldovan, din clasa a X-a A, câte un Premiu Special.

Cercul de lectură a fost coordonat de doamnele profesoare Camelia Circa-Chirilă, Diana Achim, Oana Olariu și Diana Șimonca-Oprița.

Despre literatură și viață – întâlnire cu scriitorii

Sala festivă a Colegiului Național „Moise Nicoară” a adunat peste o sută de elevi care s-au întâlnit cu scriitorii Florin Iaru, Dan Mircea Cipariu și Ioan Matiuț, ocazie de a discuta despre scris și citit, despre talent și meșteșug, despre literatură și viață.

Florin Iaru, ale cărui texte se află în manualele școlare, a vorbit fermecător despre imaginar în relație cu bârfa și minciuna/ personajele și faptele lor. Dan Mircea Cipariu a povestit întâmplări cu scriitori și lumile cărților. La rândul său, Ioan Matiuț a încurajat implicarea elevilor în concursurile propuse de „Arad LiterArt”.

Campania, propusă de CJA, prin Centrul Cultural Județean Arad și ISJ, are ca scop promovarea literaturii vii, în școlile și județul Arad, prin concursul de literatură „reStart literar”, dar și prin ateliere de scriere creativă, conduse de scriitori.

Reflecții despre lumea de ieri și de azi

„Război și pace în lumea contemporană”

Sala festivă a colegiului nostru a fost gazda unei conferințe organizate în cadrul proiectului „De la Woodrow Wilson la Vladimir Putin: preservarea valorilor democratice în contexte internaționale dificile”, finanțat de către Centrul Municipal de Cultură Arad. Prin tema sa extrem de incitantă – „Război și pace în lumea contemporană” – conferința, susținută

de dr. Mihai Maci de la Universitatea din Oradea, a avut ca public țintă elevi din clasele a XI-a și a XII-a.

Evenimentul a fost prefațat de discursurile doamnei dr. Mihaela Livia Popa, din partea Asociației „Culori cu Suflet” și a doamnei dr. Irina Ionela Pop, din partea Societății de Științe Istorice din România, bucurându-se totodată de participarea domnului dr. Sebastian Dragoș Bunghez, din cadrul aceleiași societăți.

Conferința susținută de dr. Mihai Maci a cuprins o prezentare succintă a evenimentelor socio-politice ale secolului trecut și ale celui prezent, evitând cu abilitate simpla înșiruire de informații și accentuând asupra aspectelor care să construiască o imagine asupra relației cauză-efect, respectiv să privească fenomenele conflictuale în esența lor și să găsească atât fețele negative, cât și pe cele pozitive ale acestora.

Prezentarea a avut un declarat scop educativ: aceea de a-i învăța pe tineri să privească evenimentele socio-politice dintr-o perspectivă de ansamblu și care să le dezvăluie mecanismele, ajutându-i pe tineri să înțeleagă lumea în care trăim. Astfel, elevii au avut prilejul să asiste la un exercițiu de reflecție, de gândire critică, dar și să audieze un model de discurs în care informația e dublată de pasiunea de a studia și de dorința a înțelege cu adevărat lucrurile care se petrec în jurul nostru.

Tocmai de aceea întrebările puse de elevi n-au ezitat să apară: *Cum se poate ca o experiență umană atât de dureroasă precum bomba atomică să nu fie în stare să pună capăt războaielor?, Tendința spre autodistrugere este o componentă a naturii umane?, Cum altfel se pot explica toate ororile comise de oameni de-a lungul istoriei?* etc.

Reacțiile elevilor au fost și ele pe măsură. Iată câteva dintre acestea:

„Discursul domnului profesor a fost foarte bine structurat și captivant. Personal mi-a plăcut să aud o altă perspectivă asupra războaielor mondiale, una echilibrată, care a pus în evidență atât daunele cauzate de aceste conflicte, cât și beneficiile și schimbările pe care le-a adus noii lumi.” (Tudor-Andrei Popescu, clasa a XII-a B)

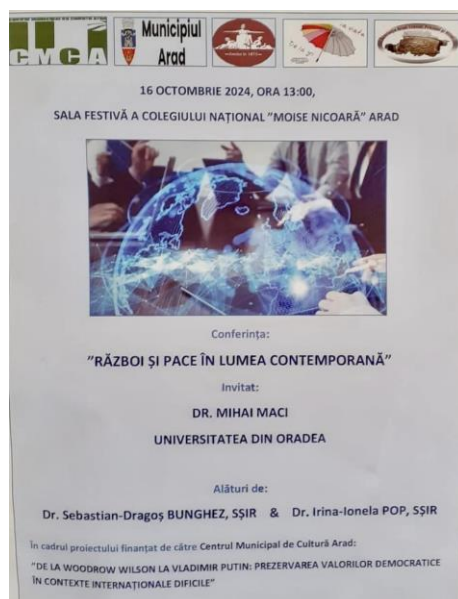
„Ce am apreciat cel mai mult la discursul domnului profesor a fost modul în care acesta a prezentat informații pe care în mare parte le știam, dar care au fost organizate în așa fel încât să fie fluide, ușor de înțeles și chiar să te facă să descoperi noi aspecte și perspective din care să privești subiectul.” (Tudor Pașcălu, clas a XII-a B)

„Discursul mi-a captat în mod special atenția datorită comparațiilor făcute de domnul profesor în legătură cu mentalitatea oamenilor privind războiul. Un aspect pe care l-am reținut a fost brutalitatea adusă de tehnologia implicată pe câmpul de luptă, fapt care a schimbat dramatic percepția inițială a oamenilor asupra termenului de „război”. (David Popa, clasa a XII-a B)

„În mod obișnuit pe mine nu mă pasionează domeniul istoric și politic, dar felul în care domnul profesor a povestit totul mi-a reținut atenția. Povestea de la final mi-a plăcut în mod deosebit. Am rămas cu ideea că, până la urmă, natura umană e sursa care stârnește toate aceste conflicte.” (Georgiana Ardeleanu, clasa a XII-a B)

„Asistarea la conferința domnului profesor mi-a captat atenția în primul rând prin modul atent gândit de exprimare, care a subliniat strictul necesar de informație și a marcat cu grijă punctele importante ale subiectului. Tocmai de aceea, deși astfel de teme nu mă prea atrag în general, am ascultat cu interes această prezentare. Pentru mine cea mai interesantă parte a fost koanul din încheiere și felul în care domnul profesor ni l-a transmis. Deși acesta părea scos din context, după ce l-am analizat puțin am realizat ce multe se pot spune în puține cuvinte.” (Sonia Varga, clasa a XII-a B)

Unirea Principatelor

Ziua Unirii Principatelor a fost sărbătorită la Colegiul Național „Moise Nicoară” prin activități diverse în funcție de nivelul de vârstă al elevilor. Astfel, elevii de la gimnaziu au învățat despre semnificația zilei de 24 ianuarie 1859 și, mai apoi, au pus în practică cele învățate realizând afișe, postere sau mici desene artistice. În urma jurizării acestora de către membrii catedrei de Istorie, cele mai reușite lucrări au fost expuse pe un panou tematic amplasat pe holul central al colegiului.

UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE 5/24 IANUARIE 1859

SIMPOZION NAȚIONAL

- CLUBUL DE ISTORIE „ALECU ASLAN” AL CN „DIMITRIE CANTEMIR” ONEȘTI
- CASA CORPULUI DIDACTIC „GRIGORE TABACARU” BACĂU
- CENTRUL JUDEȚEAN DE EXCELENȚĂ BACĂU
- COLEGIUL NAȚIONAL IAȘI
- COLEGIUL NAȚIONAL „JOHANNES HONTERUS” DIN BRAȘOV
- COLEGIUL NAȚIONAL „MOISE NICOARĂ” DIN ARAD
- CENTRUL JUDEȚEAN DE EXCELENȚĂ DIN ARAD

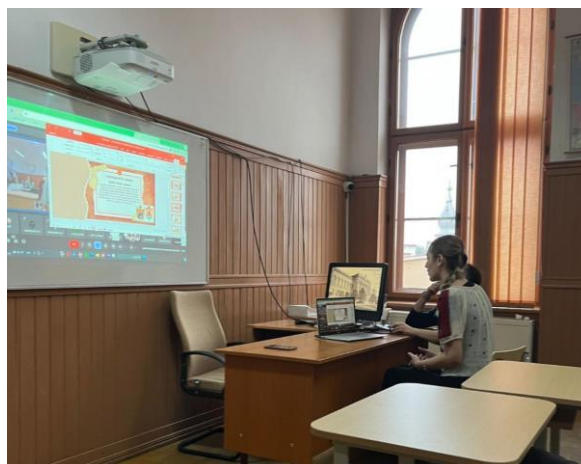
Invitat special: Octavian Țicu (cercetător științific coordonator la Universitatea de Stat din Republica Moldova)

22 ianuarie 2025, Google Meet

Elevii clasei a XI-a F au participat la un Simpozion Național, desfășurat online, alături de colegi din județele Bacău (Colegiul Național „Dimitrie Cantemir” Onești și Centrul Județean de Excelență Bacău, coordonați de prof. dr. Bogdan Romandaș), Brașov (Colegiul Național „Johannes Honterus” din Brașov – coordonator prof. Jurgen Turcuș) și Iași (Colegiul Național din Iași – coordonator prof. dr. Adriana Radu).

Elevele noastre Lengyel Patricia, Simina Larisa, Ochiș Alexia și Suciș Andreea au realizat și au prezentat două materiale interesante având ca subiect Evoluția stemelor României din 1859 până în 1947, respectiv personalitatea lui Mihail Kogălniceanu, unul din principalii artizani ai Unirii din 1859 și, mai târziu, al reformelor din timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza.

Activitățile au fost coordonate de catedra de Istorie a Colegiului Național „Moise Nicoară” Arad, prof. Popescu Alina, prof. Humm Melinda și prof. Duma Sergiu.

Ziua Patrimoniului Imaterial

(coordonator: prof. dr. Diana Șimonca)

Cu ocazia sărbătoririi Zilei Patrimoniului Imaterial, în luna octombrie a acestui an școlar, elevii clasei a XI-a F au participat la manifestările prilejuite de această aniversare.

Fiind beneficiari ai cursului opțional de Cultură și civilizație tradițională românească susținut în cadrul specializării filologice, elevii au avut ocazia să vizioneze un film documentar care o prezintă pe ultima țesătoare a zonei noastre etnografice, dna Maria Bun din Șicula, tezaur uman viu.

Documentarul etnografic a fost completat de intervenția dnei dr. Rodica Elena Colta, etnolog, care a fixat în memoria auditoriului câteva repere etnografice referitoare la patrimoniul imaterial, respectiv la sistemul de obiceiuri, tradiții și datini din zona Aradului și a Văii Mureșului.

Nu în ultimul rând, prezența Maestrului coregraf emerit Viorel Nistor, însoțit de un grup de dansatori ai Centrului Cultural Județean Arad a completat tabloul etnografic prin prezentarea câtorva dansuri specifice din subzonele etnografice Șicula, Seleuș, Socodor, Valea Mureșului. Mesajul transmis în final de specialiștii prezenți a reprezentat o pledoarie pentru preservarea valorilor tradiționale românești, singurele repere identitare ale poporului nostru.

Festivalul de film documentar fARAD#11

Elevii clasei a XI-a F, însoțiți de doamnele profesoare Waldvogel Brigitte și Filip Adriana, au participat la vizionarea unui film în cadrul Festivalului de film documentar fARAD#11, desfășurat la cinema Arta.

Filmul vizionat, „Nasty”, prezintă viața remarcabilă a unui sportiv român de succes, Ilie Năstase, primul jucător de tenis care a ajuns în fruntea clasamentului ATP în 1973 și unul dintre puținii jucători din istorie care a câștigat peste 100 de titluri. Vizionarea filmului a fost urmată de un dialog între elevi și reprezentanți ai conducerii festivalului.

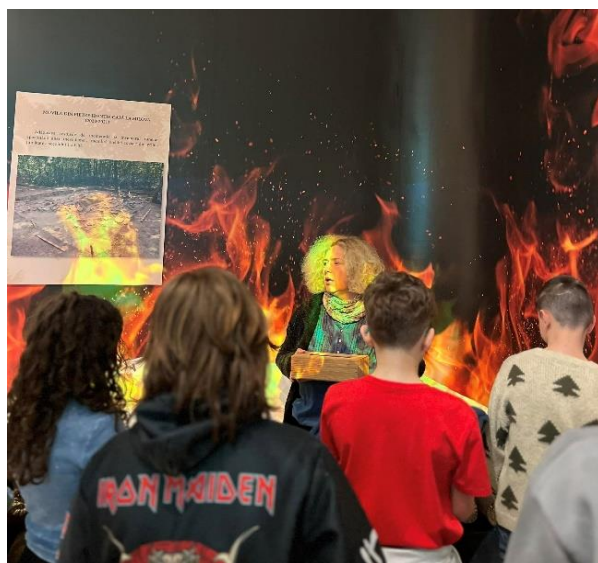
A plonja în istorie... de-a dreptul!

- lecție de istorie imersivă la muzeu -

Elevii clasei a V-a A, însoțiți de dna dirigintă Adriana Filip, au participat la o activitate interactivă și imersivă la Complexul Muzeal Arad. Coordonator și prezentator al activității intitulate „Micul Arheolog” a fost dna muzeograf Adelina Stoenescu.

După o prezentare generală a expoziției de arheologie, elevii au avut ocazia să pună întrebări și să afle informații interesante despre vestigii și artefacte relevante expuse în sălile muzeului. Punctul cel mai atractiv al expoziției de arheologie a fost, pentru elevii noștri, cel al sălii imersive. Aici, ei au putut să facă o călătorie captivantă în trecut, în fortificația Epocii Bronzului de la Sântana-Cetatea Veche.

Cu ajutorul tehnologiei moderne, întreaga fortificație a fost reconstituită 3D. Astfel, elevii noștri au descoperit virtual lumea Epocii Bronzului și au interacționat cu unele situații punctuale. A fost o lecție de istorie într-adevăr „altfel”.

„Moise Nicoară” în context european

Din nou despre Euroweek

În săptămâna 18-25 septembrie 2024, o delegație a Colegiului Național „Moise Nicoară”, formată din opt elevi de liceu și doi profesori coordonatori, a reprezentat România în cadrul schimbului cultural european Euroweek. Acesta s-a desfășurat în acest an în Sangerhausen, Germania.

Programul a adus împreună delegații din aproape toate țările membre ale Uniunii Europene, în intenția de a-și prezenta fiecare specificul național și de a cunoaște, la rândul lor, profilul cultural al celorlalte țări.

Delegația României, purtând costumele tradiționale de Țara Zărandului, a prezentat un obicei local din cadrul nunții: împodobirea steagului de nuntă, îmbrăcarea miresei și dansul miresei. Momentul a suscitat interesul și admirația celorlalte delegații, impresionate de frumusețea costumului popular, dar și de vivacitatea muzicii instrumentale autentice.

Elevii au pregătit și un bufet tradițional românesc, pentru degustarea celor mai cunoscute produse

autohtone, au participat la activități culturale, sportive și de divertisment. Nu în ultimul rând, vizitarea capitalei landului Saxonia, Magdeburg, le-a completat cunoștințele de istorie și geografie dobândite în școală.

Atât profesorii coordonatori (Maria Both și Diana Șimonca), cât și elevii participanți (Maria Miutescu, Matei Adelman, Natalia Zaincofschi, Andra Ardelean, Alina Rusu, Daria Pop, Eva Morusi și Luiza Urs) s-au întors cu satisfacția reprezentării cu mândrie a țării în străinătate.

Ziua Europeană a limbilor străine

Limba engleză, limba franceză și limba germană se studiază la Colegiul Național „Moise Nicoară” și sunt limbi de circulație internațională folosite în instituțiile Uniunii Europene. Elevii claselor a V-a A, B, a VI-a A, a VIII-a C, a X-a A, D, E, F, coordonați de doamnele profesoare Filip Adriana, Radu Mihaela, Horvath Timea, Waldvogel Brigitte, au realizat proiecte, afișe și colaje în scopul celebrării acestei zile.

Elevii claselor a X-a E, a XI-a A, a XI-a E și a XI-a F au participat la activități pe tema „Diversitatea lingvistică în Europa și în lume”, sub coordonarea doamnelor profesoare Anca Stoian, Diana Șimonca și Lavinia Pîrv și cu participarea Mariei Stoian, fostă elevă a colegiului nostru, licențiată în limba turcă și limba engleză, masterandă la Spațiul Islamic, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea din București.

În cadrul activităților au fost prezentate expozitiv-interactiv diverse materiale puse la dispoziție de Consiliul Europei, precum și caracteristici ale limbii turce, pe care elevii

au avut ocazia să le descopere în manieră deductivă.

Cu prilejul sărbătoririi Zilei Europene a Limbilor, participanții și-au întărit convingerea că „diversitatea lingvistică este un instrument pentru o mai bună înțelegere interculturală și un element-cheie al bogatului patrimoniu cultural al continentului nostru”, așa cum arată inițiatorii acestei sărbători.

Simbol al unității prin diversitate, această zi a fost o adevărată sărbătoare a limbilor străine! 🇬🇧 European Day of Languages / La Journée Européenne des Langues 🇫🇷🇩🇪 Europäischer Tag der Sprachen 🇩🇪

Plurilingvism european

Elevii clasei a XI-a F au participat la activități desfășurate în colaborare cu Institutul Francez din Timișoara și Centrul Cultural German din Timișoara. Însotii de prof. Adriana Filip și prof. Timea Horvath, elevii de la „Moise Nicoară” au avut parte, la sediile celor două instituții, de lecții de franceză și germană cu vorbitori nativi, de ateliere interactive, de activități de debate, de jocuri lingvistice etc.

La Centrul Cultural German, dna Barbu Bianca a vorbit elevilor despre tradițiile specifice culturii germane și despre pregătirea și obținerea examenelor Goethe. La Centrul Cultural Francez, dna Camelia Gintaru - asistent lingvistic și referent pentru cooperare educativă și universitară - a organizat pentru elevii noștri ateliere în limba franceză, susținute într-o manieră interactivă de Jennifer Pion. Elevilor clasei a XI-a F li s-a vorbit și despre examenele DELF și despre importanța certificatelor lingvistice pentru viitoarea carieră academică și profesională.

A fost o activitate foarte utilă și interesantă pentru elevii noștri care și-au (re)confirmat cu această ocazie competențele lingvistice la limba franceză și limba germană.

Ziua Internațională a Francofoniei

Ziua Internațională a Francofoniei a fost sărbătorită la Colegiul Național „Moise Nicoară” prin diverse activități, desfășurate atât în școală, cât și prin participarea elevilor noștri la Parada Francofoniei, organizată la Primăria Arad. Elevi din clasele a V-a A, a VI-a A și a VII-a B au realizat afișe specifice cu simboluri ale Franței și ale francofoniei.

Elevele Isac Anamaria (clasa a IX-a A) și Moldovan Vanessa (clasa a XI-a F), însoțite de prof. Adriana Filip și prof. Mihaela Radu, au participat la activitățile prilejuite de acest eveniment în Sala Ferdinand a Primăriei Arad. La eveniment au fost prezenți, cu un colaj de momente artistice în limba franceză, și elevi de la liceul nostru, care fac parte din trupa AMIFRAN coordonată de Florin Didilescu.

Toate aceste activități sunt doar un mic omagiu adus limbii franceze și spiritului francofon pentru promovarea diversității culturale, a multilingvismului și a unor valori precum toleranța, pacea, libertatea.

Ziua Mondială a Educației sărbătorită cu anticipație

Ioana Begher (10A), David Leucuța (11E), Maria Miutescu (11F), Andrei Răveanu (11E) și Branka Turcin (10A) sunt câțiva dintre elevii noștri care au participat, în vacanța de vară, la un program de cursuri de limba engleză desfășurat la Oxford, în Anglia.

Împreună de două săptămâni ei au avut ocazia să trăiască în acest oraș universitar unde, pe lângă cursurile de limba engleză de la școala internațională EF (Education First), au putut să

se împrietenească cu mulți alți elevi din diferite țări ale lumii și să viziteze numeroasele atracții turistice din zonă, inclusiv faimoasa Universitate, muzeul Ashmolean, biblioteca Bodleian etc.

De asemenea, au descoperit alte două orașe: Cambridge, adversarul istoric al Oxfordului, dar și Londra, capitala Regatului Unit. Experiența elevilor noștri a fost consemnată în jurnale, redactate în limba engleză - o temă interesantă pentru cursurile de limba engleză de la școală. La mulți ani de Ziua Mondială a Educației!

Săptămâna altfel e chiar.... altfel!

Exerciții de respirat... arta și natura

Elevi ai claselor 10D, 10E, 11A, 11D și 11E au experimentat „Școala Altfel” în București, Craiova și în Defileul Dunării, sub îndrumarea prof. Negrilă Liliana și prof. Bodrogean Diana.

La București au vizitat Palatul Cotroceni, Palatul Mogoșoaia și Palatul Parlamentului. Au urcat în Arcul de Triumf și au descoperit „la pas” centrul vechi al capitalei. La Ateneul Român au audiat un recital cameral de excepție susținut de violonistul Remus Azoitei și de pianistul Mihai Ungureanu, iar la Teatrul Național București au savurat piesa „Fierarii” într-o distribuție de excepție: Maia Morgenstern, Horațiu Mălăele, George Mihăiță și Valentin Teodosiu.

În Craiova au admirat picturile, sculpturile și arhitectura Muzeului de Artă, după care au străbătut Cazanele Dunării cu șalupele.

Au fost cinci zile frumoase petrecute împreună și un minunat prilej de a redescoperi obiective reprezentative ale capitalei României și ale Băniei, precum și din Defileul Dunării. Tinerii participanți au avut ocazia de a se cunoaște mai bine, de a relaționa unii cu alții și de a-și îmbogăți cultura generală.

Între lumi paralele – lumea de azi și lumea de demult

Pentru elevii claselor a X-a A și a IX-a A, însoțiți de doamnele Ancuța Frent, Angelica Bogdanov și Alina Bereteu, în excursia organizată în Săptămâna Altfel, Bucureștiul a oferit obiective culturale minunate de vizitat: Palatul Cotroceni, Muzeul de Istorie Naturală „Grigore Antipa”, Palatul Parlamentului, Muzeul Satului, Arcul de Triumf.

Să nu-ți uiți rădăcinile!

Pentru elevii clasei a XI-a A, primele zile din cadrul săptămânii „Școala altfel” au fost marcate de întoarcerea la tradiții și cultură. Atelierul de etnografie de la Zimandcuz, în cadrul căruia li s-au prezentat obiecte (inclusiv de vestimentație) tradiționale, a presupus și o parte aplicativă, căci fiecare elev a țesut un covoraș și a învățat arta încondeierii ouălor cu ceară.

Atelierul a fost completat de vizita la Șiria la Muzeul Satului. Tot la Șiria, au vizitat Casa Memorială „Ioan Slavici - Emil Monția”, unde au avut șansa de a afla informații prețioase despre prietenia dintre Slavici și Eminescu, de a vedea fotoliul în care îi plăcea lui Eminescu să stea atunci când îl vizita pe Slavici la București, dar și masa la care prozatorul scria. Ei au avut, de asemenea, privilegiul de a cânta la pianul lui Emil Monția.

Visează!, Îndrăznește!

Pentru elevii clasei a X-a C, *Școala Altfel* a început prin câteva incursiuni în lumea artistică, vizitele documentare la Galeria de Artă Delta, la Librăria Corina, respectiv la Anticariatul „Casa Literelor” fiind nu doar familiarizare cu spații culturale arădene, ci momente din rutina acestor adolescenți inteligenți și curioși.

Prin atelierul „Lecția de cinema”, organizat în școală, am răspuns provocării lansate de „Lecturiada elevilor”, pentru a marca, prin crearea unui poem colectiv, Ziua Internațională a Poeziei. Astfel, am reflectat asupra ideilor din animația „Who Are You” și

am
scris

mini - poeme care să ofere neîngrădit un portret al generației tinere. Filmul vizionat împreună, „The Professor and The Madman” despre elaborarea Dicționarului Oxford, a deschis viitoare discuții despre puterea cuvintelor și îndrăzneala de a gândi proiecte mari, aparent utopice.

Gândul zilei, desprins din imagine și cuvânt, fiind:

Visează!, Îndrăznește!

Atelierul de cinema a fost o alternativă la activitățile tematice propuse de către profesorii diriginți, adresându- se tuturor elevilor școlii prin problematică și deschidere transdisciplinară.

„Pământ, aer, verde”

Tot în cadrul „Săptămânii altfel”, elevi din mai multe clase de gimnaziu și liceu au avut ocazia să participe la proiectul educativ „Pământ, aer, verde”, organizat de prof. ing. Liana Nica. Activitățile au fost diverse, captivante și pline de inspirație.

Debutul proiectului a fost marcat de un atelier de pictură pe sticlă, unde elevii claselor 9D și 11E au lucrat cu migală, într-o atmosferă armonioasă, pe fundal muzical. Ziua de marți a fost dedicată artei digitale, unde elevii claselor 6C și 11E și-au demonstrat abilitățile în aplicații precum Canva, Photoscape, Pixlr sau PowerPoint. Ziua s-a încheiat cu un exercițiu aparent simplu, o adevărată lecție de răbdare, perseverență și gestionare a resurselor, în care au învățat să fie atenți, să-și adapteze strategiile și să ducă procesul până la capăt, descoperind că succesul vine din determinare și dorința de a reuși.

Miercurea a fost rezervată explorării fascinantei lumi a calculatoarelor. Elevi din clasele 7A, 7B, 9A și 11E au avut ocazia să viziteze Retro IT, unde domnul Florin Mărcuș, managerul muzeului, i-a ghidat prin istoria tehnologiei. De la piese de colecție aparținând unor giganți precum Alcatel, IBM, Windows sau Apple și până la experiența inedită de testare a jocurilor clasice, această incursiune a fost o adevărată călătorie în timp.

În spiritul sărbătorilor, elevii claselor 7A, 7B și 7C au participat la vânătoarea de comori „Misterul Iepurașului”, desfășurată în parcul Zsolt Torok. Misiunea lor i-a provocat să dea dovadă de inteligență, disciplină și creativitate pentru a ajunge la acestea. Aventura a continuat

cu o sesiune de orientare turistică, sub îndrumarea domnului profesor Daniel Barkasz și a doamnei profesor Lidia Both de la Palatul Copiilor Arad. Elevii au învățat să citească o hartă și să identifice reperele esențiale din teren. La această acțiune au participat voluntarii Andreea Balcău, Victor Cismaș și David Almasi din 10E.

Săptămâna s-a încheiat cu o proiecție de film în Sala Festivă, la care au participat elevi din clasele 7A, 7B, și 7C, alături de prof. diriginte Răzvan Țapos. Povestea ne-a reamintit să credem în bine și în forțele proprii pentru a putea învinge frica și întunericul.

Întreaga activitate a fost o experiență de neuitat, plină de învățare, creativitate și descoperiri, așa cum relatează și participanții:

„Eu m-am simțit foarte bine participând la această activitate și aș vrea să mai particip și anul viitor. Consider că această activitate m-a ajutat să fac mișcare, să cunosc persoane noi și să petrec mai mult timp în aer liber.” (Raisa Șimandan)

„A fost calm și relaxant, m-am distrat foarte tare.” (Lucas Bungău)

„Experiența de azi a fost una educativă despre sărbători, despre sănătatea naturii, corpului și a minții. Apoi am fost bucuroși că am făcut origami.” (Vlad Bogdan-Ioan)

„Totul a fost superb! Organizatoarea a fost foarte bine pregătită, organizatorii dedicându-și timp pentru a ne distra. Recomand!” (Anastasia Tătar)

„M-am simțit foarte bine, a fost interesant și mi s-a părut o experiență de neuitat. Ar trebui să mai fie experiențe ca aceasta.” (Fabian Constantin)

„M-am simțit foarte bine, mi-a plăcut și sigur voi mai participa la astfel de activități.” (Alexandru Popa)

Aradul are istoria lui

Săptămâna altfel i-a surprins într-un mod plăcut și pe elevii claselor a VIII-a B și C, care, însoțiți de profesorii diriginți, au avut ocazia să viziteze Muzeul Memorial „Vasile Goldiș” din Arad. Domnul prof. univ. dr. Marius Ioan Grec le-a oferit elevilor un tur ghidat al muzeului, prezentându-le cu pasiune momente importante din viața și activitatea marelui om politic Vasile Goldiș, precum și detalii interesante despre contextul istoric al Marii Uniri.

Elevii au fost implicați activ în discuții și au răspuns cu entuziasm la întrebările adresate. La finalul activității, cei care au oferit răspunsuri corecte au fost răsplătiți cu câte o carte, care să le amintească de această experiență deosebită.

A învăța diferența dintre *a auzi* și *a asculta*

Filarmonica din Arad în colaborare cu Colegiul Național „Moise Nicoară” a pregătit pentru elevii claselor de gimnaziu un concert educativ.

Concertele-lecție pentru elevi sunt importante nu doar pentru educația muzicală formală, ci și pentru contactul cu lumea artistică, care încurajează cultivarea unei receptivități la frumos care va fi valorificată de-a lungul anilor de școală și mai târziu. În cadrul acestei activități din *Săptămâna Altfel*, elevilor noștri le-au fost prezentate și explicate fragmente muzicale din creația unor mari compozitori precum Bach, Mozart, Haydn și Strauss.

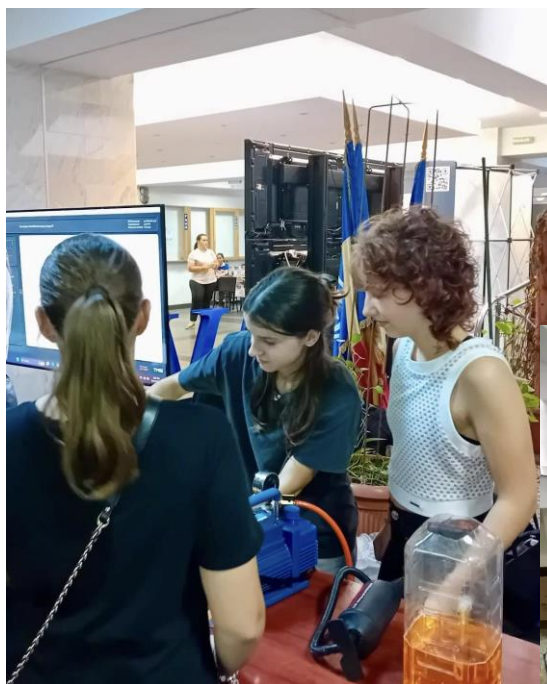

Noaptea Cercetărilor Europeni

Un grup de elevi ai Colegiului Național „Moise Nicoară”, coordonați de prof. Tiberiu Șîșu, a participat la proiectul educațional "Noaptea Cercetărilor Europeni", eveniment organizat la Arad de Universitatea „Aurel Vlaicu”.

Acesta este unul dintre cele mai importante evenimente dedicate popularizării științei, oferind vizitatorilor oportunitatea de a descoperi diverse domenii de cercetare prin activități interactive, ateliere, experimente și prezentări susținute de experți din diferite arii științifice.

Arta care vindecă

Elevii claselor a V-a A, a V-a B și a V-a C, însoțiți de prof. diriginți Filip Adriana, Horvath Timea și Jurcă Laura, au participat, în Sala Festivă a Colegiului Național „Moise Nicoară”, la o activitate de sensibilizare asupra pericolului pe care îl constituie fenomenul de bullying.

Abordarea acestei probleme a fost făcută într-un mod cu totul inedit, non-invaziv, și anume printr-un spectacol de povești și de improvizație susținut de drd. Giorgiana Popan, povestitor internațional în cadrul Companiei Naționale de Povestitori EduStory. Poveștile au avut întotdeauna această capacitate de a aplană o situație, de a transmite un mesaj, de a crea o situație emoționantă, care să liniștească lucrurile.

În final elevii noștri au înțeles mesajul: fiecare dintre noi poate interveni pentru a stopa batjocura, intimidarea și orice formă de bullying la adresa celorlalți.

Spectacolul – formă completă și complexă de exprimare

Tineri, neliniștiți și... talentați sau despre Balul Bobocilor la „Moise”

Balul Bobocilor 2024 de la Colegiul Național „Moise Nicoară” s-a desfășurat pe scena devenită deja tradițională pentru acest eveniment, a Teatrului Clasic „Ioan Slavici” din Arad. Bobocii, 12 perechi de elevi din clasele a IX-a aflate în concurs,

au fost susținuți de o sală arhiplină de prieteni, părinți și profesori, iar atmosfera a fost întreținută de actorul Zoltan Lovas, prezentatorul spectacolului.

Juriul, alcătuit din doamnele profesoare Adriana Filip, Andreia Maxim, Luminița Bulc și domnii profesori Răzvan Țapoș și Marian Cărăbaș alături de elevii Moș Sonia, clasa a XI-a D, Tripon Mădălina, clasa a XII-a E, Miron Mihnea, clasa a X-a E, Popa Victor, clasa a X-a A (Mister Boboc 2023), a acordat următoarele premii:

Miss & Mister Boboc 2024 - Mara Sabău (clasa a IX-a F) și Maksim Klepar (clasa a IX-a B), locul al II-lea Alexia Jigău (clasa a IX-a F) și Vlad Bibarț (clasa a IX-a F); locul III Tutunaru Lorena (clasa a IX-a E) și Raymmi Ebert (clasa a IX-a F).

Momentele artistice ale serii au fost susținute de: Anastasia Nan (clasa a IX-a F), Iulia Timișan (clasa a XII-a E), Karina Per (clasa a XII-a D), Moleriu Mihai, Raul Nica (clasa a XI-a C), Varga Sonia (clasa a XII-a B) și dansatorii Vintilă Ana-Maria și Darian Ciupuligă.

Balul a fost organizat de elevii claselor a XII-a, coordonați de doamna profesoară Waldvogel Brigitte. Și cu această ocazie, elevii Colegiului Național „Moise Nicoară” s-au dovedit a fi la înălțime, prin talentul demonstrat pe scenă, prin perseverența și creativitatea în realizarea probelor din concurs.

Haloween cu povești de groază, concurs de costume și probe de improvizație

Ca în fiecare an, concursul de Halloween a reunit elevii claselor de gimnaziu. Activitatea a fost organizată de membrii noului Consiliu Școlar al Elevilor Junior, cu ajutor din partea colegilor lor de liceu din Consiliul Școlar al Elevilor. Toți participanții au impresionat prin costumele lor creative și pline de personalitate: de la schelete și extraterestri la personaje îndrăgite din filme.

După parada costumelor și proba de dans (individual și în perechi) a urmat proba de improvizație: inventarea unei povești de groază, pe baza a două cuvinte extrase din săculețul magic sau un dialog hazliu, în care fiecare replică trebuia să înceapă, pe rând, cu o altă literă a alfabetului. Cu toții s-au distrat, petrecând o seară de neuitat împreună!

De 8 Martie

Ca în fiecare an, de 8 Martie elevi ai școlii noastre, din clasele XI C, XI F, XII D, VII A, XII A, au oferit în dar profesoarelor lor un moment artistic. Pe scena Sălii Festive, ei ne-au încântat și emoționat cu poezii și cântece dedicate mamei/femeii, dar și cu dansuri populare.

Coordonat de prof. dr. Diana Șimonca-Oprița și prof. Cristina Pușcaș-Danciu, acest eveniment ne-a adus bucuria noului anotimp și certitudinea că valorile vor răzbate mereu.

Elevii clasei a V-a A, diriginte Adriana Filip, oferă în dar, de 8 Martie, un cântec (*Bonne fête, maman*) și o floare tuturor celor sărbătorite în această zi!

Elevii clasei a VIII-a C au pregătit un semn de prețuire și recunoștință, pentru a le surprinde pe mamele lor de 8 Martie. Activitatea a fost coordonată de doamna Loredana Ciumpe, părinte, alături de profesorul de educație plastică, Sabin Chintoan și doamna dirigintă Brigitte Waldvogel. Printr-un gest simplu, dar plin de suflet, copiii și-au exprimat aprecierea pentru cele mai importante persoane din viața lor – mamele.

„Show Your Talent” 2025

Un spectacol de excepție la Teatrul Clasic „Ioan Slavici” Arad

La Teatrul Clasic „Ioan Slavici” din Arad, talentul și creativitatea elevilor au fost puse în prim plan în cadrul spectacolului „Show Your Talent”. Evenimentul a adus pe scenă momente artistice deosebite, care au captivat publicul și au impresionat juriul. Sub îndrumarea doamnelor profesoare Simona Krämer și Diana Rotaru, elevii colegiului

au organizat un concurs memorabil.

Cu emoții și multă pasiune, concurenții și-au demonstrat abilitățile artistice prin momente de karate, gimnastică aerobică, interpretări vocale, solo-uri instrumentale și dans. S-a cântat la orgă, chitară și saxofon, iar dansul a adăugat un plus de

expresivitate spectacolului.

Juriul format din prof. dr. Diana Rotaru, inspector școlar pentru limbi moderne, prof. Marilena Diaconescu; prof. Claudia Fărcaș, antrenor de gimnastică artistică la CSS Gloria Arad, solistă Luciana Maria Giurgiu și Lorena Socian, antrenor licențiat de către Federația Română de dans sportiv, a avut o sarcină dificilă în desemnarea câștigătorilor, fiind impresionat de prestațiile concurenților.

În timpul jurizării, Ansamblul popular „Șiriana” și Raul Nica împreună cu David Gherghel au întreținut atmosfera, umplând sala de energie și entuziasm.

Seara s-a încheiat cu premiarea participanților, iar cei mai talentați au fost recompensați astfel:

- Premiul I: TrioX - Cosma Aian – Colegiul Național „Moise Nicoară” Arad, Apostol Octavian – Liceul Teoretic „Adam Muller Guttenbrunn” Arad, Pașca Bogdan – Colegiul Național „Vasile Goldiș” Arad
- Premiul II: Mancaș Ariana - Școala Populară de Arte Arad
- Premiul III: Petri Patricia - Colegiul de Arte „Sabin Drăgoi” și Cioban Mati - Colegiul Național „Moise Nicoară” Arad.

Spectacolul a fost prezentat de actorul Zoltan Lovas, iar Popa Arthur (11C) a imortalizat toate momentele, pe care le-a filmat și le-a fotografiat împreună cu echipa de fotografi.

Echipa de organizare a fost formată din: Nica Raul (11C), Falcă Ana (11C), Hanciuța Anna (11C), Zaincofschi Natalis (11C), Ștef Andra (11C), Cotoraci Aura (11F), Popa Arthur (11C), Rediș Cătălin (11C), Gligor Răzvan (11C), Hălmăjan Fabian (11C), Lupea Mihnea (11C), Marc Florin (11C), Neag Daniel (11C), Noupchal Jasmine (10A), Lucaci Sara (10D), Popovici Raisa (7C), Achim Sophia (6B), Iris Dărau (9F) și Berar Marc (12C).

(Articol realizat de Rediș Cătălin, 11C și Ștef Andra, 11C)

În prag de Sărbători

Târgul de Crăciun

Pe 16 decembrie, școala noastră s-a transformat într-un mic orașel al sărbătorilor. Organizând un „Maraton de Crăciun”, din care au făcut parte și o serbare și un „movie night” tematic, ne-am gândit să readucem la viață o tradiție a școlii noastre care a fost uitată în ultimii ani — târgul de Crăciun — idee care a fost primită cu entuziasm de toți elevii școlii.

La Târg s-au înscris 22 de clase de gimnaziu și liceu. Colegii noștri au pregătit standuri minunate, pline de produse variate, de la fursecuri și sărățele până la decorațiuni create cu migală. Nu doar produsele au impresionat, ci și decorul, fiecare tarabă fiind împodobită cu luminițe, beteală, globuri și bannere personalizate, creând o atmosferă de basm.

Activitatea noastră a avut un scop caritabil, iar întreaga comunitate a răspuns cu multă generozitate. Am reușit să strângem o sumă semnificativă pentru un coleg care are nevoie de sprijinul nostru, demonstrând cât de uniți putem fi atunci când vine vorba de a acorda o mână de ajutor. Clasele care nu au avut o tarabă, profesorii și personalul școlii au admirat târgul și au interacționat activ cu acesta prin achiziționarea produselor, ajutând astfel o cauză nobilă.

Entuziasmul tuturor a dus, din păcate, și la o provocare organizatorică: zona de la etaj a scărilor a devenit extrem de aglomerată și agitată, punând în pericol siguranța elevilor. Din acest motiv, târgul a fost suspendat după trei pauze (dintre care ultima, pauza mare). Târgul a avut, astfel, și un scop educativ, el reprezentând o

experiență din care toți am avut de învățat. Organizarea unui eveniment de o asemenea amploare ne-a arătat cât de importantă este planificarea detaliată, dar și cât de valoros este sprijinul fiecărui participant. Știm că oprirea evenimentului a provocat un sentiment de dezamăgire în rândul tuturor, participanți și organizatori deopotrivă, dar sperăm că experiența acumulată ne va ajuta să organizăm evenimente și mai reușite în viitor. Chiar și așa, impactul pozitiv al târgului a fost unul uriaș.

Un element special al târgului a fost caracterul său competitiv. Fiecare clasă a avut un cod QR, care permitea tuturor să voteze standul preferat. La final, câștigătorii au fost cei din clasa a IX-a D, care au impresionat prin diversitatea și calitatea produselor lor. Felicitări lor și tuturor celorlalte clase care s-au implicat cu atâta dăruire, făcând ca acest târg să fie mai mult

decât o activitate școlară: a fost o celebrare a muncii în echipă și a spiritului de solidaritate. Privind în urmă, sunt extrem de mândră de eforturile depuse de toți colegii mei, de la cel mai mic la cel mai mare!

Spiritul Crăciunului a fost cu siguranță prezent în școala noastră. Mulțumesc tuturor pentru implicarea, sprijinul și energia acordată! Mulțumesc pentru ajutor în organizare membrilor CȘE CNMN: Andra Ardelean (secretar executiv), Maksym Klepar (vicepreședinte), Mara Brola (departamentul de voluntariat), Sara Coman (PR&comunicare), Amalia Mic (avocatul elevului), Mădălina Cazan (redactor text), Alessia Baciș (designer grafic), Albert Anahazi (fotograf).

Maria Miuțescu, clasa a XI-a F

Serbarea de Crăciun

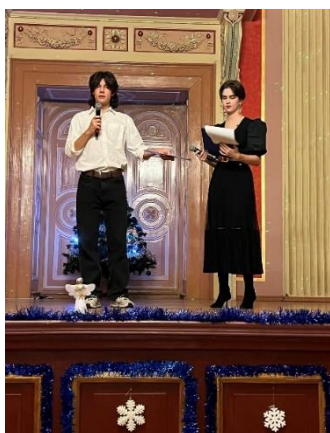
Înainte de vacanța de iarnă, Sala festivă a școlii noastre s-a transformat, pentru o seară, într-un tărâm unde magia Crăciunului nu s-a simțit doar în luminițe și clinchete de clopoței, ci și în sufletele deschise ale unor oameni minunați. Serbarea de anul acesta a fost o invitație la reflecție, empatie și dăruire.

Am deschis seara alături de prietenul meu, Matei Adelman, amintindu-ne de „O poveste de Crăciun” de Charles Dickens. Am călătorit prin sufletul lui Ebenezer Scrooge și l-am redescoperit, nu ca pe un personaj învechit, ci ca pe o lecție vie despre ce înseamnă să fii om. În acea seară am devenit, pentru unul dintre colegii noștri, spiritele din poveste, care pot schimba destine. Am vrut ca fiecare privitor să plece acasă cu gândul că, indiferent cât de agitată este viața, bunătatea nu ar trebui să fie o

excepție, ci un firesc al inimii.

Serbarea a adunat o mulțime de momente artistice: de la colinde în trei limbi, la pian delicat, voci care au emoționat întreaga sală, dansuri clasice și populare, până la o scenetă tradițională de șezătoare. A fost o adevărată demonstrație de talent, muncă și, mai ales, spirit de echipă din partea colegilor mei, de la mic la mare, dar și a doamnelor profesor care ne-au pregătit: prof. Brigitte Waldvogel — organizarea, prof. Cristina Pușcaș — conducerea muzicală, prof. dr. Diana Șimonca-Oprița — regia, scenariul și conducerea artistică.

Crăciunul nu e doar o simplă dată din calendar. E o alegere, o promisiune de a fi mai buni unii cu alții. Seara aceea ne-a arătat tuturor că elevii din școala noastră știu nu doar să cânte, danseze sau joace teatru, ci și să simtă.

A consemnat: Maria Miuțescu, clasa a XI-a F

La colindat

La sfârșitul lunii decembrie, elevii din corul Colegiului Național „Moise Nicoară”, coordonați de prof. Cristina Pușcaș, au participat la etapa finală a concursului „Colindăm, Doamne, Colind”, ediția a IV-a, organizat de Arhiepiscopia Aradului.

Elevii noștri au interpretat piese precum „Toată obștea creștinească” (colind obligatoriu pentru participarea în concurs, cules din zona județului Arad) și „După datini colindăm”, obținând premiul I la categoria coruri de liceu.

Felicitări participanților la acest eveniment: Bogdan-Andrei Eva 9D, Iris Stănescu 9F, Anastasia Nan 9F, Mihai Lucaci-Pecican 10A, Branka-Daria Turcin 10A, Gianina Boșneag 11A, Marcu Ilisia 11A, Victor Stanca 11A, Annamaria-Giulia Hanciuța 11C, David Leucuța 11E, Maria Miutescu 11F, Denisa Trifa 12D.

Carte de colinde

Elevii claselor a IX-a C și a IX-a E coordonați de Sofia-Maria Cotrău, Anamaria-Teodora Toma, Anastasia-Crina Rus și îndrumați de dna. prof. Diana Neamțu au pregătit o carte de colinde prin care urează tuturor „Sărbători Fericite!”

<https://sites.google.com/moisenicoaraonline.ro/liceugimnaziu/proiecte-elevi/2024-2025/tic/de-craciun/9c?authuser=0>

<https://sites.google.com/moisenicoaraonline.ro/liceugimnaziu/proiecte-elevi/2024-2025/tic/de-craciun/9e?authuser=0>

Creații ale elevilor: poezie, proză, eseu

Elena Maria Sîngeorzan – premiantă la „Tinere condeie”

(coordonator: prof. Camelia Circa-Chirilă)

Origine (I)

Revino la Origine!
Cu niște pași înapoi, dar în față
și accidental în direcția opusă,
dar cu aceeași traiectorie,
cu începutul începutului și al sfârșitului,
te-ai trezit în iarna primăverii!
Neștiința de-atunci e damnată conștiinței de-acum!
Revino identic, dar opus!

Eu? Să mă ridic la înălțimea unei idei?

Să-mi las neputința și să mă-ntorc?
Să vă scriu despre ce-am putut fi
de când mi-ați cerut să plec?
Să vă las rânduri și imagini ale devenirii mele?
Voi arde Originea în punctul ei de-acum,
fiind tot ce n-am putut fi de la bun început!
Mă arunc în misterul universal, sperând
la primăvara iernii și la intervalul dintre ele,
la ale mele înfruntări și metamorfoze.
Tot ce-mi trece îmi și rămâne;
tot ce mi se ia cândva mi-a fost dat.
Spiralez în jurul unei arderi de nestins,
îi devin fumul și îi devin cenușa;
am revenit la Repetabil,
am venit și-am deschis ieșirea
-nu o privesc prea mult, sunt în cădere liberă.

Origine (II)

Trebuie să revin la Repetabil!
Trebuie să mă-ntorc și să-l trăiesc!
Am rătăcit pe o partitură pe care o cântam dezacordat,
nu înțelegeam măsura notelor sau în ce măsură eram eu demn să le cânt lumii,

așa că am tăcut și... am scris.
Am scris litere pe care le denunț,
căci mă condamnă la Repetabilul acela,
însă nu-mi dau curajul pentru a-l înfrunta,
nu-mi dau nici teama, nici lumina, nici trăirea sau ideea.
Eu sunt de folos lumii numai prin neputința mea.
Eu sunt un punct molecular de pe o bandă de hârtie:
mă mișc, mă zbat cu forța mea infimă,
Străbat spirala și suprafața unilaterală fără limite,
unde interiorul și exteriorul nu se mai disting,
unde e doar ansamblu de microcosmosuri,
unde eu sper la cât mai multe infinituri,
unde durata nu-i altceva decât imaginar.
Devin punctul tangențial, începutul de după sfârșit,
unesc anotimpuri și înalț idei la a căror înălțime nu mă voi putea ridica niciodată.
Arunc gnoseologicul în omniprezența neștiinței,
căci totul este mai presus de mine;
și totuși...
Origine! Îți cer
să-mi arăți cum pot trece dincolo de tine,
să-mi arăți că ceea ce e în urmă e, de fapt, în față,
că pot reveni pe cât de identic, pe atât de opus!
Origine! Îți promit
că te voi rescrie cu tot ce-am putut fi datorită ție,
îți voi demonstra fragmentul de conștiință căpătat prin conceperea ta,
îmi voi lăsa și teama și voi veni la tine!
Pentru prima dată, voi dobândi curaj,
îmi voi arde și-mi voi transforma renașterea primăverii,
voi îndrăzni chiar să mi-o-nșușesc,
să iau o fărâamă din creația mâinii mele,
să mă eliberez de tot ce-i cunoscut!

Veșnicia este un miracol la care asist
în fiecare zi
și totuși...
Trebuie să trec prin Origine!
Trebuie să resimt sensul invers al
ireversibilului!
Trebuie să-mi fiu salvare, cu sau fără
cuvinte!

Foto: *Transcendentul care coboară* (Maria Mizgan, clasa a X-a C)

Una sau mai multe anamneze

M-am născut în ziua cea dintâi,
m-am născut în ziua cea din urmă,
iar începutul timpurilor nu-i chiar așa departe;
sfârșitul lor - fracțiune de lumină.

Am cunoscut amorul ce nu-l voi mai cunoaște,
am aliniat un astru de care m-am ciocnit.

Am macerat idei despre mister și vise,
am părăsit și lumea cea de închipuit.

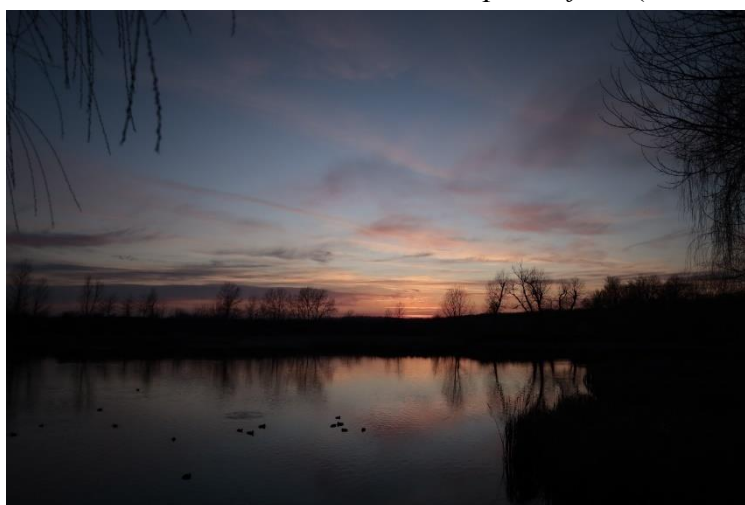
Privirea-i sfărâmițată-n jos de-al cerului înalt,
cu două mâini mă rog, cu două mâini strâng chin,
iar stelele-mi instigă un Infinit deschis -
o apropiere simplă a unui strâns divin.

Tăcerea-mi strigă viața din care am trăit,
dar n-am simțit-o toată, căci eu doar am clipit.
Totul a fost o șoaptă, o trecere în zbor,
un stol ce-mi cântă imnul „pierdutului” color.

Soarele se-nchină rugăciunii mele,
apusul său concepe o nouă galaxie:
i-am devenit o rază, i-am devenit sonor,
m-am contopit în toate ca să nu pot să mor.

Răsună rămășițele atomilor mei;
eu le sunt uitare, căci le-am fost Întreg,
dar Nebuloasa mea e dincolo de el.

Foto: *Cronotop metafizic* (Tudor Ciul, clasa a X-a C)

Disonanță de spirit

Firele-mi atrofiază mușchii,
sunt paralizat într-o plutire.
Totul se curmă, totul moare
în lumea ce suspină către mine în ritm prelung,
cu singurătatea ei nemărginită,
cu-ai noștri pași și cu-ale noastre urme,
ne-am stins acum!

Ce va fi fost a fost deja trăit,
dar au fost doar clipe de uitare;
este trecut cum a fost și prezent,
va fi trecut precum a fost viitor.
Privesc pământul, apoi cerul,
căci fug de privirea unor alți ochi.
Vă rog, plecați, permiteți-mi să dorm,
mă voi trezi mai viu ca niciodată!
Vântul mă poartă, Vântul sunt eu,
dorind a ști de-o fi vreun Dumnezeu:
m-am lovit subit de-o față a zarurilor lumii
al cărei număr l-am uitat,
dar știam că voi fi lovit,
știam că va-nțepa,
chiar dacă aveam un drum de-a fi trăit.

Totul începe, totul renaște, inclusiv eu;
Îmi revendic armonia cândva dezacordată
de-ale lumii umbre și de-al ei suspin!
Vă cânt un cântec selenar și... mă-nchin
la a muririi anamneză, la al meu suflet reîntregit,
la o plutire ce exclamă... Nesfârșit!

Recunoscându-mi mormântul...

Transpunem Natura în simboluri,
suntem un simptom asimptomatic;
e un semnal efervescent,
e o idee pluriformă.
Scriu ramificațiile unui suflet pe care nu-l înțeleg
și mă-ntreb de ce cifrele se îmbină cu literele pentru a le uzurpa.
Ochii-mi sunt foc, trupul mi-e apă;
mă-ntorc la ale mele gânduri smulse
din rădăcinile arborilor mei

dintr-o pădure a visării ce va trebui să ardă,
fiindcă așa trebuie, fiindcă eu o voi aprinde,
îmi voi întoarce Natura împotriva-mi!
Voi putea coborî înspre Lume,
având numai puterea cuvenită de-ale sale legi,
de-a sa întâmplare și de-al său declin.
Căindu-mă-n tăcere în fața faptei mele,
n-am scăpat
de-a mea flacără din mâini și piept,
de-al meu șuvoi de gânduri arzându-mi tâmpla.
Toate-mi cereau frânturi de imposibil
-să revin la minte cel dintâi, să le sting
prin litere și trunchiuri, ca apoi să ard
din nou, iterativ.

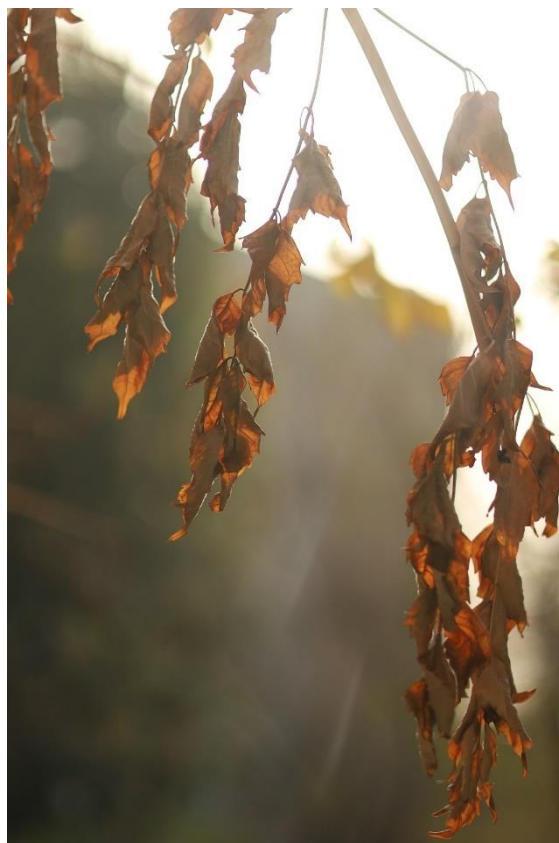
M-am supus voinței lor solemne,
m-am rătăcit din nou prin foi, murdărindu-mă
cu-a mea cenușă,
cu-a mea Natură muribundă
prin sânge și cuvânt.

Prin sori îmi curg idei...

Smulg pielea acestei strâmbe mâini,
uitând atingeri, priviri și scrieri,
visând la al meu sânge în șiroaie
pe râuri dintre vieți ce curg într(-)una
din maluri cu păcat ce-au fost cândva amor...
Mă fură simțurile-n vânturile lor,
mă asfixiez într-un fatal destin!
Sunt ud, uscat de al meu dor,
îneecat de cursuri de ireversibil,
mă topesc într-un contur de asfințit.
Nu văd, n-aud, aproape că nu simt
Secunde de-ntâmplare împietrite-n gând și os...
mă duce doar curentul, mi-aduce și uitarea,
plutesc într-o amnezie permanentă!
Dăre de roșiatic rămân în urma mea,
chiar dacă se vor stinge, eu nu le pot vedea...
mă-ndrept spre răsărit, renasc dintr-o clipire,
nu-mi mai ești cuvânt și nicidecum trăire.

Definitivul meu se naște în plutire,

Foto: *Melancolie* (Tudor Ciul, clasa a X-a C)

într-un ideal de ceruri pulsând universal,
într-ale mele zboruri fără de lovire,
căci totul e idee, iar eu îi sunt simțire.

Lumina clipei ce se stinge

Acum nu mai înseamnă nimic pe cât înseamnă totul,
așa c-o las să fie
moartă, vie, indiferentă clipă a sorții mele.
O scap din mâini și prind tot ce-i frumos și liber,
cu ea zăcând și eu trăind destin, nu clipa
ce-mi mucegăiește răsuflarea,
ce-și merită căderea în mărginitul neant,
de-mi toarnă-n cupă temeri venite din ideal!
Și poate-mi dă o altă formă a vieții înc-odată,
Dar eu am forma mea
Și-mi bat stelele-n ochi și tot ce-i soare-n sânge,
așa că să se stingă!
Clipa, căci eu mai am destule...
să zacă neîncetat sub al meu pas,
eu n-o ridic, eu doar pășesc
poate prin ea, poate prin mântuire,
poate prin ambele-n același timp.

Ea înseamnă totul pe cât nu înseamnă nimic,
Ea se stinge și o trăiesc murind,
Ea se stinge și eu zburd tot în față;
stingeri, simțuri, scurgeri printre stele,
prin ale mele forme de neînduplecat
acelui „acum” care-i cândva „atunci”
și care-i un nimic ce-nseamnă totul, bineînțeles, acum.

Ideea nu-i al vostru lemn...

Mă sting în fața Porților Dreptății;
limbaj de lemn - limbajul vostru,
al acelora ce ați uitat că viața curge prin cuvânt,
în timp ce eu sorb din neclintita-mi stare
a razelor de fire ce-mi ard tâmpla vie datorită lor,
de m-aș putea mișca prin lemnul vostru!
Ce mi-e înaltul sau declinul când eu mă descompun sub soare,
ce mi-e lumea decât o dreaptă nedreptate,
ce mi-e lemnul altceva decât Natură?

Tăiați-mi trunchiul și luați cât vă convine,
mai ferecați și poarta ca să nu pot intra,
lăsați-mă să mor în fața Porții mele,
din al meu lemn și din a mea Natură
ce-i tot a voastră și nici nu-mi aparține,
iar eu rămân cenușa unui gând
pierdută dincolo de-al vostru templu
tâmplărit în cuie ce tac în al meu sânge.
Mă-mpământează într-un abis al mântuirii mele,
m-afund în tot ce-i sacru tocmai fiindcă-s viu,
iar Adevărul vostru e doar un lemn cioplit,
fără de chip, fără de viață, dar fără de sfârșit,
e condamnarea acestor oseminte căzute-n Neînțelese.

Ideile-mi sunt altarul venerat falibil;
Dreptatea v-o las vouă, sfințirea e a lor.

Matei Adelman – premiant la „Tinere condeie”

(coordonator: prof. Camelia Circa-Chirilă)

Bolnav de dorințe

M-am limitat destul în versuri,
Ținut în lanțuri de rime.
Ideologii mă înecă,
Mă spânzur de așteptări.
Sunt departe de salvare,
Am ajuns prea adânc în întrebare
Învăluit în iubirea
Văzută ca păcat.
Am îngropat inima mea
Prea adânc în scoarța vieții.
Mă sufoc și mi se adună în gât
Sute și mii de cuvinte,
Plecăciuni interminabile
În fața privirilor lor.
Cât au plâns ochii mei
Dupa oribila ispită...
E greșit să iubești.
E de neiertat să adori.

Adio

Adio, ochi albaștri
Adio, dans prin aștri
Adio, senzație pură
Adio, iubire dură
Adio, tu, *De ce?*
Adio, timpul trece
Adio, poeme nesfârșite
Adio, voci neliniștite
Adio, dulci iluzii
Adio, usturătoare concluzii
Adio, nopți pline de lacrimi
Adio, infinite patimi
Adio, realitate dureroasă
Adio, minte geloasă
Adio, cauze inexplicabil de banale
Adio, salutări finale
Adio, iubire nedescrisă
Adio, fericire promisă
Adio, inexistentă șansă
Adio, sublimă transă

Artistul amnezic

O flacără palidă luminează camera
Într-o întunecime tainică
Își aprinde încet țigara
O artistă fanatică

Țigara din pagini de Cioran
Deși nu crede în literatură
Și fum din versuri de Taylor Swift
Uneori pare prea matură.

Adio, fantezie și minciuni
Adio, imaginare lumi
Adio, versuri fără sens
Adio, sentiment intens
Adio, lumea ți-a luat forma
Adio, mi-ai furat din gură vorba
Adio, eu te-am iubit
Adio, tu nu m-ai privit
Adio, nu voi mai încerca
Adio, nu te voi uita
Adio, am ars tot
Adio, am pârjolit poemele
Adio, focul m-a purificat de amintiri
Adio, îmi pierd scrisul, coerența
Adio, nu mai sunt blocat în rime
Adio, m-am eliberat de tine.

Părticică cu părticică

Părticică cu părticică,
Bucățică cu bucățică,
Rup din mine
Pentru a te putea iubi pe tine.
Îmi adâncesc stiloul
În cerneala din sângele meu
Și, oricât de mult m-ar dura,
Continui să-ți scriu cărți dedicate,
Poeme disperate (de care nu mă mai satur).

Îmi cedez părți din creier
Că să mă pot gândi la tine.
Îmi cedez părți din ochi
Că să mă mai pot holba la tine
Macar câteva momente pline.
Îmi cedez părți din inimă
Că să pot continua să te iubesc,
Pe când tu îmi atrofiezi inima,
Îți întorci ochii
Și gândurile tale zboară prin galaxii
Îndepărtate, intangibile mie.

Fotograf

O, ce n-aș da să fiu fotograf...
Să stau pe lângă tine,
Să te îmbăiez în lumină,
Să îți cuprind
Ochii tăi,
Zâmbetul tău,
Mișcările tale, dansul de mătase
În vântul zorilor înalte,
Diamante lovindu-se de podea.
Extravagant asuprim subtilul
Într-un moment minuscul.
Te fac eternă.
Fac etern orice moment
Sclipitor, genial, frumos din scurta noastră viață
Și nu las loc pentru nimic altceva.
Te eternizez în panorame strălucitoare,
În peisaje sufocante.
Artă fără imaginație.
Imaginație fără imagine.
Imagine cu tine, smarald orbitor.
Pozele îmi ocupă pereții camerei.
Mă lovesc de ele ca de o melodie
Din marmură, hârtie
Din hârtie, lacrimi
Ma îmbrățișezi în imaginea ta.
Viața a rămas frumoasă.
Tu ai rămas în lacrimile mele, giuvaiere.
Din lacrimi, hârtie
Din hârtie, marmură.
Te repeți la nesfârșit ca într-un film
Uitat de mine în rola care rulează
Din nou și din nou și din nou.

Foto: *Speranță* (Tudor Ciul, clasa a X-a C)

Înec

Cerul se tulbură.
Nori peste nori peste nori -
Un tablou gri
Prevestitor al schimbării.

Un Cupidon rănit umblă
Sub întunecimea astrelor
Ascunse de involburarea
Operei de monotonii amestecate

Cu o aripă ruptă,
Fără săgeți, fără arc.
Rămâne cu o umbrelă ruptă,
Hoinar pe strada nopții.

Mii de dureri -
Picăturile cad apăsător
Pe răni deschise
Și suspinuri surde.

Buze s-au întâlnit,
Ochi s-au încleștat.
Buzele-mi sunt uscate
Ochii, lipiți de lacrimi.

Vinul se amestecă.
Mâini se împreunează.
În pahar îmi învârt smoala
Și o înghit cu guri mari.

Sortit să văd perechi
Fără a-mi găsi eu una.
Sortit să rămân singur,
Sortit să plâng întruna.

Încă exiști

Te-am uitat,
Dar... ești încă aici.
Încă exiști.
Lumea mea nu s-a lepădat de tine.
... nici ochii mei... nici sufletul meu
care încă pare a căra
sacul cu perfidele mele fantezii.
De ce?
Sunt orb și încă-ți văd ochii, safire.
Sunt surd și tot îți aud râsetul.
M-am declarat scăpat de oroare
Și tot mă găsesc scriind nopți întregi
poeme întregi pentru o iubire fragmentată, ciobită.
Am capul gol și e încă plin de tine.
Sunt ignorant și mă găsesc holbându-mă la tine.
Întorc privirea către neant și știu
că tu ai fost neantul meu.
Nu sunt gelos și inima îmi arde când vorbești cu
altcineva.
Am demnitate și mi-e rușine de gândurile mele.
Ochii îmi sunt goi și încă mă gândesc
la tine.
Nu simt nimic și tresar când lumina se lovește de
pielea ta.
Sunt insomniac și visez la ființa mea spre ființa ta.
Nu sunt însetat și tânjesc la gustul sărutului tau fără
emoție.
Sunt nepăsător și îmi pasă.
Sunt temperat și-mi pierd controlul.
Sunt rațional și înnebunesc.
M-ai făcut o contradicție frumoasă.
Te mai iubesc?
Nu.
Mai exiști?
Da.
Și îmi vei aminti toată viața
Că ai fost una din tragediile, fanteziile,
fericirile, tristețile,
lumile, nimicurile,
adevărurile, greșelile,
minciunile, durerile,
simfoniile, lacrimile, regretele, ororile,
nebuniile, scrâșnetele, sinuciderile mele.

Maria Mizgan, clasa a X- a C

(coordonator: prof. Oana Olariu)

Spovedanie

Sunt un om rău:
păcătuiesc și aștept un miracol
prin iubirea aproapelui meu.
Mă dezumanizez între contradicții.

Ești cuvânt:
îmi spui că albul e uneori negru,
dar mie îmi place imaculatul
pentru golul promițător.

Suntem contradicție și concordanță.
te mint din nou
cu iubire contemplativă,
departele meu!

Răstimpul ploii

Cu ceasul în buzunar,
scriu pe picături de ploaie.
timpul trece.
e firesc
să-i ignor chemarea.
Cât timp îmi este udă haina
voi plânge cu picături de ploaie,
am să car taina crucii.

Lumea nu e ca-n povești,
lumea este ca atare,
și orice vrei sau ispitești
nu sunt mai mult decât
niște picături de ploaie.

Ecou de personalitate

Suntem unicitate.
De ce avem orgoliul diferenței autosuficiente
dacă în fața divinului suntem egali,
iar viitorul ne uniformizează prin cenușă?
Unicitatea e dată dragostei și viciului.

Doar viu

De-ar fi pus omul
în mijlocul mării agitate și adânci,
neclintit el ar sta
de parcă i s-ar fi dat o poruncă.
Nicidecum nu ar ceda.

El este sublimul
de a fi prins între albastrul mării
și aerul ce-l străbate.
Numai să nu te apropii de moarte.

O fi din frică sau din dragoste?
o dragoste a traiului
care impune o lege virtuoasă.

Roberta Străchinaru, clasa a IX-a A

(coordonator: prof. dr. Andreia Maxim)

Creație și Destin

La început, a fost tăcerea,
Iar din nimic s-a rupt durerea
Un vis ascuns în infinit,
Și dorul unui drum nescris.

Iubirea, prima șoaptă,
Un foc ce-a ars în întuneric,
O flacără născută-n noapte,
Ce-a luminat un cer himeric.

Apoi, din timp și căutare,
Am modelat un nou pământ,
Din stânci și vise, din chemare,
Din pasul lumii, tremurând.

Am ridicat cetăți și temple,
Am scris istorii, am distrus,
Dar în adâncul firii noastre,
Tot către dragoste ne-am dus.
Și vom pleca, când va fi vremea,
Lăsând în urmă - ecou,
Dar iubirea va naște steaua
Ce dă noi sensuri altui nou.

Ultima întrebare

Lumea e albă,
Fără contrast, fără noapte și zi,
Nu există nici ură, nici milă,
Nu mai există nici „tu”, nici „a fi”.

Dar undeva, într-un colț infinit,
O umbră se mișcă, o umbră suspină,
Și pune-o întrebare ce nimeni n-a zis:
„Dacă iubirea era greșeală divină ?”

Atunci de ce, din tăcerea eternă,
Se naște un dor ce nu vrea să apună?
Poate că viața, cu toată durerea,
A fost chiar greșeala cea mai bună.

Când nimeni nu mai cade

Nimeni nu cade,
Toți sunt perfecți, înălțați peste moarte,
Nu mai există nici răs, nici suspin,
Nu mai există nici ieri, nici destin.

Totul e simplu, drept, egal,
Nimeni nu pierde, nimeni nu dă,
Dar dacă nimeni nu riscă vreodată
Cum să mai simți că ai câștigat?

Și-atunci, într-un colț de etern nemișcat,
Un bătrân își închide ochii ușor,
Vrea doar un vis, un ultim păcat,
Să știe că viața a fost... un dar.

Inimi fabricate

Inima e făcută,
O cumperi din aur, o porți la piept,
Nu mai există nici dor, nici minciună,
Doar perfectiune, doar suflet corect.

Tristețea-i o eroare banală,
Se șterge din minte cu un simplu gând,
Fericirea-i un val constant, fără maluri,
Dar oare mai simte ceva cineva?

Și-atunci, într-un colț de oraș prea curat,
Un om stă și plânge fără motiv,
Nu înțelege de ce simte gol,
Dar știe că golul e singurul viu.

Sub cămașa timpului subtil

Prin țesătura timpului, ca un fir de lumină,
Dorul meu se desfășoară, o poveste nesfârșită și subtilă.
În umbra serii, în razele de amurg arzând,
Dorul meu, o melodie a inimii, suspinând.

Simt dorul ca o adiere, ca vântul ce mângâie pământul,
Un suflu delicat, ce îmi aduce aminte de tine, de făptura ta.
Prin câmpii de amintiri, pasiunea mea se revarsă,
Dorul își țese firele, în jurul sufletului meu, ca o imensă și subtilă cămașă.

În nopțile lungi, când stelele plâng și suspină,
Dorul mă învăluie, ca un pățuriș de vis într-o lumină nesfârșită.
Privesc spre cer, întrebându-mă dacă și tu, la fel,
Simți dorul meu, un ecou ce răzbate prin univers, întotdeauna rebel.

Dorul, o făptură fără chip, ce trăiește în tăcere,
Îmi șoptește secretele tale, mă îndeamnă să privesc spre miazănoapte.
Prin labirintul gândurilor, mă îndrept spre tine,
Dorindu-ți prezența, în fiecare clipă de neliniște.

În fiecare răsărit de soare, în fiecare apus,
Dorul meu crește, ca un vârf de munte, măreț și stăpân pe sus.
Dar, în ciuda distanței și a timpului ce se scurge,
Dorul meu rămâne viu, ca o flacără ce niciodată nu se stinge.

Așa că în această odă a dorului, îți scriu cu gândul,
Cuvinte înfiorate, suflet profund.
Prin fiecare bătaie, prin fiecare pas,
Dorul meu călăuzește drumul inimii,
Ca un far ce strălucește în pragul nopții reci – vast.

Sara Belei, cls. IX D

(coordonator: prof. dr. Janina Flueraș)

În absența ta

Îmbraci din nou veșmântul negru –
capul ți-l apleci
în timpul devenit iar aspru.
Lacrimi șiroiesc sticlos
pe chipul tău de ceară.

Ai da orice să revezi clipa
și seara lângă pat să-i stai,
privind voi singuri luna.

Să îi descânți chipul blând
c-o mângâiere
și să ascuți povestea ei.

Dar a trecut – și totul e gol.
E liniște în casă.
Vocea nu-ți mai răsună
umplând tăcerea uscată.

Mi-e dor să îmi dezmierzi creștetul
și să-mi treci degetul pe obraz.
Mi-e dor să mă privești cu drag,
cu aceeași iubire pură,
să mă ferești de lumea asta,
plină mereu de ură.

Foto: *Așteptare* (Tudor Ciul, clasa a X-a C)

Îmbrăcată cu mirosul tău

Parfumul tău pe haina ei
mă străpunge.
O ultimă privire și-o lacrimă ce arde
fără s-o pot ascunde.
Ochii – două lacuri seci de-atâta plâns.
În noaptea sufletului,
încă mai simt mirosul tău.
Rămas o parte din mine,
parfumul tău dulce
acum nu îmi mai place.
A devenit al ei –
Nu vreau să trebuiască împărțit la trei.
Ascunde-mi rana ce-ai lăsat,
c-o ultimă îmbrățișare.
Lasă-mă să te sărut
– sperând c-o să dispară –
aroma ce a devenit amară.

Maia Budea – premiantă la „Tinere condeie”

(coordonator: prof. Camelia Circa-Chirilă)

Perfectă

De când am început să cresc în pământ, - să nu mă considerați o infatuată - , am simțit că lumea nu mă dorește pentru talentele mele. Oamenii care aveau scopul de a-mi asigura dezvoltarea armonioasă, în loc să îmi dea apa și îngrășământul natural de care aveam nevoie, îmi dădeau fel de fel de chimicale care, din punctul lor de vedere, mă făceau mai bună. Acești oameni greșeau. Acele substanțe nu au făcut decât să ia din calitățile mele adevărate și să accentueze trăsături care, în ochii lor, erau importante, pe când, în realitate, erau trăsături care nu contau.

La momentul culegerii, am fost declarată „cea mai bună” pentru aspectul meu exterior, iar de atunci înainte mereu a fost la fel. Peste tot eram declarată perfectă. Tot ce auzeam era „Alege acea țelină, arată cel mai bine!”, de la momentul în care am fost selectată pentru distribuirea în magazine, până la momentul în care am fost luată și aruncată într-o plasă. Alte țeline mi-au spus că și-ar dori să se afle în locul meu și că ar trebui să apreciez tratamentul de care beneficiaz, dar eu nu puteam. La ce folos laudele celor din jur, ale oamenilor nepăsători, când adevăratele mele calități au fost oprite și toți mă apreciau pentru lucrurile greșite? La ce folos laudele dacă până la urmă tot într-o pungă am ajuns?

Persoana care m-a pus în acea plasă m-a dus în locuința sa, unde am fost scoasă la aer. Pentru câteva momente, am crezut că poate am fost salvată. Am observat în jurul meu alte exemplare considerate perfecte, din alte specii: orez, spanac, cimbru. La toți se putea simți aceeași speranță. Din păcate, speranța a pierit curând. Am observat carne tocată în caserole, știam că acea carne fusese în trecut un animal nevinovat, probabil aflat în aceeași situație ca și mine. Înainte să am timp să mă îngrijorez prea mult, am fost apucată prin surprindere și am simțit cum un cuțit începu să taie prin mine. În curând am fost tocată în întregime în cubulețe mici și simetrice... perfecte. Apoi am fost aruncată cu totul, fără milă, într-o oală în care se afla uleiul și în care urma să fie aruncat și cimbrul, oală în care am fost gătiți până la perfecțiune. Apoi, am fost așezați meticulos într-o farfurie. În aceeași farfurie și-au făcut loc și orezul și carnea cu atenție. Nici acestea nu mai erau la fel ca ultima dată când le-am văzut. Orezul era mai moale, iar carnea era grupată în sfere... perfecte. Persoana aceasta ne-a aranjat cu mare atenție pe farfurie preț de câteva minute, iar, în cele din urmă, a făcut un pas în spate și a vorbit. „Perfect!” spuse ea.

Perfecțiunea, ah!, ce folos când nici aceea nu e de ajuns? Când toți cer mai mult? Când nu poți niciodată să cazi sub așteptări? Cea mai mare parte a vieții mele, am fost considerată perfectă, iar acum? Acum am ajuns să îmi petrec ultimele momente alături de alți „perfecți”,

fără să fi avut ocazia în timpul vieții mele să îmi arăt adevăratele talente și calități și fără ocazia de a trăi natural, după dorințele mele.

Măcar sunt perfectă...

Furtuna

Încă îmi amintesc vremurile de dinaintea acelei furtuni. Soarele emana o lumină caldă și primitoare, păsările cântau note de fericire, florile erau pictate în cele mai frumoase culori din spectru, temperatura era, în toate anotimpurile, perfectă. Totul se potrivea, chiar și nuanțele materialelor erau potrivite, părea că nimic nu va putea distruge această armonie.

Totul fu schimbat atât de brusc. Era o zi obișnuită, îmi urmam rutina zilnică, înainte de înălțarea soarelui am pornit la alergat doi kilometri prin cartierul meu. Ajunsă din nou acasă, am observat primul lucru straniu, soarele nu era încă pe cer, spre deosebire de celelalte zile. M-am gândit că de vină e schimbarea orei, așa că mi-am continuat ziua ca de obicei, însă, pe la amiază, soarele nu era încă pe cer, iar vântul începu să se întetească. Până spre seară, se porni o ploaie mărunță, ai cărei stropi păreau să îți ardă pielea. Am ignorat-o și pe aceasta. Lumea era plină de atât de multe culori și lucruri frumoase încât niște nori nu o puteau umbri.

A doua zi, ploaia nu încetase, dimpotrivă, părea să se fi întetit. Cu toate acestea, nu am dorit ca ziua mea să fie influențată de o simplă ploaie, așa că mi-am reluat rutina. De-a lungul zilei, m-am simțit mai prost dispusă decât de obicei, vântul era rece, florile se ascundeau, iar păsările cântau cu un glas mai firav. Oamenii care mă înconjurau, însă, erau binedispuși, iar energia lor era atât de puternică încât devenea molipsitoare. Ziua următoare fu și mai urâtă, ploaia era tot mai puternică, iar eu mă simțeam apatică. Nu am vrut să alerg în acea dimineață, dar m-am convins să o fac, de dragul rutinei. Energia colegilor mei nu mă mai afecta, nu eram convinsă de ce eu mă simt diferit față de ei, dar am decis să nu mă îngrijorez prea mult și să îmi continui munca în liniște.

La o săptămână de la prima zi, ploaia devenise furtună, iar eu mi-am întrerupt rutina. Am luat această decizie în ziua a cincea, vremea era prea urâtă deja, iar alergarea începuse să nu îmi mai facă plăcere. Mergând pe stradă cu umbrela mea, mă simțeam posomorâtă, păsările nu mai ciripeau, florile s-au înecat de la atât de multă ploaie, bălțile erau pretutindeni și nimic nu părea să mă poată face fericită. Observam oamenii din jurul meu, cu toții erau neschimbați, niciunul nu avea umbrelă, îmbrăcămintea lor era total neadecvată temperaturilor scăzute, toți erau fericiți, iar eu nu puteam înțelege. De ce se comportau cu toții atât de obișnuit? Niciunul nu părea să observe lipsa soarelui sau absența culorilor. Energia lor devenise de-a dreptul supărătoare.

Așa a continuat totul timp de un an. Nimic nu era vesel în jurul meu, bălțile erau tot mai adânci, totul era desenat în creion mecanic, simțeam că sunt înconjurată de întuneric, iar căldura și lumina soarelui erau doar amintiri nostalgice.

Într-una din zilele posomorâte, o bătrână s-a apropiat de mine și mi-a vorbit.

- Ce-ai pățit, fetiço? Te văd supărată, ce ar putea să umbrească aceste culori minunate?

- Culori? Dumneavoastră nu vedeți cât de întunecat este totul? Soarele nu a mai strălucit de câteva luni, dar nimănui nu pare să îi pese, i-am răspuns eu, ușor confuză și iritată.

Bătrâna m-a privit. În ochii săi se putea citi milă. Eu nu înțelegeam.

- Întunericul nu poate fi studiat, acesta nu există, este, pur și simplu, absența luminii. Așa este și răul: nu este. Odată ce vei reuși să găsești binele, soarele va străluci din nou, îmi spuse ea înainte să își continue drumul.

Acea conversație m-a lăsat nelămurită, așa că am ales să o uit. Acum au trecut câteva luni, soarele a ieșit dintre nori, iar ploaia s-a oprit, însă nimic nu este la fel ca înainte. Păsările nu mai cântă la fel de vesel, florile sunt puțin mai decolorate, obiectele nu se mai asortează la fel, temperaturile nu mai sunt la fel de perfecte, nici soarele nu mai strălucește ideal.

Stând pe o bancă în parc, mi-am amintit discuția cu bătrâna. Oare ce-o fi vrut să spună? Am decis să privesc o floare și să numesc toate lucrurile frumoase pe care aceasta le are. Cu fiecare cuvânt, aceasta se ridica și mai dreaptă, culorile îi deveneau mai aprinse, iar mireasma sa devenea mai puternică. Am decis să fac asta cu fiecare floare și, curând, toate erau chiar mai frumoase decât mi le aminteam. Am repetat acest lucru cu tot ce mă înconjură: cerul, păsările, soarele, casele, iar apoi am ajuns la mine. Curând, totul era mai colorat, iar eu eram mai fericită.

Asta a dorit să spună bătrâna.

Umbra

În cea mai mare parte a vieții mele am fost urmărită de o figură ciudată. Aceasta păstra mereu o distanță destul de constantă, dar uneori o puteam vedea mai clar, iar alteori mai vag, însă mereu era acolo, în apropierea mea, judecându-mi fiecare mișcare.

Nicioată nu am înțeles ce era această creatură, dar am învățat să trăiesc cu ea. Prezența sa nu era deloc una plăcută, mereu îi puteam simți atitudinea superioară și oarecum malefică. Glasul ei era ca amintirea unei șoapte, nu eram convinsă dacă este ea sau doar gândurile mele, dar știam că eu nu aș putea gândi la fel ca ea. Nu am înțeles niciodată de ce mă urmărea chiar pe mine și de ce nimeni nu părea să o observe. Oare o vedeam doar eu? Oare cu toții aveau câte o figură care îi urmărea? În fiecare dimineață speram că aceasta a dispărut, mereu avea câte ceva urât de spus despre oricine și orice. Părea că nimic nu se ridica la așteptările sale, dar nu puteam înțelege de ce o ființă care nu făcea altceva decât să comenteze putea să aibă atât de multe pretenții.

Prima dată când am observat-o eram un copil, afară era soare, iar eu mă jucam cu prietenii mei în parc și, în colțul ochiului, am văzut o figură întunecată care mă privea. Am fost cuprinsă de frică și am fugit cât de repede am putut acasă. Pentru câteva zile, am decis să rămân acolo, deși, chiar și în casa mea, tot nu mă lăsa în pace. Mama m-a întrebat care este problema, dar, când i-am spus, a râs, crezând că e vorba despre un prieten imaginar. După un timp, am reînceput, treptat, să mă întâlnesc cu prietenii mei din nou. Ei nu au spus nimic despre figura care mă însoțea, așa că m-am gândit că poate mama avea dreptate.

Însă anii se scurgeau, iar vârsta la care prietenii imaginari dispăreau era de mult timp trecută, dar figura încă mă urmărea. Am început să cred că, poate, îmi este prietenă și am încercat să vorbesc cu ea, dar mereu spunea doar lucruri răutăcioase, așa că am încercat să mă cert cu ea, sperând că se va supăra și va pleca. Ea însă își schimba atitudinea. Pata de întuneric care îmi îngreuna atât de mult viața părea determinată să nu mă lase, așa că am început să încerc să o accept. A fost alături de mine în momente dificile, în momente frumoase, dacă nu i-ar fi judecat pe toți cei din jur, aș fi putut spune că mi-a fost cea mai apropiată amică.

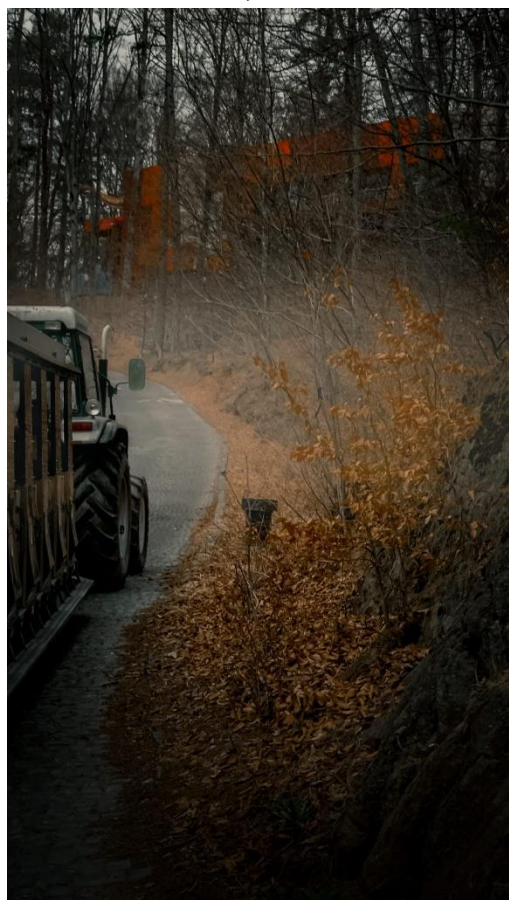
Cu trecerea timpului, au existat momente în care m-am lăsat, involuntar, influențată de ea, dar niciodată rezultatul n-a fost unul bun, mereu îi lăsam pe cei din jur supărați. Mă străduiam să-i înțeleg scopul, pentru că, pe cât trecea timpul, părea tot mai mult că dorește să mă încurce. Am început să cred că figura este un exemplu negativ, dar nu reușeam niciodată să o contrazic complet. Lucrurile răutăcioase sunau, uneori, logice, oricât de mult încercam să nu fiu de acord. Speram ca măcar la școală să mă ajute, dar nu mi-a șoptit niciodată vreun răspuns, tot ce îmi șoptea era faptul că nu mă voi descurca și că, orice aș face, tot voi eșua. Orice mă făcea fericită, ea era acolo să îmi spună părțile negative. Părea să aibă un adevărat talent în a vedea doar lucrurile rele.

Mereu m-am străduit din răspuțeri să înțeleg ce este cu adevărat această figură. Am căutat pe internet și nu am găsit nimic, timp de ani de zile am analizat toate posibilitățile, dar niciuna dintre acelea nu părea să aibă logică. M-am simțit cu adevărat înfrântă și, lipsită de orice speranță, m-am uitat în jos și acolo am văzut-o. Brusc, am înțeles și parcă am început să îi înțeleg și pe iepuri.

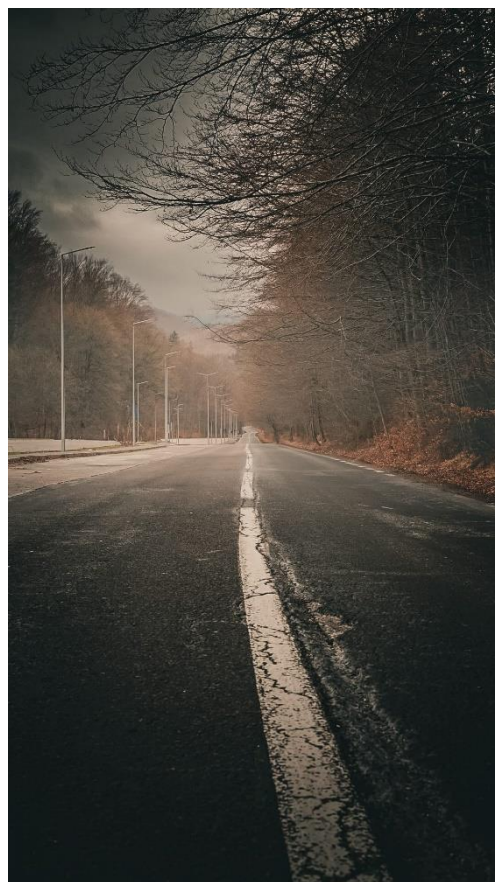
Figura era umbra mea.

Foto: Noris Barna, clasa a XI-a D

Urcuș

Drumul e doar înainte

Matei Cotrău – clasa a X-a B

- text publicat în *reStart literar*, 2024 -
(coordonator: prof. dr. Janina Flueraș)

Cuvânt înainte

Fragmentul de față reprezintă partea introductivă a unei creații aflate în proces de scriere.

Întâmplările sunt plasate într-un univers paralel, unde doi prieteni de o viață, care în urma unei intervenții supranaturale, neașteptată și spontană, sunt despărțiți și puși într-o căutare parcă nesfârșită a celuilalt. Primele 12 capitole conțin punctul de separare și memoriile pe care cei doi călători le împărtășesc cu alți prieteni de-ai lor. Ultimele 12 capitole vorbesc despre reparcurgerea traseului pe care odinioară l-au străbătut împreună.

Textul e structurat pe 24 de capitole, având o primă parte care, ca idee, merge în paralel cu partea a doua; cititorul este provocat să coreleze capitolele între ele și într-un final să rezolve enigma ultimului capitol.

Capitolul 1: Relație

Trosnete care despicau chiar și cei mai semeți munți umpleau cerul de lumini albe și albastre. Zgomotele asurzitoare emanate de nebuloasa norilor răsunau în tot cerul, în timp ce Phelin alături de micul său companion zburător, Alido, cutreierau văzduhul învolburat. Ca penele purtate de vânt și aruncate peste mări și țări, cei doi se luptau din răspuțuri să biruiască în bătălia dintre ei și trăsnete săgetătoare, însoțite de tăieturile vântului.

Norul creat de Phelin pentru a putea călători necesita o concentrare mare, iar furtuna nu ușura acest lucru. Vântul nemilos lovea și persoana, dar și singura ei cale de a supraviețui. Mai mult de atât, Alido, ultima nădejde a lui Phelin, era și el într-o încurcătură mare. Fiind o creatură zburătoare, eforturile depuse pentru a rămâne aproape de cel mai bun prieten al său îl extenuau până la ultimele răsuflări. Echilibrul în aer era încă un minus pe care Alido îl avea, prin faptul că încă nu ajunsese la maturitatea unui *denogon*.

Vânturile voiau să îi despartă pe cei doi, însă era nevoie de mai mult decât niște simple săgeți spintecătoare formate din apă și azvârlite cu putere de nori înspre vata micuță ce se chinuia prin abis. Alido și Phelin încercau să se țină unul pe celălalt cum puteau mai bine, nevrând ca vreunul să-l scape din mâinile sau aripile sale pe prietenul de o viață. „Ca Oceanul și Uscatul”, așa li s-a spus când s-au născut: „E dependența într-o relație. Uscatul fără ape nu ar exista, iar apa fără uscat viață nu ar da. Să trăiești cu celălalt e una, să trăiești pentru celălalt e alta.”

BUM! Un bubuit sparge zgomotul. Dar oare ce-o fi fost? O sabie de lumină străpunge ochiul furtunii, o înlătură treptat, dar mai înlătură ceva... Norișorul lui Phelin nu mai cutreiera văzduhul. În schimb, acum se află într-un picaj la mai bine de un munte altitudine. Viața îi

derula prin fața ochilor toate amintirile, în timp ce el accelera spre pământ. Bine, rău, fapte, gânduri, Alido, familia lumea Oceanul Uscatul Cerul... ZDUF!

Capitolul 2: Căi separate

Alido avea o aripă frântă de la izbitura bruscă și se chinuia din greu să se apropie de prietenul său neputincios. Cu toate că arma divină a intervenit, vânturile nu au încetat imediat, ci parcă într-o ultimă zvâcnire l-au împins pe Alido exact în direcția opusă, la o distanță de la care nu îl mai zărea pe Phelin.

Mai sus de apele de sub picioarele sale, peste nori, cu privirea veselă, dar cu sufletul frânt, se uită la splendoarea cromatică a apusului. Nuanțe portocalii și roz reflectă din cer spre nori o liniște imposibilă în care auzi doar propriul zbor. O mare de spumă cu contur buclat umple dedesubtul; un ocean de stele pâlând în luminițe palide umple cerul. Pus între cele trei ipostaze, Alido admiră priveliștea și cu un oftat adânc își încetează urcușul și începe coborâșul. Vede cum e pe cale să se izbească de nori, închide ochii și își amintește de momentul în care a văzut ultima oară un astfel de apus. O lacrimă i se prelinge pe obraz. Era cu frații săi și cu Phelin...

Într-o zi, pe când se cățarau pe Marele Vârf, Socli, sora mai mare a lui Alido, Cali, fratele mai mic, împreună cu Phelin și Alido au căzut de acord să se întâlnească până sus de tot, urmând ca primul sosit să-și folosească dorința la Meteoritul Căzut, și deci să îi ducă pe toți ceilalți împreună cu el la destinația pe care o alege de pe hartă. Însă după cum sugerează și numele, Marele Vârf nu era numit „Mare” doar din cauza istoriei, ci datorită înălțimii sale ce întrecea orice munte din lanțul Feldurian, iar feldurienii erau cunoscuți drept cei mai duri și schimbători munți – cu versanți abrupti adesea străbătuți de șiroaie portocalii de lavă, alteori fisurați de o substanță acidă mov care putea topi complet și cu ușurință armele făurite din materiale foarte dure. Dar de ce ai căra arme cu tine pe un munte? Fiindcă din peșterile rare, ascunse unei priviri obișnuite, puteau să iasă diverse creaturi ostile. Șerpini-înaripați erau prădători de temut, datorită mobilității lor ce le permitea deplasarea în aer, dar și a veninului pe care îl scuipau și care în compoziție era identic cu toxina de pe lateralele munților. Factorul de vreme constituia o altă provocare majoră. Norii învăluiau munții de la jumătate în sus. Problema însă nu era de ploaie sau vânt, ci de fulgere constante care se descărcau în rocile imense ale versanților. În ceața ce se observa din depărtare, străfulgerările ofereau un aspect și mai intimidant.

Dar aventurierii și-au luat inima în dinți și au plecat ca săgețile înspre vârf. Alido, Socli și Cali în zbor, Phelin perpedes. Fiecare pe unde se descurca mai bine. Cei trei frați se confruntau cu fulgerele în urcarea lor abruptă. Clar, Alido avea un avantaj, fiind un dragon cu suflet de foc. Curentul electric e o versiune mult mai avansată și rafinată a focului, însă nu de nestăpânit. Alido, având o fire mai pragmatică și perseverentă, reușise încă de la o vârstă fragedă să controleze curentul. Doar Socli și Cali erau poate puțin mai neadaptați mediului în sensul că aveau un suflet de apă. Experiența datorată vârstei a jucat un rol important în cursă, fiindcă ea a compensat minusul pe care îl aveau. Amândoi se străduiau să creeze ploaie din norii de acolo care să îi ajute pe ei și să îl încurce pe mezin. Se putea spune că sora cea mare i-a întrecut pe ceilalți în pofida fulgerelor, dar nici ceilalți doi nu păreau că stau chiar așa de rău. Phelin nu avea nici el o călătorie simplă. În alergarea lui a fost nevoit de mai multe ori să se lupte cu pero-petrii, pietre păroase, după cum sugerează și numele, pe care le puteai ține în

palmă, numai că săreau încontinuu în tine, șerpi-înaripați sau golemi vulcanici. Salturile peste gropi și râuri de magmă erau necesare pentru o urcare cât mai eficientă.

În apropierea vârfului, patru puncte colorate se întreceau într-un apus asortat cu culoarea muntelui înflăcărat. Urcau și urcau, învingând obstacole din cale, cu privirea ațintită spre premiu, înflăcărați de aerul încins al muntelui. Învârtiri în aer, lupte din care vedeai numai scânteii, fulgere aruncate de Alido înspre frații săi, nori de ploaie și coloane de apă care țâșneau, până când... În cele din urmă ajung în vârf:

- Ha, ha, ha! Primul! Vedeți? Doi se bat, al treilea câștigă! Zise cel mai mic cu un aer de mândrie.

- Dacă încetai să mă mai încurci cu prostiile tale... Nesuferito! Îți bagi nasu' ca să nu câștig nici eu, nici tu. Tot timpul faci echipă cu Cali!

- Exact! Și îmi place că nu câștigi! De fapt, mai învață și tu să pierzi, arogantule. Parcă lumea se învârte în jurul tău!

- Da' se-nvârte în jurul tău! Ripostă Alido.

Între timp, Cali dansa și cânta de bucurie, asta până când îl văzu pe Phelin rezemat de o piatră dormind.

- Ăăăm, de când e Phelin aici? Hei, Phelin! Phelin! Alooo! Phelin!!!

- Da, da, ce-i suntem acasă? răspunse tânărul trezit din somn, totuși cu o oarecare prefăcătorie.

- Of, frate! Și credeam că în sfârșit v-am bătut pe toți la o întrecere, spuse Cali cu amar în suflet. Prea bine! Oricum nu mă așteptam să câștig. Chiar, de cât timp ești aici?

- De vreo trei ore, exageră Phelin. A durat cam mult până ați ajuns, așa că am decis să mă odihnesc, zise băiatul uitându-se cu atenție la reacția celui mic.

- Trei ore?! Tu glumești???

- Nu chiar...

- Uau! Și eu vreau să fiu ca tine când voi fi mare.

- Ai destul timp. Acum haide să-i împăcăm pe frații tăi și să plecăm cu Meteoritul! îl entuziasmă Phelin pe Cali.

Cearta dintre ceilalți doi a ajuns așa departe că simplele strigări nu funcționau. Picioare în gură, vorbe urâte aruncate unul altuia, zici că nu erau frate și soră. Era nevoie de ceva sau cineva care să le atragă atenția.

- Hei, toată lumea! Toți s-au oprit când Phelin a urlat. Nu obișnuia asemenea lucruri. Lăsați stupidele voastre certuri și priviți la cer. E ultimul apus al verii, „când cele trei lumi se unesc”.

Ca în poveștile bunicului, numai că acum suntem în cel mai înalt loc posibil.

Luptele parcă nici n-au existat. Fiecare a uitat tot ce i s-a întâmplat, și-a cerut iertare de la celălalt (a și primit-o!), iar ochii lor erau de-a dreptul absorbiți de portretul naturii. Cu privirile în sus și fețele lucind de curiozitate, mirajul i-a unit pe toți.

Natalie Sircuța, clasa a X- a C

(coordonator: prof. Oana Olariu)

Visul lucid

Stați să vă povestesc și eu ceva, să mă aflu în treabă. În primul rând, este de menționat că acțiunile care urmează să vi le spun s-au întâmplat în vremuri mult uitate, pe când literele îmi erau necunoscute și abia eram mai înaltă de un metru. Adulții apreciază imaginația bogată a celor mici, atât de mult încât nu o mai diferențiază de adevărul spus de ei. Uneori chiar și intenționat. Urma să aflu asta când nimeni nu credea ce am văzut.

Era o obișnuință deja pentru bunica să întrebe cine a furat mâncare din cămară, și era o obișnuință pentru restul familiei să se dea nevinovați. Desigur, cineva trebuia să fie hoțul.

Mi- am asumat responsabilitatea de a-l găsi, neoficial, și am început investigația.

Primul pas a fost să iau amprente. După ce am luat amprente tuturor, mi-am dat seama că nu văd nimic prin metoda mea cu scotch și faină. Probabil nu se folosește faină în luarea amprentelor. Al doilea pas a fost să verific camerele de luat vederi. Un pas sortit eșecului din prima clipă, având în vedere că nu doar nu aveam camere în cămară, dar niciunde în casă sau împrejurul ei. Al doilea pas, varianta improvizată, a fost să fiu eu camera de luat vederi. Mi-am găsit un loc bun de ascuns, sub o masă acoperită de fața ei, și am așteptat ca un detectiv chițibușar. Și am stat.. și am stat. Fără succes. Am continuat și următoarea zi... și următoarea zi. Fără succes. Mă întorceam seara la mine în cameră, și nu eram sigură dacă nu puteam dormi din pricina dezamăgirii sau din cauza zgomotelor de deasupra mea, din pod. M-am plâns de ele, dar figurile parentale doar au spus să nu mă îngrijorez, nu are ce să fie. Probabil visam.

Mi-am explicat nereușita prin faptul că am urmărit doar în timpul zilei. Așa că trebuia să mai fac un singur lucru- să stau de gardă și noaptea. M-am strecurat în ascunzătoare, și iar am vegheat. M-a trezit din ațipire un sunet scârțâitor al ușii, deschise de insomniacul familiei. Am zâmbit crezând că l-am prins, și am sărit, așteptându-mă să iau prin surprindere făptașul. Dar surpriza m- a înțepenit, întrucât nu mă așteptam să văd un om total necunoscut. În cămara mea. În casa mea. În mijlocul nopții. Am țipat și l- am văzut încremenită cum fuge și urcă pe scara de la pod.

Următoarele zile părinții mei au verificat zilnic podul, dar, de fiecare dată când insistam, îmi spuneau din nou că nu a fost nimic, că am visat. Zgomotele pe care le auzeam din pod s- au rărit fie cu timpul și întâmplarea a fost uitată.

Dar acum, după ani buni, când petrec timp în acea casă și dorm peste noapte, încă mai aud uneori zgomote asemănătoare unor pași.

Ipostază

Elevul somnoros își începe ziua la ora 6, dacă vă vine să credeți, în ciuda faptului că locuiește la o distanță de 5 minute de școală. Își alege hainele cu ochii închiși, probabil, și mai doarme până când trebuie să plece. Face toată escapada aceasta doar cu scopul de a se simți mai puțin oribil când trebuie neapărat să se trezească. La primele ore începe să regrete decizia de a nu se culca mai devreme de două ore după miezul nopții. Se luptă pentru a rămâne conștient, dar și cei mai puternici luptători pierd bătălii, și ațipeste câteva minute. Elevul somnoros reușește să facă imposibilul și adoarme cu ochii deschiși. El nu își amintește să fi dormit, dar notițele din caiet spun altceva, sau, nu spun nimic, pentru că ceea ce încercau să fie propoziții au ajuns să fie doar niște mângălături. Desigur, neglijența și oboseala elevului somnoros persistă întreaga zi de școală. Uneori nu prea vede pe unde merge, își mai pune capul pe bancă, este pierdut când îl numește profesorul, deoarece el atunci s-a trezit. Elevul somnoros își primește finalul fericit când ajunge acasă și poate să mai tragă și un somn de după- amiază.

Prin alții spre mine

Cred că este amuzant să nu știi cine ești. Numele tău, cum arăți, vocea ta, toate par străine, dar asta este normal pentru această vârstă, nu? Vârsta adolescenței, când realizezi că tu ești la fel de nesemnificativ, asemeni persoanei pe lângă care treci pe stradă, dar tot reușești să afli că fiecare stea strălucește cu o lumină diferită.

Este dificil să descriu ce cred despre mine. Eu sunt toți oamenii pe care îi iubesc și i-am iubit, sunt fiecare melodie pe care am ascultat-o, sunt fiecare operă de artă pe care am admirat-o, sunt fiecare frângere de inimă, sunt toți oamenii pe care i-am disprețuit. Când mă despart de orice experiență, o parte din ea rămâne cu inima mea, sperând că o pot proteja de oribilul blestem omenesc de a uita. Fiecare mică parte m-a schimbat, modelat, într-o anumită măsură, și abia acea combinație aș putea spune că sunt EU.

Întrebările chinuitoare mereu s-au dovedit o provocare pentru dorința intensă de a păstra intactă zona secretă a inimii me

Foto: *Bucurie* (Tudor Ciul, clasa a X-a C)

Eseu

Țăran Ioana, clasa a X-a C
(coordonator: prof. Oana Olariu)

Curajul de a fi tu însuși într-o lume plină de așteptări

Cât de des ne gândim la cine suntem cu adevărat? Și cât de des ne modelăm comportamentul doar pentru a fi acceptați de ceilalți? Trăim într-o societate în care așteptările sunt peste tot: de la familie, prieteni, până la social- media, unde fiecare își construiește o imagine aproape perfectă. Dar cât curaj îți trebuie să te arăți lumii exact așa cum ești?

De mici ni se spune ce „ar trebui” să facem: ce carieră să alegem, cum să ne comportăm, ce este „bine” și ce este „greșit”.

Această presiune constantă ne poate face să ne pierdem autenticitatea. Mulți oameni ajung să trăiască vieți care nu îi reprezintă, doar pentru că le este teamă să dezamăgească sau să fie judecați. Însă, conformarea la aceste imperative, fără reflecție și introspecție, nu aduce fericire, ci doar o existență plină de frustrări.

Pe de altă parte, atunci când alegem să fim autentici, chiar dacă acest lucru presupune riscuri, descoperim adevărata libertate. Poate unii nu ne vor înțelege, poate vom pierde oameni pe drum, dar cei care vor rămâne aproape vor fi aceia care ne acceptă pentru ceea ce suntem cu adevărat. În plus, a ne urma pasiunile în acord cu valorile în care credem și a urma asumat propriul drum aduce o satisfacție profundă, mult mai valoroasă decât orice validare externă.

A fi tu însuși într-o lume care încearcă mereu să te schimbe este un act de curaj. Poate că nu este ușor, dar este singura cale către o viață autentică și împlinită. În cele din urmă, nu contează cum ești perceput de lume, ci cât de mult iubești ceea ce vezi în oglindă.

Lectura- refugiu, deconectare, necesitate?

Este lectura doar o modalitate de relaxare sau are un impact profund asupra noastră? Într-o lume dominată de tehnologie și informații rapide, literatura rămâne un instrument esențial pentru dezvoltarea personală. Prin cărți, descoperim noi perspective, învățăm să gândim critic și devenim mai empatici.

Cititul dezvoltă capacitatea de a analiza și interpreta informațiile. Un roman complex sau o operă filozofică ne obligă să reflectăm, să punem întrebări și să găsim răspunsuri. Această abilitate este esențială în viața cotidiană, mai ales în era digitală, unde suntem bombardați cu informații false. Un cititor cultivat nu acceptă orice informație fără a o verifica și fără a contextualiza.

Cărțile ne permit să trăim vieți diferite de ale noastre, să vedem lumea prin ochii altor oameni. Un roman precum „Mizerabili”, scris de Victor Hugo, ne provoacă să reflectăm asupra

temelor fundamentale: natura umană, suferința, bucuria și complexitatea emoțiilor. Astfel, devenim mai deschiși și mai toleranți față de cei din jur.

Lectura nu este doar un hobby, ci o metodă esențială de autoeducare. Ne dezvoltă gândirea critică, ne face mai empatici și mai conștienți de complexitatea lumii. Într-o societate tot mai tehnologizată, literatura rămâne un refugiu necesar și o punte către o înțelegere mai profundă a umanității.

Puterea amintirilor

„Amintirile nu sunt doar simple imagini din trecut, ci parte din sufletul nostru.” Această afirmație reflectă un adevăr profund: ceea ce trăim nu dispare niciodată complet, ci rămâne în noi, influențându-ne gândurile, emoțiile și alegerile. Amintirile nu sunt doar înregistrări ale trecutului, ci elemente esențiale ale identității noastre, dând sens prezentului și modelând felul în care ne raportăm la lume.

Experiențele din trecut conturează cine suntem astăzi. Fie că este vorba despre momente din copilărie, despre lecțiile învățate în urma unor eșecuri sau despre clipe de bucurie împărtășite cu cei dragi, fiecare amintire joacă un rol în formarea personalității noastre. În perioadele de îndoială sau nesiguranță, ne întoarcem la aceste repere interioare pentru a ne înțelege mai bine pe noi înșine și pentru a găsi direcție în prezent.

În momentele de tristețe sau de singurătate, amintirile frumoase pot oferi alinare. O discuție cu un prieten vechi, o vacanță specială sau o zi obișnuită care a avut, totuși, un farmec aparte, toate aceste fragmente din trecut au puterea de a ne aduce liniște și speranță. Pe de altă parte, chiar și amintirile mai dureroase ne sunt utile, deoarece ne arată cât de mult am crescut și câtă putere am dobândit.

Amintirile nu sunt doar rămășițele unor momente apuse, ci părți vii ale ființei. Ele ne ajută să ne înțelegem în profunzime, să găsim sprijin în momente grele și să prețuim mai mult clipa prezentă. Tocmai de aceea, este important să trăim fiecare experiență cu autenticitate, știind că, într-o zi, ea va deveni o amintire care ne va însoți pentru tot restul vieții.

Gajac Tamara, clasa a X-a C
(coordonator: prof. Oana Olariu)

Bunătatea

Bunătatea este miracolul cotidian. Oamenii postumani ignoră că sunt în mod latent lumina celor din jur. Un simplu zâmbet, un compliment sau un sfat încurajator este diferența specifică dintre a fi străin sau aproape binevoitor. Trăim această aventură imprevizibilă, ascunzându-ne emoțiile și suferind într-o tăcere chinuitoare. Pierderile fără întoarcere devin răni camuflate sub imaginea impusă a perfecțiunii jovial- multicolore. Încurajarea și a fi alături de semenul tău sunt genturi rarissime, greu acceptate din pudoare și din jena de a abdica de la fericirea obligatorie. Dar răbdarea cu celălalt, empatia față de semenul aflat în suferință sunt răsplătite cândva, la capătul durerii, cu prietenie și înțelesuri dincolo de cuvinte.

Înțelepciunea

Înțelepciunea nu are vârstă, ci este o calitate a celui aflat pe drum, în creștere și învățare. Aceasta implică mai mult decât acumularea de cunoștințe, arată capacitatea de a reflecta asupra experiențelor, de a învăța din greșeli și de a lua decizii mai bune. Căutarea înțelepciunii necesită sinceritatea insuficienței personale și o smerenie în fața puținului pe care îl stăpânim cu mintea și cu inima. Aceasta este o călătorie de-a lungul vieții deschisă oamenilor curioși, senini și blânzi. Niciodată nu este prea târziu pentru a fi înțelept!

Frica nu există

Viața omului are un caracter dramatic prin neprevăzutul viitorului și incertitudinea potențialului interior. Oamenii sunt etichetați de circumstanțele în care se află, de deciziile pe care le-au luat, de conexiunile pe care le au și de valorile lor, dar acești factori sunt doar jumătăți de adevăr, deoarece sunt strâns legate de trecutul individual. Sub toate straturile noastre, există un potențial necunoscut. Acesta este acoperit de fricile noastre, de etichetele impuse de societate și de ezitări care ne încetinesc evoluția. Oamenii refuză adeseori să vadă în spatele limitelor, fiind paralizați de felul în care vor reacționa cei din jur. Petrecem prea mult timp cu frica de a pierde, și insuficient asumându-ne riscuri ce vor naște un alt viitor, revers al banalității și al căldicelului biblic.

Mitrici Vanessa Alessia, clasa a IX-a E

(coordonator: prof. Oana Olariu)

Simple gânduri despre moarte

Azi vreau să vorbim despre un subiect care, deși este adesea evitat, ne privește pe toți, adică moartea. Ce înseamnă ea de fapt, ce teorii există și, mai ales, cum ne influențează felul în care ne trăim viața?

Moartea a fost mereu considerată un mister. Din punct de vedere științific, este momentul în care toate funcțiile unui organism se opresc. Dar oare este ea doar atât? De-a lungul timpului, oamenii au încercat să găsească răspunsuri, iar acest lucru a dus la apariția numeroaselor teorii.

În multe religii, moartea nu este văzută ca un sfârșit, ci ca o trecere. În creștinism se vorbește despre Viața de Apoi, în hinduism se crede în reîncarnare, iar în religia budistă se vorbește despre eliberare din ciclul renașterilor. Știința percepe moartea în mod diferit. Ea este văzută ca încetare a conștiinței. Totuși, chiar și știința a început să studieze experiențele de moarte clinică. Nu puțini sunt oamenii care susțin că au avut senzația că au văzut o lumină la capătul tunelului sau că au simțit o stare de liniște profundă. Aceste trăiri ridică întrebări fascinante despre conștiință și despre existența unui posibil „dincolo”.

Dar, poate cel mai important, este felul în care conștientizarea faptului că suntem muritori ne poate influența viața. Gândul că vom muri ne face, uneori, să apreciem mai mult timpul pe care îl avem. Dacă am fi nemuritori, am mai prețui la fel fiecare moment? Faptul că știm că totul este trecător ne poate motiva să trăim mai autentic, să ne urmăm pasiunile și să spunem ce simțim. Acceptarea morții este un mod de a trăi mai conștient, făcându-ne să renunțăm la resentimente și să ne concentrăm pe ce este cu adevărat important.

Frica de moarte este una dintre cele mai comune frici ale oamenilor, dar poate fi gestionată prin înțelegere și acceptare. Culturile o privesc în moduri diferite. În Mexic, moartea e celebrată prin Ziua Morților, iar pentru alte culturi aceasta rămâne încă un subiect tabu. În Japonia, florile de cireș simbolizează frumusețea și efemeritatea vieții. Astfel de perspective ne pot ajuta să vedem moartea nu ca pe un sfârșit absolut, ci ca o parte dintr-un ciclu natural.

În literatură și artă, moartea a fost mereu o sursă de inspirație. De la poezii și romane, până la filme și muzică, acest subiect este adesea explorat. Gândiți-vă la opere precum *Hamlet*, *Romeo și Julieta* de William Shakespeare sau la filmele care tratează temele vieții de după moarte. Ele ne provoacă să reflectăm și să ne punem întrebări. În muzică, multe melodii au fost compuse drept omagiu. Acest lucru este o modalitate de a procesa doliul și de a păstra vie amintirea celor dragi.

Așadar, moartea este un subiect complex, dar esențial pentru înțelegerea vieții. Nu ar trebui să o privim cu teamă, ci ca pe un îndemn de a trăi cu adevărat. Nu durata vieții contează, ci felul în care o trăim. Să privim moartea nu ca pe un final, ci ca pe un motiv în plus de a prețui fiecare zi și de a face ca fiecare moment să conteze.

Ce pierzi când câștigi și ce câștigi când pierzi?

Mathilda Nica, clasa a XII-a E

(coordonator: prof. dr. Diana Achim)

Câștigul și pierderea sunt două lucruri inseparabile, care oferă omului posibilitatea extraordinară de a interpreta realitatea în moduri diferite. În esență, ambele implică un sacrificiu personal de pe urma căruia individul se poate bucura de o validare de natură exterioară, din partea celorlalți, sau una interioară, prin dobândirea unor calități, însă, în egală măsură, poate avea parte și de o reacție negativă. Ambele sunt unul și același lucru, câștigul fiind totodată o înfrângere, iar pierderea fiind și un câștig. Singurul factor care poate influența decisiv, în detrimentul existenței acestora, este însuși omul. Orice câștig implică o pierdere, precum viața implică moarte, cunoașterea – amărăciune și dragostea – durere; precum omul apune în timp pentru clipa unei vieți, iar stelele răsar în absența soarelui.

Simplul act al mișcării este un câștig în evoluție, prin urmare o pierdere a statorniciei. Așadar, pierderea adusă unui om naște din acesta puterea de încerca din nou, dobândind o perspectivă proaspătă asupra lumii și oportunitatea de a fi suficient în el însuși prin aprecierea puținului pe care îl are.

În același timp, câștigul necesită imperativ o pierdere, pentru unii a naivității, a fericirii sau chiar a umanității. Învingerea, prin definiție, implică un sacrificiu, căci dacă nu ne-am rupe unii din alții nu am exista. Un sacrificiu care implică acceptarea internă a pierderii și practica detașării. Prin câștig omul își pierde dreptul de a se depriva de responsabilități, fiind nevoit să devină un mentor inconștient al altora.

Prin urmare, câștigul și pierderea sunt unul și același lucru, fiind imposibilă existența lor separată. În schimb, ele depind, prin natura lor, de prisma realității individului care le experimentează. Adesea pot fi confundate una cu cealaltă sau favorizate individual, dar indisolubile în realitate. Când pierzi câștigi experiență, iar când câștigi îți pierzi libertatea, ambele fiind călăii propriilor însemnătăți.

David Paul, clasa a XII-a E

(coordonator: prof. dr. Diana Achim)

Această întrebare filozofică ilustrează, prin încercările de răspuns, o perspectivă a paradoxului creat de corelarea câștigului cu pierderea și viceversa. Din cauza complexității, abordarea acestei întrebări poate fi gândită în două etape.

Ce pierzi când câștigi?

Să presupunem că această primă parte face referire la două modalități de a câștiga ceva și deci câștigul ca rezultat al muncii și cel adus de noroc. Ceea ce se consideră pierdut diferă între cele două situații menționate anterior întrucât, subiectiv vorbind, munca necesită timp, pe când norocul nu. Pe de altă parte, a avea noroc nu implică muncă, nici cunoaștere, dar nici prilejul de a dobândi cunoaștere.

Ce câștigi atunci când pierzi?

Cel mai des întâlnit răspuns al acestei întrebări este „experiență”, însă, în ciuda caracterului de clișeu pe care l-a primit această replică, nu poate fi considerată greșită. A pierde este un concept abstract fără un reper. Din perspectivă omenească, singurul element al vieții care se poate pierde cu adevărat este timpul, deci, prin analogie, timpul este ireversibil și de necâștigat.

Modul în care este privită această relație de antiteză între câștig și pierdere este definit de diferite ideologii și crezuri, așadar orice răspuns este influențat de perspectiva din care acesta se construiește. Nașterea este pierderea divinității sau, dimpotrivă, pierderea divinității este câștigul vieții? Inocența nu poate fi recâștigată, iar cunoașterea nu poate fi pierdută, dar cu toate acestea, este corect, oare, să considerăm cunoașterea un câștig în detrimentul inocenței?

Chiar dacă există o infinitate de exemple ale acestor noțiuni de „câștig” și „pierdere”, precum cele deja amintite, este cinstit să spunem despre ele că nu sunt decât ajustări și adaptări necesare păstrării stării de echilibru. Echilibrul vieții nu reprezintă un ideal static, la fel cum viața nu este un obiectiv finit sau un punct de destinație. Echilibrul nu semnifică atingerea unei stări perfecte de armonie, care să rămână neschimbată, ci mai degrabă capacitatea de a ne ajusta pe sine în funcție de complexitatea existenței.

Prin urmare, putem spune despre câștig și pierdere că sunt unelte esențiale în meșteșugirea stării de echilibru.

Teme pentru acasă

Strategii narative: Alcătuiți o micronarațiune cu narator omniscient

Maia Gancea, clasa a X-a B

(coordonator: prof. dr. Janina Flueraș)

O întâlnire predestinată

Un curent puternic de vânt străbătu pădurea deasă, prevestind o vreme tumultuoasă. Kai se uită în sus printre coroanele copacilor, și, într-adevăr, primii stropi de ploaie începură să se reverse asupra pământului. Neideal pentru misiunea sa, se gândi mercenarul, așa că își schimbă direcția, intrând mai adânc în codru.

Așa cum naviga printre tufișuri și arbori căzuți, Kai reperă o potecă ușor de omis dacă nu aveai ochii bine antrenați. După câțiva pași, se strecură printr-o tufă și nimeri într-un luminiș. În centrul acesteia trona o tavernă mică, dar bine întreținută. Având de ales între a continua să avanseze pe timp de furtună sau a se retrage pentru scurtă vreme, Kai se decise să intre, măcar ca să nu devină un prosop ud. Împingând ușa de lemn, fu surprins să constate că înăuntru era aproape plin cu clienți, în ciuda locației relativ izolate. Totuși, atenția îi fu atrasă de barmanul care îi făcu cu mâna, așteptând ca acesta să se așeze pe un scaun.

- Oh-ho! Ce avem noi aici? Un pisoiaș murat? Hai, așază-te liniștit! îl îmboldi pe Kai, zâmbind, clar amuzat de șiroaiele ce se scurgeau de pe acesta.

Kai se încruntă la barman, deja urând atitudinea lui.

- Bine ai venit la mica mea gospodărie! Sunt Aurion, proprietarul ei. Voi face presupunerea inteligentă că ai venit să te adăpostești de ploaie, dar o băutură n-ar strica, nu? Aurion îi făcu cu ochiul mercenarului, gestul simțindu-se mai mult batjocoritor decât îmbietor, și se și puse să îi toarne într-un pahar, nelăsându-l pe acesta să răspundă. Astfel, Kai tăcu mîc și acceptă băutura, arzând pe dinăuntru de nerăbdare. Trebuia să își găsească ținta și să o aducă șefului lui, fie vie, fie moartă; un anume „cavaler căzut”, care fusese exilat din regat acum mult, mult timp. Nu se știa cu adevărat identitatea și trecutul acestuia, doar zvonuri cum că ar fi fost văzut recent de mai multe persoane. Totuși, pe Kai nu îl interesau întrebările de tipul „de ce?”, „cum?” și „când?”, ci doar „cine?” și „cât de rapid îl pot găsi?”.

Pentru următoarele ore, Kai se făcu comod într-un colț al taverei, ascultând cu atenție bârfele împărtășite de clienți, dar în mod special, de Aurion. Era ceva despre el care nu îi dădea pace. Cum vorbea? Cum interacționa cu alții? Nu știa, dar ce știa era că persoana lui mirosea a pericol; era suspicios. Iar instinctele lui Kai nu l-au înșelat niciodată. La fel de suspicios fiind și reacțiile barmanului când un client menționează zvonul despre „cavalerul căzut”, dar cu un

detaliu în plus: cum că ar fi fost văzut lucrând la o tavernă. Acesta se crispă la o glumă a bărbatului, care îl acuză în joacă că Aurion ar fi fost cel din zvon, înainte de a părăsi proprietatea. Barmanul îl urmărește cu privirea, după care mormăie o scuză și ieși și el afară.

Având deodată o presimțire neplăcută, Kai sări în picioare și porni pe urmele lui Aurion, având grijă să rămână ascuns în umbrele pădurii. Presentimentul său se intensifică când realizează că barmanul se îndrepta în direcția pe unde o luase clientul. Când văzu că se opri, Kai se hotărî rapid să își ia șansa de a obține informații de la el. Își scoase pumnalul din teacă, încet, și făcu un pas silențios în față. Apoi un altul. Și încă unul.

BANG! Metal se ciocni de metal, pumnalul lui Kai fiind parat de sabia lui Aurion, ce păru să se materializeze în mâinile sale cu viteza fulgerului. Cu o mișcare bruscă și precisă, bărbatul îl dezarmă pe mercenarul luat prin surprindere și își îndreptă arma spre gâtul lui. Preț de câteva secunde lungi, se așternu o liniște apăsătoare între cei doi, până când fu întreruptă brusc de râsetul melodios al lui Aurion.

- Incredibilă performanță, domnule motan! Dar, din păcate, astăzi nu este ziua ta norocoasă! De parcă totul ar fi fost o glumă bună, Aurion își coborî sabia și îi întoarse spatele lui Kai.

- Din nefericire, nu sunt în formă pentru acest dans inutil. Ce-ar fi, ca noi doi să ne prefacem că această... „greșeală” nu s-a întâmplat, da? Aurion îl amenință subtil pe Kai, deși surâsul îi rămase pe buze. Poate destinele noastre se vor mai intersecta, dar acum nu este momentul potrivit, mai adăugă în mod enigmatic.

- Stai, ce?! Kai începu, dar fu întrerupt de plecarea lui Aurion.

La fel de subit ca la prima întâlnire, Aurion îl lăsa pe Kai fără replică, acesta din urmă rămânând pierdut, cu o expresie stupefiată, în mijlocul luminișului, întrebându-se: „Cine este de fapt acest Aurion?”. Fără nicio îndoială, vor mai exista oportunități pentru a răspunde la această întrebare, dar, până atunci, va purta numele și fața lui în mintea sa. Căci soarta are un mod misterios de a funcționa în această lume.

Aurion & Kai (ilustrație realizată digital de Maia Gancea, clasa a X-a B)

Strategii narative: Alcătuiți trei micronarațiuni în care să aveți perspective narative diferite asupra aceluiași eveniment

Sonia Moldovan, clasa a X-a B

(coordonator: prof. dr. Janina Flueraș)

Balerina

Narator omniscient

Era o seară rece de toamnă, iar luminile strălucitoare ale operei din centrul orașului contrastau puternic cu întunericul ce învăluia străzile. Sala era plină, iar un murmur de așteptare umplea aerul. Cortina grea din catifea stătea nemișcată, ascunzând scena. În culise, dansatorii se pregăteau în tăcere.

Balerina stătea în culise, pregătindu-se pentru spectacol. Purta un costum alb din tul, cu panglici strânse pe glezne. În jurul ei, echipa tehnică ajusta luminile și făcea ultimele verificări. Muzica începea încet, iar cortina se ridica.

Pe scenă, balerina și-a început numărul cu o piruetă grațioasă. Mișcările ei erau precise, fără ezitare. Brațele se arcuiau în aer, iar picioarele o purtau ușor de la un pas la altul. Publicul urmărea în tăcere, concentrat asupra fiecărui gest. Lumina de pe scenă îi accentua fiecare mișcare. Salturile erau înalte, iar aterizările, aproape imperceptibile. Fața balerinei rămânea calmă, concentrată, fără să trădeze vreo emoție. În spatele scenei, colegii ei o priveau cu atenție, pregătindu-se pentru intrările lor.

Muzica se intensifica, iar dansul devenea tot mai rapid. Balerina executa o serie de piruete succesive, menținându-și echilibrul perfect. Sala era complet cufundată în tăcere. La final, a încheiat cu o mișcare amplă, oprindu-se în poziția finală.

Cortina a căzut, iar aplauzele au izbucnit imediat. Balerina a făcut o reverență scurtă, fără a zâmbi. Apoi a ieșit de pe scenă, pășind încet către culise, unde și-a slăbit panglicile de la balerini și a rămas în umbra tăcută a echipei.

Narator personaj-principal

Era o seară rece de toamnă. Luminile operei străluceau puternic în întunericul ce învăluia străzile, iar eu stăteam în culise, pregătindu-mă pentru spectacol. Sala era plină, simțeam murmurul publicului și nerăbdarea din aer. În jurul meu, echipa tehnică ajusta luminile, făcând ultimele verificări. Am tras adânc aer în piept și mi-am verificat costumul alb din tul, simțind panglicile strânse pe glezne. Cortina grea din catifea stătea nemișcată, ascunzând scena.

Muzica a început încet, semnalizând ridicarea cortinei. Am pășit pe scenă și mi-am început numărul cu o piruetă. Mișcările curgeau natural, fără ezitare. Brațele mele se arcuiau ușor în aer, iar picioarele se mișcau cu grație de la un pas la altul. Publicul era tăcut, simțeam cum fiecare privire mă urmărea.

Lumina mă acoperea perfect, evidențiindu-mi salturile, care păreau fără greutate. În spatele scenei, colegii mă priveau, pregătindu-se pentru intrările lor. Muzica devenea din ce în ce mai rapidă, iar eu am intrat în seria de piruete. Menținându-mi echilibrul, mă simțeam conectată complet cu ritmul orchestrei.

La final, m-am oprit în poziția finală, iar tăcerea a fost spartă de aplauze. Am făcut o reverență scurtă și am ieșit încet de pe scenă, slăbindu-mi panglicile de la balerini, învăluită de liniștea culiselor.

Narator martor

Era o seară rece de toamnă, iar luminile strălucitoare ale operei contrastau cu întunericul de afară. Sala era plină, iar murmurul spectatorilor se intensifica pe măsură ce cortina grea din catifea rămânea încă nemișcată. Eram în culise, alături de colegii mei dansatori, pregătindu-ne în tăcere pentru spectacol.

Am observat-o pe balerină, stând retrasă, cu privirea concentrată. Purta un costum alb din tul, iar panglicile de la balerini îi erau strânse perfect pe glezne. În jurul ei, echipa tehnică ajusta luminile, în timp ce eu îmi pregăteam intrarea. Apoi muzica a început, iar cortina s-a ridicat. Am rămas în spatele scenei, privindu-i începutul.

Prima ei piruetă a fost impecabilă. Mișcările ei erau fluide, iar fiecare pas părea perfect calculat. Publicul era complet absorbit de dansul ei, urmărind-o în tăcere. Lumina o învăluia, accentuându-i grația și controlul în fiecare salt. Fața ei rămânea calmă, concentrată, fără vreo expresie vizibilă.

Pe măsură ce muzica devenea mai intensă, ea accelera, trecând printr-o serie de piruete succesive. Am văzut-o păstrându-și echilibrul cu ușurință. Când dansul s-a încheiat, a rămas în poziția finală, iar aplauzele au izbucnit imediat. A făcut o reverență scurtă, fără zâmbet, și a ieșit de pe scenă. Am urmărit-o cum își slăbea panglicile, retrăgându-se în umbra culiselor, tăcută.

Povestea povestită (narațiunea în ramă)

Într-o noapte friguroasă de iarnă, în coliba sa de la marginea pădurii, bătrânul George stătea lângă sobă, învăluit de căldura plăcută a focului. Nepoții săi, veniți în vizită, se așezaseră pe covor, cerându-i o poveste. „Bunicule, spune-ne ceva din vremea ta, o întâmplare cu totul nemaipomenită!” zise unul dintre ei, cu ochii mari de curiozitate.

Bătrânul zâmbi și își trecu mâna prin barba albă, gândindu-se la vremurile de demult. „Vă voi spune o poveste pe care am auzit-o la rândul meu, de la străbunicul vostru. E despre un pădurar, care în tinerețea lui, a avut parte de o întâmplare pe care nu a uitat-o niciodată,” începu el.

„Era odată un pădurar pe nume Grigore, care trăia singur într-o cabană mică, situată în inima pădurii. Într-o seară, pe când își făcea plimbarea obișnuită, Grigore a auzit un zgomot ciudat venind dintr-o parte a pădurii unde rar îndrăzneau să meargă. Curios și puțin neliniștit, a decis să investigheze. Când a ajuns la marginea poienitei, a văzut ceva ce nu mai văzuse niciodată: o haită de lupi, dar acești lupi nu erau obișnuiți. Erau mai mari, iar ochii lor sclipeau în întuneric, de parcă ascundeau un fel de inteligență neomenească.

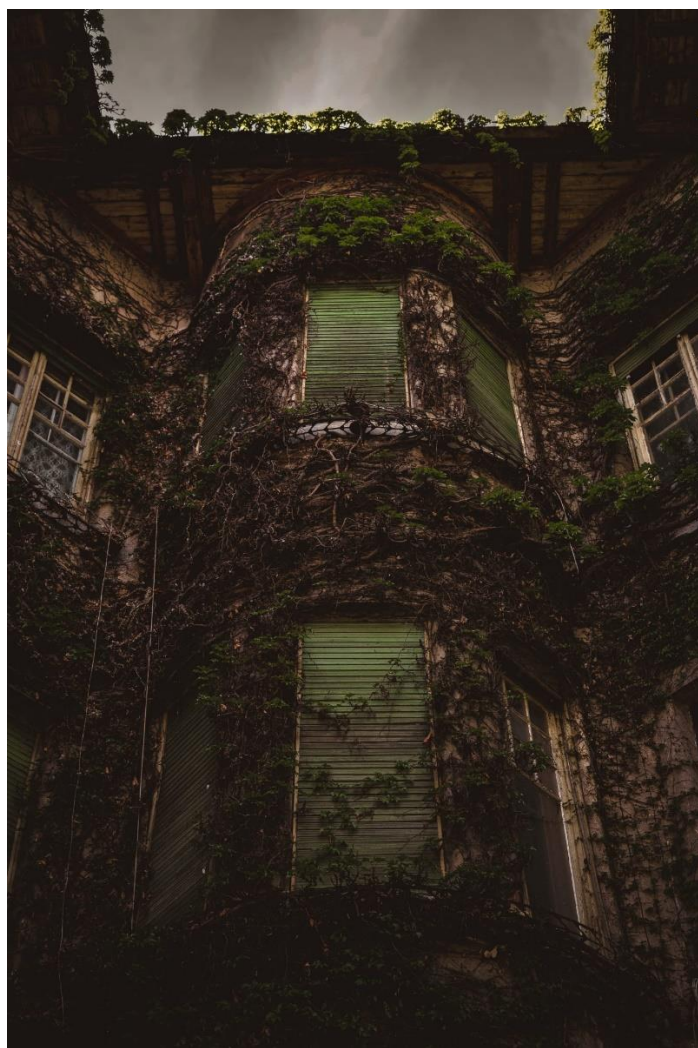
Grigore a încercat să se retragă fără zgomot, dar unul dintre lupi l-a observat. Într-o clipită, întreaga haită s-a năpustit spre el. Fără să se gândească, a alergat spre cabana lui, dar lupii îl urmăreau îndeaproape. Când a ajuns în pragul casei, Grigore a scăpat un strigăt disperat. În acel moment, ceva miraculos s-a întâmplat: o lumină puternică a apărut în fața lui, blocând calea lupilor. Animalele s-au oprit brusc, iar un vânt rece a trecut printre copaci. Când lumina s-a stins, lupii dispăruseră fără urmă.”

Nepotul cel mic, cu ochii plini de teamă și fascinație, întrebă: „Și cine a fost, bunicule? Ce a fost lumina aceea?”

George zâmbi misterios. „Cine știe? Poate că pădurea își apără oamenii sau poate era altceva, ceva ce nu putem înțelege. Tatăl meu spune că de atunci, Grigore nu a mai văzut niciun lup în acea pădure. Unele mistere rămân nesoluționate, iar acesta e unul dintre ele.”

Focul trosni din nou, iar copiii rămăseseră tăcuți, gândindu-se la povestea bunicului.

Foto: *Mister trans-uman-vegetal-arhitectural* (Noris Barna, clasa a XI-a D)

Teme pentru acasă: Alcătuiți un text literar cu narator omniscient

Tudor Mihai Tamba, clasa a X-a B

Fantoma unei povești (fragment)

(coordonator: prof. dr. Janina Flueraș)

Prolog

La început a existat Flacăra Verde, o forță fără conștiință ce distrugea totul în calea sa. Creaturile lumii au încercat să îi țină piept, dar una câte una au fost doborâte, doar ca să se ridice din nou, ca pionii ai focului de smarald. Au fost șobolanii însă, cei ce au stat singuri și au luptat până când, într-un sfârșit, la Periclave, Flacăra Verde a fost stinsă, pentru acum... „Merra...Merra, unde ești...?”

Capitolul I

Era un aer rece, pustiu, pe holurile, asemănătoare unei peșteri ale închisorii. Un strop de apă, depus pe tavan din cauza umezelii reci a celulei, cade pe urechea eroului nostru, un șoricel obișnuit ce purta o kolba colorată pe cap, și-l trezește.

După ce se dezmeticește puțin, șoricelului nostru încep să îi vină o sumedenie de întrebări: „Unde sunt?”, „De cât timp sunt aici?”, apoi, dintr-o fulgerare, își amintește că nu a fost singur când a fost arestat. „Merra... trebuie să o găsesc pe Merra”, asta era singurul gând care ocupa mintea șoricelului.

Pe patul gol de lângă el se afla o bucată de pâine, pe o farfurioară mică de lemn. Fiind foarte înfometat, șoricelul se repezi să ia o îmbucătură din bucata de pâine, dar își lovi dinții în ceva ce părea a fi din metal. Era o cheie, cheia celulei sale, și împreună cu ea era un mesaj: „Găsește-mă în turnul de veghe, fii discret și acoperă-ți urmele. -S”. Poate acest misterios -S avea să îl ajute, însă șoricelul nostru nu avea încredere, dar ce altă opțiune avea, era singura lui șansă de a se reuni cu Merra.

Odată deschisă, șoricelul văzu pe ușa celulei sale un document: „Nume: Tilo; Profesie: Menestrel; Acuzație: Acte de seducție”. În fața celulei sale se afla o altă ușă, o altă celulă, ce putea fi ușor deschisă cu ajutorul unui mâner. Tilo se uită în jur și observă că gardianul, un șobolan înalt cu blană neagră, sforăia în capătul holului, așa că o luă în față spre cealaltă celulă, ce putea fi ușor accesată prin intermediul unui mâner, și o deschise.

Înăuntru se afla un broscoi bătrân, cu o barbă de un metru, ce purta o pălărie de pirat. Din momentul în care îl zări pe Tilo, broscoiul strigă:

- Pe cinstea mea!! Ce crezi că faci, șoricelule, intrând așa, neinvitat, în celula mea?! Ai idee cine sunt eu?!...Pentru că eu nu am nici cea mai vagă idee.

- Nu-ți știi propriul nume? întrebă ironic șoricelul.

- Nu...Stai...Kerold Redwhiskers! Țsta era! Kerold Redwhiskers, am fost cel puțin, navigator al Vărăjitoarei Lacului, sub comanda căpitanului Otto Powderkeg. Ai venit cumva să mă jefuiești scrunt mic ce ești?

- Si...sigur că nu!

- Două lucruri nu îmi plac, băiete: șoarecii și minciunile! Ce pot face ca să plec din celula mea?

- Te rog, am nevoie de ajutorul tău!

- Așa să fie? Și ce primesc în schimb?

- Poate aș putea să te eliberez de acele lanțuri?

- Liber? Ha, de ce aș vrea să fiu liber? Faptul că eram liber m-a adus aici în primă fază! Asta și pirateria, desigur. Nu, mulțumesc, am tot ce îmi trebuie, aer de mlaștină, toate muștele pe care le pot mânca și chiar și propriul scaun. Dar ar fi ceva... Gardianul, vreau să îl ștrangulezi!

- Ha?! De ce?

- Pentru că m-a făcut pirat!

- Păi, nu ești unul?

- Aye, și sunt mândru de asta! Dar modul în care a spus-o, de parcă ar fi ilegal!

- Dar, nu e ilegal?

- Aye! Chiar e! Și nu îmi e rușine de asta! Deci o vei face, atunci?

- Nu sunt un criminal! spuse Tilo înfuriat.

- Prea bine. Ce ar fi să îi furi una din sticlele sale de Rotgut și poate te pot ajuta. Acum dispari!

Fără a mai sta pe gânduri, Tilo se furișă lângă gardianul adormit și găsi o sticlă bombată pe care scria, într-un scris oribil, în limba șobolanilor, ce era acum limba comună, „Rotgut”. O apucă cu ambele lăbuțe și dădu să plece. În stânga gardianului mai era un hol, cu o ușă ce părea încuiată, iar gardianul avea cheia prinsă la brâu. Tilo, fără ezitare, se furișează din nou lângă gardian, îi fură cheia, apoi merse, luând din nou sticla de Rotgut în lăbuțe, spre celula lui Kerold. Din nou, odată ce îl văzu pe Tilo, broscoiul se repezi la el și îl întrebă:

- „Pusillanimous”. Ce înseamnă cuvântul ăsta?

- Înseamnă lipsă de curaj, din câte știu.

- Ah, în cazul ăsta... Ce cauți înapoi în celula mea pitic pusillanimous ce ești?!

- Uite, sticla pe care ai vrut-o. Era ultima lui sticlă.

- Splendid, acum pune gâtul sticlei în gura mea... Cu o aruncare zdravănă, broscoiul azvârli sticla ce se sparse în bucăți la contactul cu zidul celulei... De fiecare când acel scrunt se îmbată trebuie să îi aud sforăitul afurisit! De acum mă pot relaxa în liniște.

- Am făcut cum ai grăit, acum o să te ții de cuvânt?

- Ți-am dat cuvântul meu ca pirat! Dar presupun că pot face o excepție de data asta. O să răspund la câteva dintre întrebările tale. Ce ai vrea să știi?

- De cât timp sunt aici?

- Păi... Să vedem, au trecut zece zile de când ai fost adus. Pierdut lumii erai. Așa... Asta fost prima ta întrebare, întrebată și răspunsă.

- Caut pe cineva... Merra, soția mea!

- E cumva un șoarece?

- Da, poartă o glugă albă cu roșu!

- Ha ha, atunci cine poate spune? Nu e ușor să vă deosebim pe voi șoarecii, când mereu purtați acele pălării stupide!

- Nu sunt stupide...

- În fine... Îți mai dau trei întrebări.

- Știi șoricească?

- Doar blestemele din șoricească. Nu-ți irosi restul întrebărilor, precum ai făcut acum!

- Ce închisoare este asta?

- Ești în închisoarea Dwindling Heights, pe malul lacului Vaelia. Ar fi bine să te obișnuiești! Mai ai o singură întrebare, șoarece. Ar fi bine să conteze!

- Spune-mi... Tu m-ai ajutat să scap?

- Ce îți spun lanțurile astea? Arată de parcă aș fi putut face asta?

- Hmm... Presupun că nu.

- Aye, și dacă aș fi putut nu aș fi făcut-o! Astea au fost toate întrebările, Acum suntem chit?

- Asta e tot? Nu m-ai ajutat aproape deloc!

- Ți-am spus mai mult decât meriți! Sunt nerecunoscător!

- Bine, dar nu te mai aștepta să te ajut.

- Psh! Singurul lucru pe care îl vei mai primi de la mine este o bună strângere de gât.

- Cu ce? Tot ce ai este un picior liber.

- Nesuferit mic (Kerold oftează), uite cum facem. Uită-te în oala mea de noapte. O să găsești câțiva florinși.

Florinșii erau moneda introdusă de șobolani. Unele exemplare mai au fața ultimului rege șobolan, Rodrik I, iar acest tip de monedă se numește „Laș”. Acum monedele poartă sigiliul Lăbuței Roșii, iar un Laș este echivalentul a zece florinși noi, fiind turnați din aurul cartitelor.

- De ce... ar fi florinși în oala ta de noapte?

- De ce?! Doar nu o să îi pot ține în burtă pentru totdeauna, nu-i așa?

Tilo își dădu seama că Kerold folosisese celebra tactică a prizonierilor de a își înghiți posesiile valoroase, înainte de fi închiși, numită „Punguța Prizonierului”. Majoritatea sistemelor de canale și a oalelor de noapte a închisorilor sunt, de regulă, pline de comori din cauza acestei tactici.

- Câțiva florinși sunt destui să scap de tine.

- Mulțumesc atunci, voi arunca un ochi și apoi nu te voi mai deranja.

- Nu lăsa ușa să-ți prindă coada când pleci! spuse Kerold izbucnind în râs, apoi reveni la prinsul muștelor din celulă.

Tilo luă florinșii din oala de noapte și plecă tiptil spre coridorul ce ducea către curtea închisorii.

